

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ

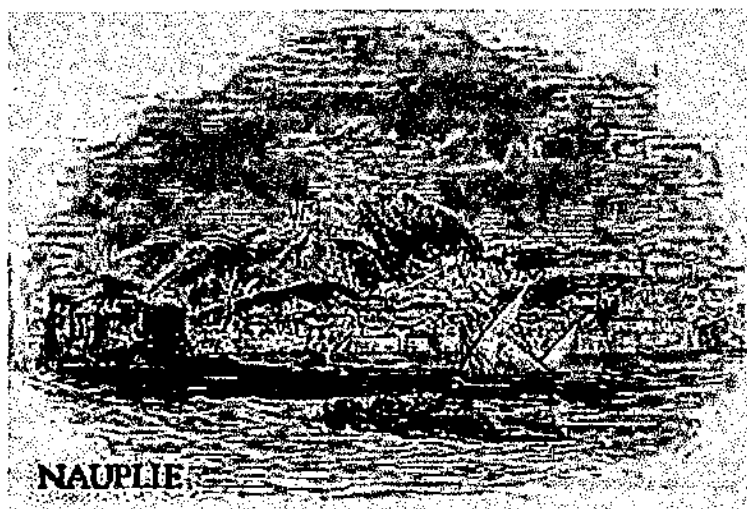
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

"ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ - ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ"

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΡΟΖΑΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

ΣΙΟΥΚΑ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΠΑΤΡΑ ΜΑΪΟΣ 2004

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	6407
----------------------	------

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ 7

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:	ΓΕΩΦΥΣΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ. 8
1.1.	ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ. 8
1.2.	ΕΚΤΑΣΗ – ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ 9
1.3.	ΠΟΤΑΜΙΑ - ΛΙΜΝΕΣ - ΠΗΓΕΣ. 10
1.4.	ΘΑΛΑΣΣΑ - ΛΙΜΑΝΙΑ. 11
1.5.	ΟΡΗ. 12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:	ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. 13
2.1.	ΕΔΑΦΟΣ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ. 13
2.2.	ΓΕΩΛΟΓΙΑ. 14
2.3.	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ. 14
2.4.	ΔΑΣΗ. 14
2.5.	ΥΔΑΤΑ. 15
2.6.	ΧΛΩΡΙΔΑ - ΠΑΝΙΔΑ. 16
2.7	ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ. 17
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:	ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ 18
3.1	ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ 18
	3.2ΑΣΤΙΚΟΣ, ΗΜΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ. 19
3.3.	Η ΦΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ 20
Κεφάλαιο 4:	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ 22
4.1.	ΓΕΝΙΚΑ. 22
4.2.	ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ 24
4.3.	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ. 26
4.3.1.	ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ – ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ 26
4.3.2.	ΦΟΡΟΙ ΕΜΜΕΣΟΙ ΚΑΙ ΑΜΕΣΟΙ 28
4.3.3.	ΦΟΡΟΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ 29

4.4.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ – ΑΝΕΡΓΙΑ 30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 32
5.1	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ 32
5.1.1.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ. 32
	5.1.1-1. ΓΕΩΡΓΙΑ. 32
	5.1.1-2 ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΑΥΤΩΝ 38
	5.1.1-3 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ 39
5.1.2.	ΘΑΛΑΣΣΙΑ – ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΛΙΕΙΑ. 40
5.1.3	ΘΥΝΕΙΑ. 40
5.1.4	ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ. 41
5.2.	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ 42
5.2.1	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ. 42
5.2.2	ΥΠΕΛΛΑΦΟΣ. 43
5.3.	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ. 44
5.3.1	ΕΜΠΟΡΙΟ. 44
5.3.3	ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ. 45
5.3.4	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ. 47
5.3.5	ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ 47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 48
6.1	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ- ΦΥΣΙΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ 49
6.1.1.	ΜΥΚΗΝΕΣ 49
6.1.2	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ 49
6.1.3	ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ 51
	6.1.3-1 ΜΝΗΜΕΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ 51
	6.1.3-2 ΜΝΗΜΕΙΑ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ 52
6.1.2.	ΑΡΓΟΣ 53
	6.1.2-1 ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΑΡΓΟΥΣ 53

6.1.2-2. ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 54

6.1.2-3. ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ ΑΡΓΟΥΣ 55

6.1.2-4. ΙΕΡΑ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΔΕΙΡΑΔΙΩΤΗ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ ΘΕΥΔΕΡΚΟΥΣ 55

6.1.2-5. ΚΑΣΤΡΟ "ΛΑΡΙΣΑ" 56

6.1.2-6. ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΡΓΟΥΣ 56

6.1.2-7. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΓΟΥΣ 57

6.1.3 ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΓΟΣ 59

6.1.3-1 ΟΡΕΙΝΗ ΑΡΓΟΛΙΔΑ 59

6.1.3-2 ΜΙΔΕΑ 59

6.1.3-3 ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ 60

6.1.3-4 ΔΗΜΟΣ ΛΕΡΝΑΣ 60

6.1.3-5 ΝΕΑ ΚΙΟΣ 60

6.1.3-6 ΤΙΡΥΝΘΑ 61

6.1.4 ΝΑΥΠΛΙΟ 62

6.1.4-1 ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ 62

6.1.4-2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ 62

6.1.4-3 ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΝΑΥΠΛΙΑΣ – ΠΑΛΑΜΗΔΙ – ΜΠΟΥΡΤΖΙ 64

6.1.4-4 ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 66

6.1.4-5 ΜΟΥΣΕΙΑ 67

6.1.4-6 ΝΑΟΙ 68

6.1.4-7 ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ 69

6.1.5 ΔΗΜΟΣ ΑΣΙΝΗΣ 70

6.1.5-1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ 70

6.1.5-2 ΔΡΕΠΙΑΝΟ 70

6.1.5-3 ΑΣΙΝΗ 71

6.1.5-4 ΒΙΒΑΡΙ 71

6.1.5-5 ΚΑΝΤΙΑ 71

6.1.5-6 ΙΡΙΑ 71

6.1.5-7 ΤΟΛΟ 72

6.1.6 ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΗΣ 73

6.1.6-1 ΚΡΑΝΙΔΙ 73

6.1.6-2 ΕΡΜΙΟΝΗ 74

6.1.6-3 ΠΟΡΤΟ ΧΕΛΙ 75

6.1.6-4 ΑΛΛΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ 76

6.1.7 ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ 77

6.1.7-1 ΑΡΧΑΙΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ 77

6.1.7-2 ΝΕΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ 78

6.1.7-3 ΔΗΜΑΙΝΑ 79

6.1.7-4 ΤΡΑΧΕΙΑ 80

6.1.7-5 ΚΟΛΙΑΚΙ 80

6.1.7-6 ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ 81

6.1.7-7 ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ 81

6.1.7-8 ΙΕΡΟ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ – "ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ" 82

6.1.7-9 ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΒΑΣΣΑΣ 83

6.1.7-10 ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΟΥ ΒΟΘΥΛΑ 83

6.1.7-11 ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ 83

6.1.7-12 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ - ΜΟΝΕΣ 83

6.2 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ 86

6.3 ΑΦΙΞΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ 87

6.4 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ 91

6.4.1 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ 91

6.4.2 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ (CAMPINGS) 95

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ. 97

7.1 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ. 97

7.2 ΥΓΕΙΑ. 99

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8:

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 100

8.1

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ 101

8.2 ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ 103

8.2.1 ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ 103

8.2.2 ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΓΕΙΩΝ "Ο ΔΑΝΑΟΣ". 103

8.2.3 ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΡΓΟΥΣ 103

8.2.4 ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΡΓΟΥΣ 104

8.2.5. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΑΡΓΟΥΣ 104

8.2.6. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΑΡΓΟΥΣ 105

8.2.7. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΑΡΓΟΥΣ 105

8.2.8 ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ" 106

8.2.9. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ 106

8.3. ΝΑΥΠΛΙΟ 106

8.3.1. ΜΟΥΣΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΑΥΠΛΙΟΥ 106

8.3.2. ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ 107

8.3.4. ΙΔΡΥΜΑΤΑ – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ – ΣΥΛΛΟΓΟΙ 107

8.3.4-1. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 107

8.3.4-2. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ "Β. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ" 107

8.3.4-3

Ο ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ 108

8.3.4-4

ΚΙΑΝΑ 108

8.5. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ. 109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9:

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ. 111

9.1.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ. 111

9.2.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ 112

9.3.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ. 113

9.2.1.

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ. 113

9.2.2. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ. 113

9.2.3 ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ. - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ 114

9.4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
116

ΕΠΙΛΟΓΟΣ 119

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ 120

ΠΗΓΕΣ 120

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο Νομός Αργολίδας διαθέτει μεγάλη φυσική ομορφιά και τεράστια πολιτιστική κληρονομιά. Είναι ένας Νομός με έντονη τουριστική κίνηση και με προδιαγραφές για ακόμα μεγαλύτερη. Παράλληλα έχει έντονη παρουσία στον πρωτογενή τομέα παραγωγής και δυνατότητα για εξέλιξη και στον δευτερογενή. Με βάση αυτά τα απλά δεδομένα θεωρήσαμε ότι άξιζε να ασχοληθούμε με μία ανάλυση του Νομού σε βάθος, επικεντρωμένη στον Τουρισμό, την Οικονομία και τον Πολιτισμό. Στα κεφάλαια ακολουθούν προσπαθήσαμε να παραθέσουμε μια όσο το δυνατόν πληρέστερη ανάπτυξη των στοιχείων του Νομού - και ελπίζουμε να το καταφέραμε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΓΕΩΦΥΣΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ.

1.1. ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ.

Ο Νομός Αργολίδας, ο ανατολικότερος από τους επτά Νομούς της Πελοποννήσου καταλαμβάνει ολόκληρη την ανατολική χερσόνησο, εκτός από ένα τμήμα στα ανατολικά της παράλια, την Επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Πειραιώς. Ανήκει στην Περιφέρεια Πελοποννήσου μαζί με τους Νομούς Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας, με έδρα της Περιφέρειας την Τρίπολη.

Συγκεκριμένα, στα βόρεια ο Νομός συνορεύει με τον Νομό Κορινθίας, στα νότια με τον Αργολικό κόλπο, στα ανατολικά με τον Σαρωνικό και στα δυτικά με το Νομό Αρκαδίας.

1.2. ΕΚΤΑΣΗ - ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΟΡΙΑ

Η Αργολίδα είναι ο μικρότερος Νομός της Πελοποννήσου και έχει έκταση 2.154,3 τ.μ. η οποία αντιστοιχεί στο 13,91% της έκτασης της Περιφέρειας

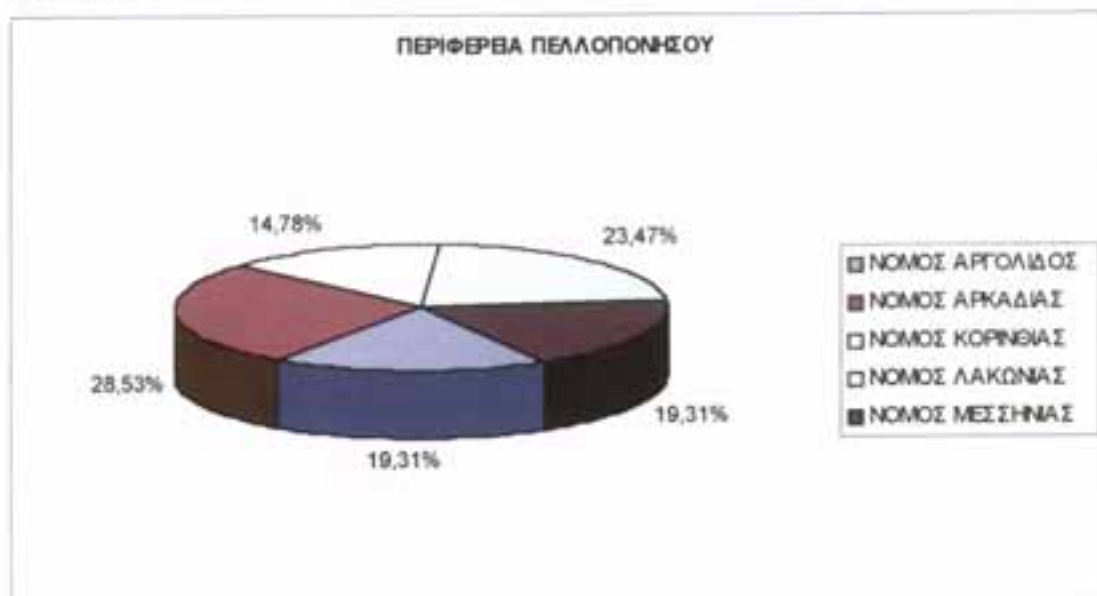
Πελοποννήσου και στο 1,63% της Χώρας. Πρωτεύουσα του Νομού είναι το Ναύπλιο. Διοικητικά χωρίζεται σε τρεις Επαρχίες :

α. Στην Επαρχία Αργούς, που κατέχει το Βορειοδυτικό μέρος του Νομού και την πιο ορεινή περιοχή του μαζί με το μεγαλύτερο τμήμα του Αργολικού κάμπου. Είναι η μεγαλύτερη επαρχία της Αργολίδας, με συνολική έκταση 1002,5 χιλιάδες στρέμματα και αντιστοιχεί στο 46,53% της έκτασης του Νομού.

β. Στην Επαρχία Ερμιονίδας, το νοτιότερο τμήμα της Αργολικής χερσονήσου, που περιβρέχεται από τις τρεις πλευρές με θάλασσα. Η επαρχία Ερμιονίδας έχει έκταση 421,1 χιλιάδες στρέμματα έκταση ίση με το 19,55% του Νομού και

γ. Στην Επαρχία Ναυπλίας, στην οποία ανήκει το μεσαίο κομμάτι του Νομού και έχει έκταση 730,7 χιλιάδες στρέμματα, έκταση που αντιστοιχεί στο 33,92% στο σύνολο του Νομού

Ο Νομός περιλαμβάνει 13 Δήμους (Ναυπλίου, Αργούς, Ασίνης, Ασκληπιείου, Επιδαύρου, Ερμιόνης, Κουτσοποδίου, Κρανιδίου, Λέρνας, Λυρκείας, Μιδέας, Μυκηναίων και Νέας Κίου) και 2 Κοινότητες (Αλέας και Αχλαδόκαμπου).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1.2.1: Η διοικητική διαίρεση της Περιφέρειας Πελοποννήσου από πλευράς εδάφους

1.3. ΠΟΤΑΜΙΑ - ΛΙΜΝΕΣ - ΠΗΓΕΣ.

Το έδαφος του Νομού δεν το διατρέχουν πια οι πλούσιοι της Μυθολογίας ποταμοί. Οι χείμαρροι που ογκώνονται στη θέση τους και ξεχειλίζουν κατά καιρούς επικίνδυνα, είναι λίγοι.

Ο Ιναχος (ή Πάνιτσα) έρχεται και πηγάζει από τις δυτικές οροσειρές της Λυρκείας. Περνώντας από το Αργός για ένα διάστημα κυλάει παράλληλα με τον Χάραδρο (ή Ξεριά), άλλο μεγάλο χείμαρρο που κατέρχεται από τον Κτένια και το Αρτεμίσιο. Ύστερα ενώνεται μαζί του και χύνονται και οι δύο στον Αργολικό Κόλπο, στην παραλία της Νέας Κίου.

Είναι συνήθως ξεροπόταμοι, στις μεγάλες όμως όμβριες χρονιές, πλημμυρίζουν και τα νερά τους ξεχειλίζουν καταστροφικά, πνίγοντας κάποτε ανθρώπους και ζώα, παρασέρνοντας σπίτια και μεγάλες γέφυρες. Η λάσπη που αφήνουν ωστόσο, είναι ένα σπουδαίο λίπασμα.

Ο Ερασίνος πηγάζει από τα κράσπεδα των ορεινών της Αρκαδίας και από το

όρος Χάον στο Κεφαλάρι. Οι αρχαίοι πίστευαν πως συνδεόταν με τη λίμνη της Στυμφαλίας. Έχει μια διαδρομή καμπίσια πέντε (5) "χιλιόμετρα και μεταφέρει τα νερά του, ποτιστικά και ωφέλιμα, προς την παραλία της Νέας Κίου. Εκεί ενώνεται με ένα άλλο ρέμα και ύστερα χύνεται στον Αργολικό Κόλπο.

Στην παραλία Νέας Κίου - Μύλων ξεχύνονται διάφορα ποταμάκια, με γνωστά ονόματα της αρχαιότητας. Ο Χείμαρρος και νοτιότερα ο Ποντίνος που πηγάζει από το ομώνυμο βουνό. Η Αμυρώνη που είναι ποτάμι και πηγή καθώς και η θρυλική άβυθος λίμνη - πηγή Αλκυονία στη Λέρνα.

Στο Κιβέρι χύνονται ενωμένα τα ποταμάκια - ρέματα του Ξεριά και του Ξαβριά. Ακόμη κοντά του προς τις νότιες ακτές η μεγάλη θαλάσσια πηγή του Ανάβαλου.

Ξερορέματα πια οι ιεροί ποταμοί του Ηραίου ο Αστερίων και το Ελευθέριον "Υδωρ" και στα Ίρια εκβάλλει ο μεγάλος χείμαρρος Ρόδος.

Τέλος στην περιοχή της Ερμιονίδας βρίσκονται οι λιμνοθάλασσες της Βερβερόντας και της Θερμησίας , ενώ στην περιοχή Ναυπλίας βρίσκεται η λιμνοθάλασσα του Βιβαρίου.

Στην Περιοχή Πρόσσυμα υπάρχει η πηγή Λουτρό , τα νερά της οποίας είναι θειούχα με ιαματικές ιδιότητες. Στην Κάντια η πηγή με το πικρό και αλμυρό νερό, που αναδίδει ατμούς. Στα Ίρια η πηγή Γωνιά, που η χρήση των αλμυρών νερών της βοήθησε άλλοτε τις ρευματικές παθήσεις. Ανατολικότερα του ιερού του Ασκληπιού βρίσκεται η θεραπευτική πηγή της Αγίας Άννης. Τέλος στην Ερμιόνη τα χλωριούχα νερά της πηγής των Αγίων Αναργύρων θεωρούνται κατάλληλα για τη θεραπεία παθήσεων των νεφρών.

1.4. ΘΑΛΑΣΣΑ - ΛΙΜΑΝΙΑ.

Το υγρό στοιχείο που περιβάλλει κατά το ήμισυ την Αργολίδα, της έδωσε τη ζωογόνο ανανέωση και την επαφή με τα σημαντικότερα νησιά που είναι κομμάτια από την παραλία της.

Η Αργολίδα ενώ έχει πολλούς και μεγάλους κόλπους δεν έχει πολλά λιμάνια, γιατί η επικοινωνία της με την υπόλοιπη Ελλάδα γίνεται εύκολα από το Εθνικό Οδικό Δίκτυο. Το μεγάλο της λιμάνι είναι το Ναύπλιο , ενώ άλλα μικρότερα λιμανάκια θαλάσσιας επικοινωνίας είναι το Πορτοχέλι, η Κόστα η Ερμιόνη και η Παλαιά Επίδαυρος. Τέλος η Καραθώνα, το Τολό, η Κοιλάδα, η Νέα Επίδαυρος, το

Κιβέρι , οι Μύλοι και η Νέα Κίος είναι μερικά ακόμα απλά λιμανάκια και γραφικοί όρμοι που συμπληρώνουν την ομορφιά της Αργολικής χερσονήσου.

1.5. ΟΡΗ.

Στη συνάντηση των Νομών Αργολίδας, Αρκαδίας και Κορινθίας βρίσκεται η ψηλότερη κορυφή της οροσειράς του Ολίγυρτου η Σκίπιζα (ύψος 1.935 μ.). Άλλοι ορεινοί όγκοι που του ανήκουν είναι ο Σκιάθης (ύψους 1.700 μ.), ο Φαρμακάς (ύψους 1.616 μ.) και το Μεγαλοβούνι (ύψους 1.273 μ.).

Συνέχεια και δυτικά στα σύνορα με την Αρκαδία η οροσειρά Τραχύ με ψηλότερη κορυφή της τον Καρούμπαλο στα 1.808 μέτρα. Άλλες ψηλές κορυφές της είναι ο Ανεμόμυλος (ύψους 1.746 μ.), η Αρμενία (ύψους 1.736 μ.), η Ζαχαρία Στέρνα (ύψους 1.600 μ.) και ο Μεγάλος Βράχος (ύψους 1.500 μ.).

Το Λύρκειο , που βρίσκεται νοτιότερα, έχει ψηλότερη κορυφή του το Γούπατο (ύψους 1.755 μ.). Έχει ακόμα τον ορεινό όγκο Μαυροβούνι με κορφές τα Φραγκοκούκουρα (ύψους 1.648 μ.) και το Μελιδόνι με την κορυφή του Προφήτη Ηλία (ύψους 1.357 μ.).

Παράλληλα με το Λύρκειο και νότια από Β.Α. στα Ν.Δ. δεσπόζει το Αρτεμίσιο με ψηλότερη κορυφή του το Μαλεβό (ύψους 1.771 μ.). Το Μπαχριάμι (ύψους 1.256 μ.), η Τσούγκα (ύψους 1.389 μ.) και το Ξεροβούνι (ύψους 1.256 μ.) είναι άλλες μεγάλες κορυφές του.

Στην ίδια κατεύθυνση των συνόρων από Βοριά προς Νότια εκτείνεται ο Κτενιάς (ύψους 1.634 μ.). Άλλη κορυφή του το Παραβουνάκι (ύψους 1.151 μ.). Με τον ίδιο προσανατολισμό τελευταία οροσειρά των Δυτικών συνόρων το Παρθένιο με ψηλότερη κορυφή του τον Προφήτη Ηλία (ύψους 1.215 μ.}. Άλλες ορεινές διακλαδώσεις είναι οι Κωνικές Κορφές γύρω από τις Αρχαίες Μυκήνες. Συνέχεια κατά τ' ανατολικά στα σύνορα του Νομού με την Κορινθία εκτείνεται η Τραπεζώνα (ύψους 1.137 μ.). Στο κέντρο του Νομού αναπτύσσεται η κύρια οροσειρά, το Αραχναίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.

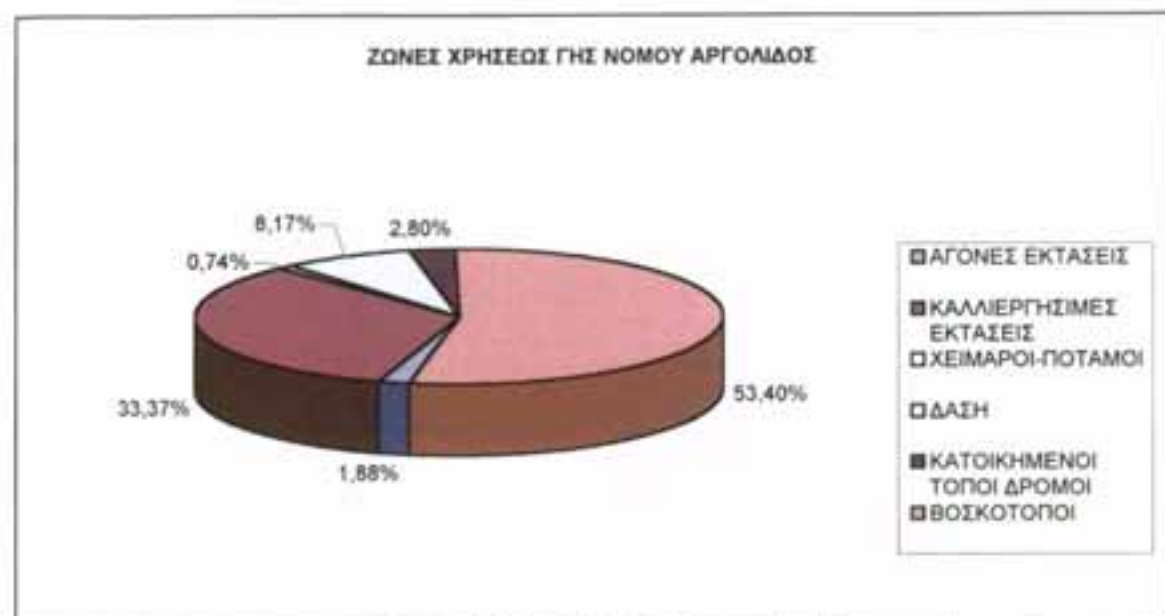
2.1. ΕΔΑΦΟΣ - ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ.

Το έδαφος του Νομού είναι περισσότερο ορεινό, με πυκνότερη και ψηλότερη συστοιχία στο δυτικό τμήμα. Η Αργολίδα δεν έχει μεγάλες πεδινές εκτάσεις εκτός από τον κυρίως Αργολικό κάμπο και την πεδιάδα στην περιοχή της Ερμιονίδας.

Το πενήντα τέσσερα κόμμα πέντε της εκατό (54,5%) της εκτάσεως του Νομού είναι ορεινό, το είκοσι οκτώ κόμμα πέντε της εκατό (28,5%) είναι ημιορεινό και μόνο το δεκαεπτά της εκατό (17%) είναι πεδινό.

Ζώνες Χρήσεως	Στρέμματα	Ποσοστό
Καλλιεργήσιμες Εκτάσεις	718.902	33,37 %
Βοσκότοποι	1.142.700	53,04 %
Άγονες Εκτάσεις	40.500	1,88%
Δάση	175.900	8,17%
Χείμαρροι - Ποταμοί	15.900	0,74 %
Κατοικημένοι Τόποι , Δρόμοι	60.400	2,80 %

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1. Οι βασικές ζώνες χρήσεως του νομού

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2.1.1. Οι βασικές ζώνες χρήσεως του νομού

2.2. ΓΕΩΛΟΓΙΑ.

Η φυσική πολυμορφία της Αργολίδας δίνει μεγάλη ποικιλία στα πετρώματα της. Συναντώνται κυρίως σε ασβεστολιθικά πετρώματα, σε κερατολίθους με κρυσταλλικά πετρώματα και σε ψαμμίτες. Στις πεδινές εκτάσεις έχουμε κυρίως προσχλωσιγενή αργιλικά εδάφη με προσμίξεις άμμου και κροκάλων.

2.3. ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ.

Μεγάλη έκταση καταλαμβάνουν οι ορεινοί βοσκότοποι, θαμνολίβαδα και χορτολίβαδα, η έκταση των οποίων ανέρχεται σε ένα εκατομμύριο διακόσιες δέκα χιλιάδες εκατόν τριάντα πέντε (1.210.135) στρέμματα. Οι εκτάσεις αυτές χρησιμοποιούνται για βοσκή, στις οποίες βόσκουν περίπου εκατόν δώδεκα χιλιάδες (112.000) πρόβατα και ογδόντα ένα χιλιάδες (81.000) κατσίκια.

2.4. ΔΑΣΗ.

Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις καταλαμβάνουν το εξήντα τρία κόμμα σαράντα έξι της εκατό (63,46%) της συνολικής εκτάσεως του Νομού ενώ μόνο τα δάση το οκτώ κόμμα δεκαεπτά της εκατό (8,17%) αυτού. Από τα δάση αυτά τα τριάντα δύο χιλιάδες (32.000) στρέμματα περίπου είναι δάση ελάτης και τα σαράντα

επτά χιλιάδες (47.000) στρέμματα περίπου είναι δάση χαλεπίου πεύκης. Την εποπτεία και την διαχείριση των δασών ασκεί η Διεύθυνση Δασών Αργολίδας.

Πρότυπη δια αυτεπιστασίας εκμετάλλευση των δασών στην περιοχή της Αργολίδας δεν λειτουργεί, αλλά ούτε και ενδείκνυται γιατί τα υπάρχοντα δάση δεν είναι οικονομικώς εκμεταλλεύσιμα.

Κύριες περιοχές στις οποίες υπάρχουν υψηλά δάση είναι:

α. Οι περιοχές Κοινοτήτων Σκοτεινής, Αγίου Νικολάου, Αλέας, Γυμνού, Λυρκείας, Φρέγκαινας, Καρυάς και Κεφαλόβρυσου της Επαρχίας Αργούς, οι οποίες καλύπτονται από δάση Ελάτης.

β. Οι περιοχές Αργούς, Λυγουριού, Νέας Επιδαύρου, Αρχαίας Επιδαύρου, Καρνεζαϊκών, Ερμιόνης, Ηλιοκάστρου, Κοιλιάδας, Κρανιδίου, Πορτοχελίου και Φούρνων, οι οποίες καλύπτονται από δάση Χαλεπίου Πεύκης.

γ. Δασικές εκτάσεις με αειφυλλα και πλατύφυλλα χρησιμοποιούνται κυρίως για βοσκοτόπια και εκτείνονται στις περιοχές όλης της Αργολίδας εκτός από την περιοχή του Αργολικού Κάμπου.

2.5. ΥΔΑΤΑ.

Στον υδάτινο δυναμικό του Νομού συμμετέχουν τα υπόγεια και επιφανειακά νερά. Στα υπόγεια νερά υπάρχει σοβαρό πρόβλημα ποσοτικής και ποιοτικής υποβάθμισης τους, που ξεκίνησε πριν από είκοσι πέντε (25) με τριάντα (30) χρόνια με την υπεράντληση.

Έτσι σήμερα στις χαμηλότερες περιοχές του Αργολικού πεδίου και στις λεκάνες Ασίνης, Ιρίων, Ερμιονίδας, Αρχαίας και Νέας Επιδαύρου τα υπόγεια νερά έχουν υφαλμυρωθεί ενώ στις ψηλότερες έχουν μειωθεί σοβαρά. Για την βελτίωση των υπόγειων νερών εφαρμόζεται τεχνητός εμπλουτισμός στο Αργολικό πεδίο και την περιοχή της Ασίνης με νερά Κεφαλαρίου, Λέρνης Αναβάλου από το 1990. Στους χείμαρρους Ξομβριός Κιβερίου και Ράδος Ιρίων έχουν κατασκευασθεί ανάλογα έργα εμπλουτισμού για την εκμετάλλευση των χειμερινών και εαρινών ροών.

Στα επιφανειακά νερά ανήκουν οι πηγές που βρίσκονται στα Δυτικά και Βορειοδυτικά του Νομού. Στον ορεινό βορειοδυτικό όγκο υπάρχουν διάσπαρτες πηγές με μικρές σχετικά παροχές όπως οι πηγές στις περιοχές Κεφαλόβρυσο, Φρουσιούνας, Σκοτεινής, Ανδρίτσας, Αχλαδόκαμπου και Νεοχωρίου όπου έχουν κατασκευασθεί συλλογικά αρδευτικά έργα όπως στο Κεφαλόβρυσο που το έργο έχει

πραγματοποιηθεί ενώ στις υπόλοιπες περιοχές τα έργα αυτά μελετούνται.

Στις δυτικές παρυφές του Αργολικού κάμπου βρίσκονται οι σπουδαιότερες πηγές του Αναβάλου, της Λέρνης, της Αμυμώνης και του Κεφαλαρίου. Τα νερά της Αμυμώνης, με συμπλήρωμα από την Λέρνη, χρησιμοποιούνται για την ύδρευση του Αργούς, του Ναυπλίου, της Ασίνης, του Τολού και του Δρέπανου ενώ τα νερά των υπολοίπων πηγών για την άρδευση.

Για την αξιοποίηση των νερών της Λέρνης και του Κεφαλαρίου έχει κατασκευαστεί από το 1962 το αρδευτικό έργο Κεφαλαρίου - Αργούς για άρδευση περίπου έντεκα χιλιάδων (11.000) στρεμμάτων.

Οι πηγές του Αναβάλου αποτελούν την αφετηρία μελέτης και κατασκευής του ομώνυμου συλλογικού αρδευτικού έργου για άρδευση εκατόν ογδόντα πέντε χιλιάδων (185.000) στρεμμάτων στον Αργολικό κάμπο, με δυνατότητα επέκτασης στις περιοχές Ιρίων, Ασίνης κλπ.

2.6. ΧΛΩΡΙΔΑ - ΠΑΝΙΔΑ.

Όπως προαναφέρθηκε το εξήντα τρία κόμμα σαράντα έξι της εκατό (63,46%) της συνολικής έκτασης του Νομού καλύπτεται από δάση και δασικές εκτάσεις.

Οι φυσικές διαπλάσεις του Νομού ανήκουν στους μεσογειακούς βιότοπους και ομαδοποιούνται σε :

α. Αείφυλλα πλατύφυλλα που τα συναντάμε σε υψόμετρο μέχρι και εξακόσια μέτρα (600 μ.). Στον βιότοπο αυτό περιλαμβάνονται και εκτάσεις Χαλεπίου Πεύκης κυρίως στις περιοχές Άκρος, Νέας και Αρχαίας Επιδαύρου, Λυγουριού, Ηλιοκάστρου και Κρανιδίου.

β. Διάπλαση Ελάτου σε υψόμετρο άνω των εξακοσίων μέτρων (600 μ.), εντοπίζονται κυρίως στις περιοχές Φάρμακα, Αρτεμισίου και Τραχύ όρους.

γ. Περιοχές βοσκοτόπων και

δ. Περιοχές δυναμικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων όπου κυριαρχούν τα εσπεριδοειδή.

Όσο για την πανίδα του Νομού, αυτή περιορίζεται στην τυπική ποικιλία ζώων, πτηνών και ψαριών της μεσογειακής ζώνης. Έχει παρατηρηθεί μια συνεχόμενη ποσοτική και ποιοτική υποβάθμισή της, που οφείλεται αποκλειστικά και μόνο σε ανθρωπογενείς επιδράσεις.

2.7 ΚΛΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ.

Ο Νομός Αργολίδας χαρακτηρίζεται κλιματολογικά από ένα ήπιο σχετικά χειμώνα, ιδιαίτερα στο Αργολικό πεδίο και στις παράκτιες περιοχές και από θερμό και ξηρό καλοκαίρι.

Στα εσωτερικά και ορεινότερα τμήματα του Νομού το κλίμα εμφανίζει μια σχετική διαφοροποίηση με αύξηση των βροχοπτώσεων και χαμηλότερες θερμοκρασίες το χειμώνα σε σχέση με την υπόλοιπη περιοχή της Αργολίδας. Πρόκειται δηλαδή για τον τυπικό για τα Ελληνικά δεδομένα μεσογειακό τύπο κλίματος, του οποίου χαρακτηριστικό αποτελεί η εμφάνιση των βροχοπτώσεων την περίοδο Οκτωβρίου - Απριλίου και της ξηρασίας την υπόλοιπη περίοδο.

Το κλίμα αυτό είναι ευνοϊκό για την ανάπτυξη των εσπεριδοειδών και πολλών άλλων καλλιεργειών.

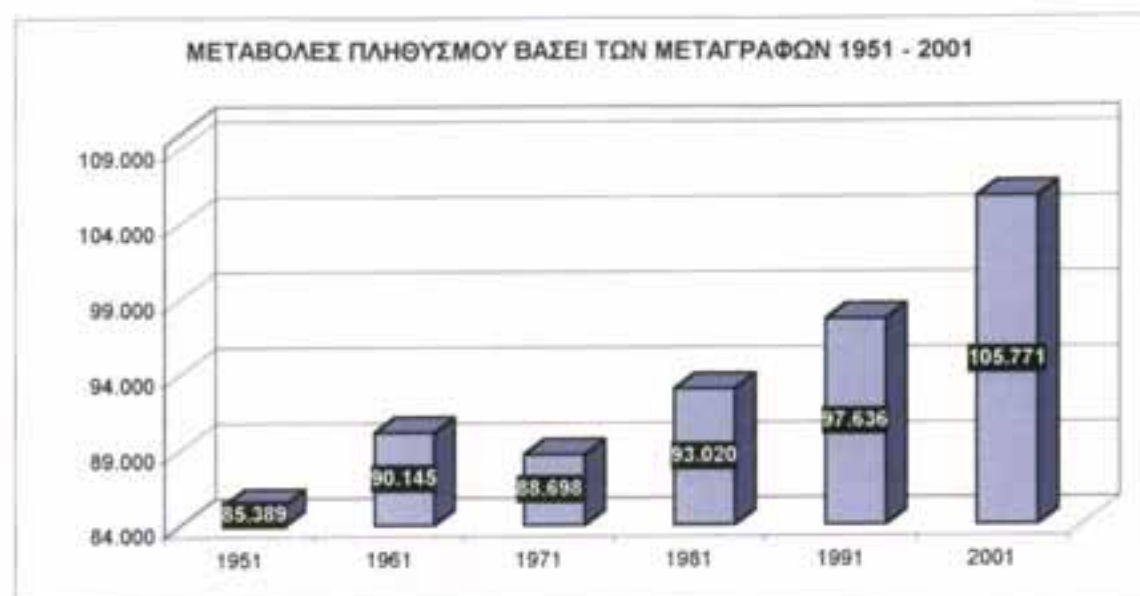
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

3.1 ΕΞΕΛΙΞΗ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ

Από τη μελέτη και ανάλυση των στοιχείων που προκύπτουν από τις απογραφές της τελευταίας 50ετίας (1951 – 2001) συνάγεται το συμπέρασμα ότι ο πληθυσμός της Αργολίδας παρουσιάζει μια συνεχή αύξηση της τάξεως του πέντε περίπου της εκατό (5%) ανά δεκαετία. Εξαιρέσεις του φαινομένου αυτού έχουμε τη δεκαετία '61 – '71 που παρουσιάστηκε η οριακή μείωση 1,6% του πληθυσμού και τη δεκαετία 1991 – 2001 όπου η αύξηση του πληθυσμού είναι στο 7,9. Τα στοιχεία παρουσιάζονται αναλυτικά στον πίνακα 3.1 και στο διάγραμμα 3.1.1.

ΕΤΗ ΑΠΟΓΡΑΦΩΝ	ΚΑΤΟΙΚΟΙ	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΑΝΑ ΔΕΚΑΕΤΙΑ	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ %
1951	85.389		
1961	90.145	+ 4.756	+ 5,3
1971	88.689	- 1.447	- 1,6
1981	93.020	+ 4.322	+ 4,7
1991	97.461	+ 4.441	+ 4,6
2001	105.770	+ 8309	+ 7,9

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1.: Ο πληθυσμός του Νομού με βάση τις απογραφές των ετών 1951 – 2001 και οι μεταβολές του.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.1.1. Ο πληθυσμός του Νομού με βάση τις απογραφές των ετών 1951 – 2001

Πρέπει να αναφερθεί ότι η πυκνότητα του πληθυσμού ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο το 1971 ήταν σαράντα ένας κάτοικοι (41), το 1981 σαράντα τρεις κάτοικοι (43), το 1991 σαράντα πέντε κάτοικοι (45) και το 2001 σαράντα εννέα κάτοικοι (49).

3.2ΑΣΤΙΚΟΣ, ΗΜΙΑΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ.

Η διάρθρωση του πληθυσμού του Νομού σε Αστικό, Ημιαστικό και Αγροτικό όπως διαμορφώθηκε κατά την διάρκεια των ετών 1971 - 1991 απεικονίζονται στον πίνακα 3.2 και η ποσοστιαία διακείμεση του κατά τις προαναφερθείσες κατηγορίες στον πίνακα 3.3.

ΔΙΑΘΡΩΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	1971	1981	1991
Αστικός	19.878	31.566	34.186
Ημιαστικός	15.224	9.062	15.002
Αγροτικός	53.596	52.392	48.448
Σύνολο	88.698	93.020	97.636

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.2. Η διάρθρωση του πληθυσμού του Νομού με βάση τις απογραφές 1951 - 1991

ΔΙΑΘΡΩΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	1971	1981	1991
Αστικός	22,41 %	33,94 %	35,01 %
Ημιαστικός	17,16%	9,74 %	15,37%
Αγροτικός	60,43 %	56,32 %	49,62 %

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.3 : Η ποσοστιαία διακύμανση του πληθυσμού σε κατηγορίες βάσει τις Απογραφές των ετών 1971-1991.

Από τους πίνακες αυτούς και τα αντίστοιχα διαγράμματα παρατηρούμε μια μείωση του αγροτικού πληθυσμού, πληθυσμός ο οποίος μετακινήθηκε προς τις πόλεις, καθώς και αυξομειώσεις του ημιαστικού πληθυσμού με αποτέλεσμα να παραμένει σχεδόν σταθερός. Έτσι λοιπόν έχουμε μια αστικοποίηση του αγροτικού πληθυσμού, η οποία όμως προχωρά με αργούς ρυθμούς. Πάντως, τα προσωρινά στοιχεία της απογραφής του 2001 δείχνουν ότι ο αστικός πληθυσμός ανέρχεται σε 53.405 χιλιάδες ενώ ο αγροτικός σε 52.365 χιλιάδες, νούμερα που αποδεικνύουν ότι αγροτικός και αστικός πληθυσμός τείνουν να γίνουν ισόποσοι.

3.3. Η ΦΥΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

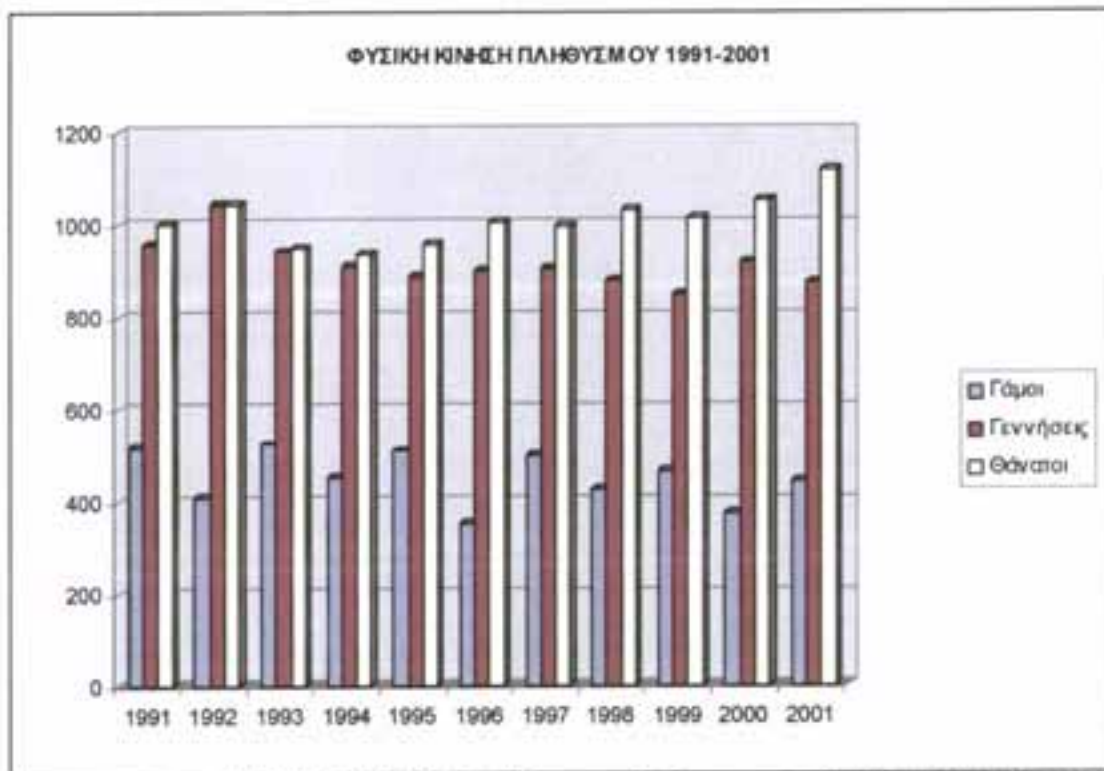
Τα στοιχεία της φυσικής κίνησης του πληθυσμού κατά τα έτη 1991 – 2001 φαίνονται στον πίνακα 3.4 που ακολουθεί

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Γάμοι	518	409	524	453	511	354	502	428	467	375	445
Γεννήσεις	957	1.043	941	907	886	900	903	879	847	917	873
Θάνατοι	1.001	1.044	948	934	957	1.004	996	1.031	1.012	1.052	1.115

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.4.: Η φυσική κίνηση του πληθυσμού κατά τα έτη 1991 - 2001

Οι διακυμάνσεις των ποσών της φυσικής κίνησης του πληθυσμού του Νομού δεν έχουν ίσως σημαντικές διαφορές από χρόνο σε χρόνο. Μπορεί π.χ οι γάμοι να

παρουσιάζουν σημαντικές μειώσεις το 1996 (354) και το 2000 (375), αλλά αυτό δικαιολογείται απ' το γεγονός ότι οι δύο αυτές χρονιές ήταν δίσεκτες. Το 2001 σε σχέση με το 1991 υπάρχει μία μείωση της τάξης του 14,10%. Επίσης στην ίδια δεκαετία η διαφορά των γεννήσεων του 2001 σε σχέση με τις γεννήσεις του 1991 ανέρχεται στο 8,8%. Οι θάνατοι δεν παρουσιάζουν σημαντικές αυξομειώσεις.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3.4.1.: Η φυσική κίνηση του πληθυσμού κατά τα έτη 1991 – 2001.

Για το 2000 και το 2001 έχουμε 917 και 873 γεννήσεις αντίστοιχα ενώ για τις ίδιες χρονολογίες οι θάνατοι ανέρχονται σε 1052 και 1015.

Κεφάλαιο 4: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

4.1. ΓΕΝΙΚΑ.

Η οικονομία του Νομού παρουσιάζει κατά τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων μεγάλη βελτίωση. Αυτό φαίνεται από τα στοιχεία που παραθέτουμε στους παρακάτω πίνακες για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόντος και για το Ακαθάριστο κατά Κεφαλήν Εγχώριο Προϊόν. Το 1995 το Α.Ε.Π. του Νομού ήταν 705.062 χιλιάδες Ευρώ ενώ το 2001 ήταν 1.111.671 εκατομμύρια Ευρώ, δηλαδή είχε μια αύξηση της τάξεως του 57,67%.

Αντίστοιχη πορεία έχουμε και για το Ακαθάριστο κατά Κεφαλήν Εγχώριο Προϊόν. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι το 1995 ήταν 6.879 χιλιάδες Ευρώ ενώ το 2001 έφτασε τα 10.510 χιλιάδες Ευρώ, δηλαδή είχε μια αύξηση της τάξεως του 52,87%.

Πρέπει να σημειώσουμε ότι την ίδια περίπου πορεία είχαν οι παραπάνω δείκτες και για το σύνολο της χώρας και ότι με αυτές τις τιμές ο νομός κατατάσσεται σε σχέση με τους υπόλοιπους 52 νομούς στην 27^η θέση.

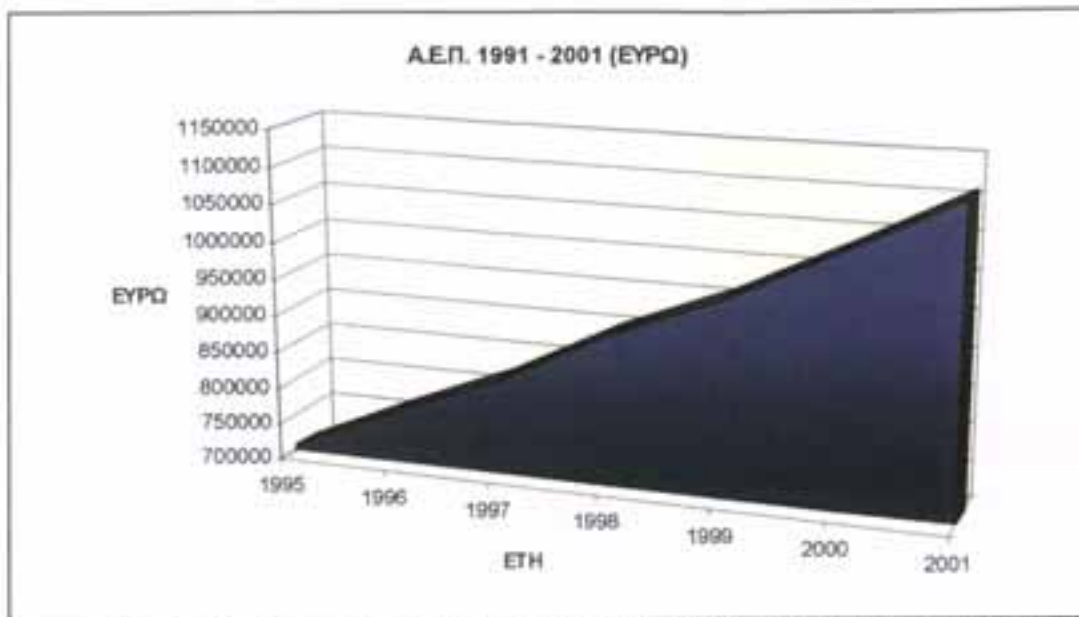
Αναλυτικά τα στοιχεία παρουσιάζονται στους πίνακες 4.1, 4.2 και στα διαγράμματα 4.1.1 και 4.2.1

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΕΠ ΣΕ ΕΥΡΩ	705.062	768.379	826.280	901.476	961.679	1.034.767	1.111.671

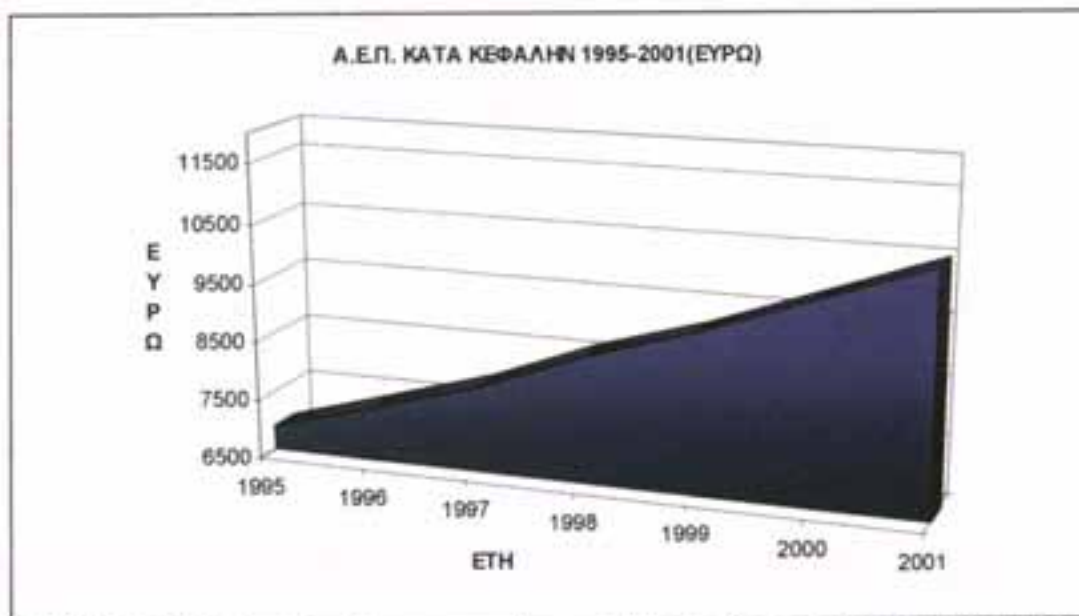
ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1.: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά τα έτη 1991 με 2001

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
ΑΕΠ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΣΕ ΕΥΡΩ	6.879	7.387	7.918	8.623	9.176	9.858	10.510

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2.: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά κεφαλήν για τα έτη 1995 – 2001

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.1.1.: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά τα έτη 1991 με 2001

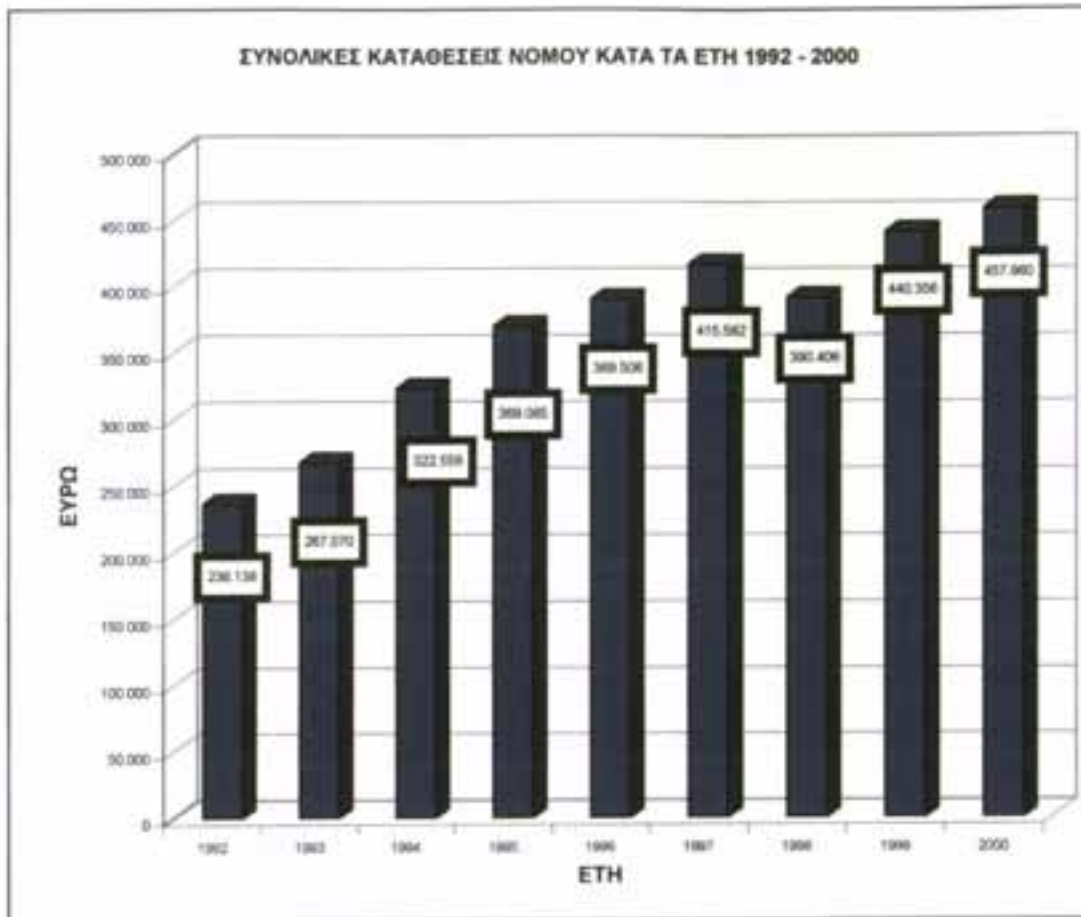
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.2.1.: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν κατά κεφαλήν για τα έτη 1995 - 2001

4.2. ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

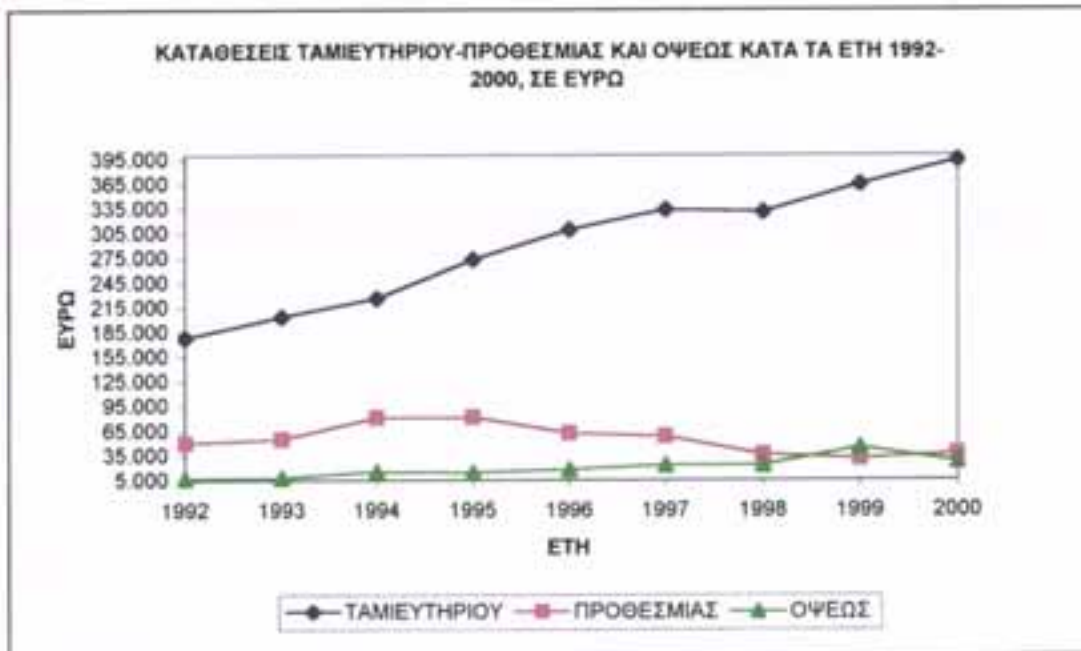
Από τη μελέτη της κίνησης των Καταθέσεων και τη Δημοσιονομική Διαχείριση κατά την περίοδο των ετών 1992 – 2000 προκύπτει μια ελαφρά βελτίωση στους δείκτες αυτούς (με μια μικρή πτώση κατά το έτος 1998) που δύσκολα όμως μπορεί να θεωρηθεί ως ένδειξη οικονομικής ανάκαμψης. Αναλυτικότερα τα στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 4.3 και στα διαγράμματα 4.3.1, 4.3.2.

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (ΕΥΡΩ)	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ Υ	178.175	203.642	226.004	273.015	309.711	333.798	331.237	364.869	394.037
ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ	50.427	54.920	81.133	81.884	61.952	58.477	36.132	30.709	36.687
ΣΥΝΟΛΟ	228.602	258.562	307.137	354.899	371.663	392.275	367.369	395.578	430.718
ΠΟΤΑΜΙΕΥΤΙ ΚΩΝ									
ΟΨΕΩΣ	7.536	8.508	15.422	14.186	17.843	23.307	23.037	44.778	27.237
ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ	236.138	267.070	322.559	369.085	389.506	415.582	390.406	440.356	457.960

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3.: Η κίνηση των καταθέσεων του Νομού κατά τα έτη 1992 – 2000

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.3.1

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.3.2

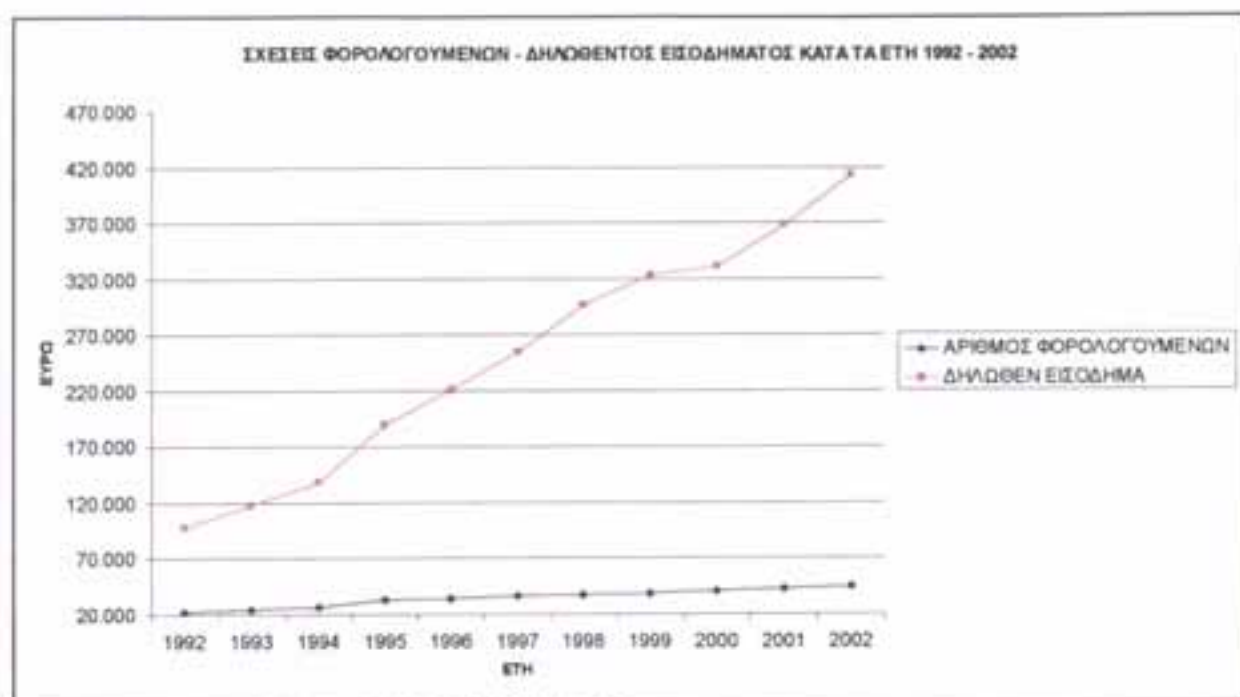
4.3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ.

Οι παρακάτω πίνακες καθώς και τα διαγράμματα δείχνουν αναλυτικά τα μεγέθη των φορολογούμενων σε σχέση με τα δηλωθέντα εισοδήματα κατά τα έτη 1992 – 2002 καθώς και των φόρων που εισέπραξαν τα δημόσια ταμεία κατά τα έτη 1992 - 2000. Για το Φόρο Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας τα μεγέθη που έχουμε αναφέρονται στη διετία 2000 με 2001.

4.3.1. ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ – ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Στον πίνακα 4.4 παρατηρούμε ότι ο αριθμός των φορολογουμένων μέσα στην δεκαετία 1992 με 2002 αυξηθεί σχεδόν 100% (97,30%). Τα δηλωθέντα εισοδήματα δε έχουν αυξηθεί κατά 322,85%. Η τεράστια αυτή αλλαγή οφείλεται τόσο στην ανάπτυξη του Νομού όσο και των κατοίκων του όσο και στην αύξηση της φορολογίας και του μεγαλύτερου ελέγχου του κράτους .

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΙ	22.507	24.830	25.949	32.535	33.454	35.763	37.321	38.637	40.761	42.723	44.406
ΔΗΛΩΘΕΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	97.778	117.429	138.395	189.884	220.766	254.580	296.153	322.542	330.081	367.679	413.452

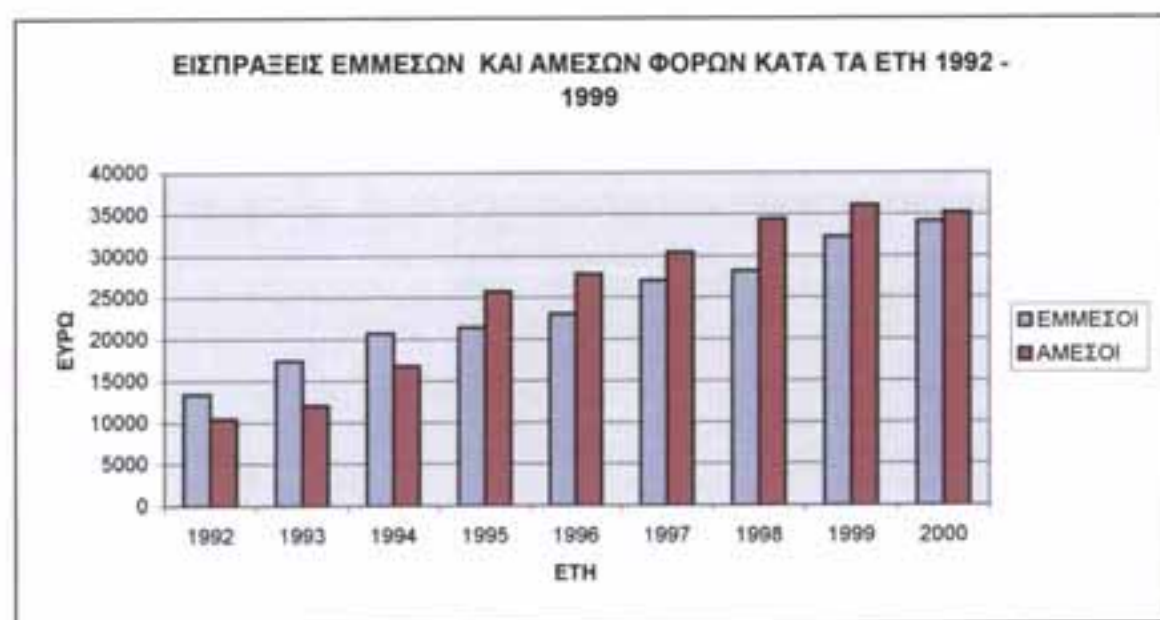
ΠΙΝΑΚΑΣ: 4.4 και ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ: 4.4.1

4.3.2. ΦΟΡΟΙ ΕΜΜΕΣΟΙ ΚΑΙ ΑΜΕΣΟΙ

Το γεγονός της αύξησης της φορολογίας επαληθεύεται και στα μεγέθη των άμεσων και έμμεσων φόρων . Το 1992 οι εισπράξεις από φόρους συνολικά έφταναν τις 23.777 χιλιάδες ευρώ ενώ το 2000 έφτασαν τις 69.328 χιλιάδες ευρώ, δηλαδή τριπλασιάστηκαν. Οι μεγαλύτερες αυξήσεις παρατηρούνται το 1994, ενώ από το 1998 η αύξηση συνεχίζεται σταθερά αλλά σε μικρότερο ποσοστό.

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
ΕΜΜΕΣΟΙ	13.353	17.459	20.690	21.385	22.999	27.008	28.194	32.294	34.119
ΑΜΕΣΟΙ	10.424	12.032	16.760	25.714	27.874	30.439	34.406	36.091	35.209
ΣΥΝΟΛΟ	23.777	29.491	37.450	47.099	50.873	57.447	62.600	68.385	69.328

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.5: Εισπράξεις έμμεσων και άμεσων φόρων κατά τα έτη 1992 - 1999.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4.5.1:

4.3.3. ΦΟΡΟΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Στον φόρο Μεγάλης ακίνητης περιουσίας τα μεγέθη είναι πολύ περιορισμένα. Το 2002 σε πληθυσμό 105.770 χιλιάδων κατοίκων, μόλις το 0,22% είναι αυτό που διαθέτει περιουσία ακίνητη τέτοια ώστε να κάνει δήλωση. Εξάλλου τα ποσά που εισπράττονται δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλα αφού κατά μέσο όρο είναι στα 1.200 ευρώ ανά δήλωση.

	2000	2001	2002
ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ Φ.Μ.Α.Π. (ΕΥΡΩ)	220.103	238.004	275.050
ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΗΛΩΣΕΩΝ Φ.Μ.Α.Π. (Φ.Π.)	224	249	230

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.6.: Δηλώσεις Φ.Μ.Α.Π. που υποβλήθηκαν και φόροι που εισπράχθηκαν κατά τα έτη 2000 - 2002

4.4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ – ΑΝΕΡΓΙΑ

Είναι σημαντικό να παραθέσουμε στοιχεία από την απογραφή του 2001, για να δούμε τους βασικούς τομείς της οικονομίας που απασχολείται ο πληθυσμός του Νομού, αλλά και τα μεγέθη της ανεργίας. Στον πίνακα 4.7. παρατηρούμε πως σε σύνολο 45.050 οικονομικά ενεργών οι 4.774 είναι άνεργοι δηλαδή το ποσοστό της ανεργίας στο Νομό φτάνει στο 10,6%, ποσοστό αρκετά μεγάλο. Επίσης το γεγονός ότι οι μη ενεργοί υπερβαίνουν το σύνολο των ενεργών οικονομικά, προβληματίζει ιδιαίτερα τόσο για τις δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης που προσφέρει ο Νομός όσο και δημογραφικά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΕΝΕΡΓΟΙ				ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ
ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ		
		ΣΥΝΟΛΟ	ΑΠΟ ΑΥΤΟΥΣ «ΝΕΟΙ»	
45.050	40.276	4.774	2.374	47.375

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.7.: Ο οικονομικά ενεργός και μη πληθυσμός με βάση την

απογραφή του 2001

Ο κλάδος δραστηριότητας που απορροφά τους περισσότερους εργαζόμενους είναι, όπως ήταν αναμενόμενο, ο κλάδος της γεωργίας και της κτηνοτροφίας, η πρωτογενής δηλαδή παραγωγή, με ποσοστό επί το σύνολο στο 29,80%. Αναλυτικότερα στον πίνακα 4.8 που ακολουθεί.

ΟΜΑΔΕΣ ΚΛΑΔΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
A. Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία.....	11.999
B. Αλιεία.....	455
Γ. Ορυχεία,λατομεία	99
Δ. Μεταποιητικές βιομηχανίες.....	3.178
Ε. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού.....	254
Z. Εμπόριο, επισκευές.....	4.745
Η. Ξενοδοχεία, εστιατόρια.....	2.701
Θ. Μεταφορές , αποθήκευση, επικοινωνίες.....	1.894
Ι. Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί...	586
Κ. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις.....	1.699
Λ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.....	2.178
Μ. Εκπαίδευση.....	1.906
Ν. Υγεία και κοινωνική μέριμνα.....	1.107
Ξ. Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών.....	1.050
Ο. Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό.....	376
ΣΤ. Κατασκευές.....	3.303
Χ. Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας.....	2.746
ΣΥΝΟΛΟ	40.276

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.8.: Εργαζόμενοι στο Νομό κατά ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας σύμφωνα με την απογραφή του 2001

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

5.1 ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο Νομός Αργολίδας είναι ένας από τους προηγμένους γεωργικούς νομούς της Ελλάδας, με πλούσιους παραγωγικούς πόρους και το σπουδαιότερο κέντρο παραγωγής και εξαγωγής εσπεριδοειδών της χώρας.

Η κτηνοτροφία και η αλιεία είναι μερικές ακόμα από τις σημαντικότερες πηγές εσόδων των κατοίκων της περιοχής.

Συνολικά ο πρωτογενής τομέας απασχολεί 16.100 οικογένειες από τις οποίες οι 12.230 ή το 77% είναι καθαρά γεωργικές ενώ 3.780 ή το 23% έχουν την γεωργία σαν δεύτερο επάγγελμα.

5.1.1. ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ.

5.1.1-1. ΓΕΩΡΓΙΑ.

Στον Γεωργικό Τομέα η Αργολίδα έχει μια πλούσια γκάμα προϊόντων. Βασικότερος παραγωγικός κλάδος από πλευρά έκτασης και οικονομικής σημασίας είναι τα εσπεριδοειδή και ακολουθούν η καλλιέργεια της ελιάς, των κηπευτικών, και για την ημιορεινή και ορεινή ζώνη ο καπνός. Τα φθινοπωρινά σιτηρά και τα κτηνοτροφικά φυτά αποτελούν επικουρικές καλλιέργειες.

Το σύνολο των καλλιεργήσιμων εκτάσεων του Νομού ανέρχεται σήμερα σε επτακόσιες δέκα χιλιάδες (710.000) στρέμματα, όπως δείχνει και πίνακας 5.1 που ακολουθεί, στον οποίον απεικονίζονται το σύνολο και οι κατηγορίες των καλλιεργήσιμων εκτάσεων, σε στρέμματα, κατά τα έτη 1999 με 2001.

		1999	2000	2001
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ		703.447	703.972	703.551
ΑΡΟΤΡΑΙΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ		194.983	193.058	194.442
ΚΗΠΕΥΤΙΚΗ ΓΗ		40.780	39.494	39.317
ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ	406.031	408.023	406.395
ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	ΕΛΑΙΩΝΕΣ	265.815	266.756	263.901
ΑΜΠΕΛΟΙ -ΣΤΑΦΙΔΑΜΠΕΛΟΙ		8.280	8.389	8.449
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ 1 – 15 ΕΤΩΝ		70.936	69.260	68.913

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1.: ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ ΣΕ ΣΤΡΕΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1999 – 2001

Στην συνέχεια θα παραθέσουμε τα σπουδαιότερα γεωργικά προϊόντα με βάση την συμβολή τους στο γεωργικό εισόδημα του Νομού.

α. Τα Εσπεριδοειδή: Αυτά καλλιεργούνται σε καλά αρδευόμενες πεδιάδες με ήπιους χειμώνες, πεδιάδες προφυλαγμένες από τους βόρειους χειμωνιάτικους ανέμους. Μεγάλους πορτοκαλεώνες βρίσκουμε στην Άρτα και στην Κρήτη, στα παράλια της βόρειας Πελοποννήσου, στην νότια Πελοπόννησο και στον Αργολικό κάμπο.

Στον Αργολικό κάμπο και γενικότερα σε ολόκληρη την Αργολίδα τα εσπεριδοειδή καλύπτουν έκταση 114.000 χιλιάδων στρεμμάτων έναντι 577.000 χιλιάδων στρεμμάτων που είναι η συνολική έκταση των εσπεριδοειδών της Ελλάδας.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Αργολίδα είναι πρώτη σε παραγωγή και εξαγωγή εσπεριδοειδών στην Ελλάδα με ποσοστό 43% και 50% αντίστοιχα. Στον πίνακα 5.2, έχουμε την παραγωγή εσπεριδοειδών, σε τόνους, του Νομού Αργολίδας 1997 – 2002. Παρατηρούμε αυξομειώσεις μέσα σ' αυτή την εξαετία, με μια μεγάλη πτώση το 1998, καθώς και ότι η παραγωγή το 2002 είχε μια σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2001, της τάξης του 27,8%.

ΕΤΗ	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΣΠ/ΔΩΝ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ	316.735	191.555	397.049	316.000	342.169	437.385

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.2.: Παραγωγή εσπεριδοειδών σε τόνους κατά τα έτη 1997 με 2002

Βασική χώρα απορρόφησης των εξαγόμενων πορτοκαλιών του Νομού Αργολίδας είναι η Ρωσία η οποία απορροφά το 60% των εξαγόμενων πορτοκαλιών και ακολουθεί η Ουκρανία ενώ δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε την Ρουμανία και την Ουγγαρία.

Η μεταφορά των εξαγόμενων πορτοκαλιών στις χώρες αυτές πραγματοποιείται κυρίως με καράβια και τρένα.

β. Η Ελιά: Η Ελλάδα έρχεται τρίτη στον κόσμο σε αριθμό ελαιοδέντρων και σε παραγωγή λαδιού μετά την Ισπανία και την Ιταλία.

Η ελιά είναι ευαίσθητη στο κρύο και καλλιεργείται σε παραλιακές περιοχές με ήπιους χειμώνες. Κύριες ελαιοπαραγωγικές περιοχές είναι η Λέσβος, η Κρήτη και η Πελοπόννησος.

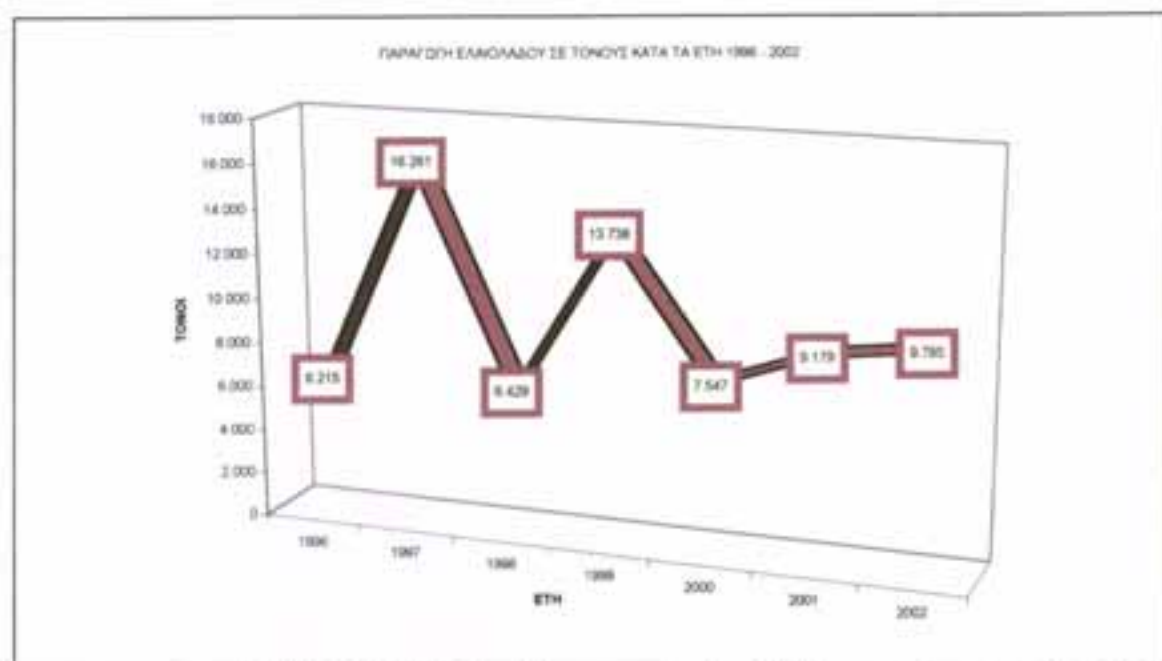
Στην Αργολίδα υπάρχουν 18.000 ελαιοπαραγωγοί οι οποίοι εκμεταλλεύονται 4.000 ρίζες ελιάς σε μια έκταση χιλιάδων 256.000 στρεμμάτων.

Η καλλιέργεια της αποτελεί επίσης ένα βασικό κλάδο παραγωγής για την περιοχή συμμετέχοντας στο Ακαθάριστο Γεωργικό Εισόδημα σε ποσοστό 20%.

Στον παρακάτω πίνακα φαίνεται η παραγωγή ελαιόλαδου σε τόνους κατά τα έτη 1996 με 2002.

ΕΤΗ	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ	6.215	16.281	6.429	13.738	7.547	9.179	9.785

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.3.: Η παραγωγή ελαιόλαδου σε τόνους κατά τα έτη 1996 - 2002

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5.3.1: Η παραγωγή ελαιόλαδου σε τόνους κατά τα έτη 1996 - 2002

Ένα μέρος της παραγωγής εξάγεται μη συσκευασμένο (χύμα) στην Ιταλία. Πρέπει να τονίσουμε ότι παρόλο που δε φαίνεται άμεσα, τα έσοδα από το λάδι είναι περίπου ίδια με αυτά των πορτοκαλιών.

γ. Τα βερίκοκα : Από όλα τα οπωροφόρα ιδιαίτερη παραγωγική σημασία για το Νομό εμφανίζουν τα βερίκοκα, σύμφωνα με τον Πίνακα 5.4, ο οποίος μας δείχνει την παραγωγή σε τόνους των ετών 1996 - 2002

ΕΤΗ	1996	1997	1998	1999	2000
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΒΕΡΙΚΟΚΩΝ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ	14.283	9.914	6.766	38.074	35.023

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.4.: Η παραγωγή βερίκοκων σε τόνους κατά τα έτη

Συγκεκριμένα τα βερίκοκα καλλιεργούνται σε έκταση 11.500 στρεμμάτων. Τα βερίκοκα είναι πολύ ευαίσθητα στον παγετό και στις βροχοπτώσεις, γι αυτό και παρατηρούνται μεγάλες διακυμάνσεις στην παραγωγή τους από χρονιά σε χρονιά.

Οι εξαγωγές βερίκοκων πραγματοποιούνται σε τρεις μορφές. Σε νωπά βερίκοκα, σε κομπόστα και σε πούλπα, που δεν είναι τίποτε άλλο από το φυσικό χυμό βερίκοκου. Κύριες χώρες απορρόφησης τους είναι η Γερμανία και η Γαλλία.

Παρά το μεγάλο ύψος επιδοτήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον τομέα της γεωργίας δεν έχει οριστεί αντίστοιχο κονδύλι για το συγκεκριμένο προϊόν.

Τελευταία σημειώνεται ενδιαφέρον εκ μέρους των παραγωγών για την εγκατάσταση νέων φυτειών βερίκοκιάς, γεγονός που αποδεικνύει ότι είναι ένας βασικός/ πόρος γεωργικών εσόδων παρά τα προβλήματα που παρουσιάζονται από τις αντίξοες καιρικές συνθήκες με ανάλογη μείωση των εσόδων αυτών.

δ. Ο καπνός : Κατέχει εξέχουσα θέση στην ελληνική οικονομία τόσο για το πλήθος των ατόμων που απασχολεί όσο και για το σημαντικό συνάλλαγμα που εξασφαλίζεται από τις εξαγωγές του. Υπολογίζεται πως το έξι της εκατό 6% περίπου του ελληνικού πληθυσμού αποζεί από τον καπνό. Εξάγεται σε ποσοστό 80% σε περισσότερες από σαράντα χώρες. Είναι περιζήτητος, γιατί συνδυάζει ευχάριστο άρωμα και χαμηλή περιεκτικότητα σε νικοτίνη.

Στην Αργολίδα σε μια έκταση 10.250 στρεμμάτων, 1.200 παραγωγοί καλλιεργούν καπνά κυρίως Ανατολικού τύπου (μαύρα Αργούς).στον πίνακα 5.5 αναφέρεται αναλυτικά η παραγωγή του καπνού.

ΕΤΗ	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΠΝΟΥ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ	2.401	2.251	2.110	2.022	2.040	2.012	1.726

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.5.: Η παραγωγή του καπνού κατά τα έτη 1996 – 2002.

ε. Κ η π ε υ τ ι κ ά : Τα κηπευτικά που ευδοκμούν στον Νομό διαχωρίζονται σε υπαίθρου και σε θερμοκηπίων (με προστασία), και καλύπτουν κηπευτική γη 38.700 στρεμμάτων.

στ. Ανθοκομία : Μια άλλη κατηγορία θερμοκηπίων είναι τα ανθοκήπια στα οποία καλλιεργούνται κυρίως τριανταφυλλίες και φυτά εσωτερικού χώρου.

Τα ανθοκήπια του Νομού καλύπτουν συνολικά έκταση 300 στρεμμάτων εκ των

οποίων 63 στρέμματα χρησιμοποιούνται για την καλλιέργεια τριανταφυλλιάς κομμένων λουλουδιών. Η έκταση αυτή είναι πολύ μικρότερη από αυτή που καλλιεργούσαν στο παρελθόν και προβλέπεται ότι θα μειωθεί ακόμα περισσότερο στο μέλλον. Η μείωση αυτή οφείλεται στα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συγκεκριμένες μονάδες από την συσσώρευση οφειλών με αποτέλεσμα τα ανθοκήπια να κλείνουν το ένα μετά το άλλο.

Τα ίδια οξυμένα προβλήματα αντιμετωπίζει και η καλλιέργεια φυτών εσωτερικού χώρου σε θερμοκήπια, λόγω του αυξημένου ανταγωνισμού των εισαγόμενων αντίστοιχων ειδών τα οποία προσφέρονται σε χαμηλότερες τιμές.

Πρέπει να τονιστεί πως οι κάτοχοι θερμοκηπίων χαρακτηρίζονται από άγνοια του αντικειμένου μια που δεν έχουν παρακολουθήσει κατάλληλες σπουδές. Η έλλειψη επαγγελματισμού λοιπόν έχει σαν αποτέλεσμα, ότι παρότι παράγεται μεγάλη ποσότητα προϊόντων θερμοκηπίου και ανθοκομικών προϊόντων μέρος των οποίων εξάγεται, η χώρα μας να εισάγει αντίστοιχα ανθοκομικά προϊόντα από την Ολλανδία.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει επιδοτήσεις για την κατασκευή νέων θερμοκηπίων οι οποίες φθάνουν μέχρι και το 40% του συνολικού κόστους.

Παραγωγή ανθέων εκτός θερμοκηπίου υπάρχει μόνο στην περιοχή Θερμίσση Ερμιονίδας.

Ακολουθεί πίνακας 5.6 παραγωγής σε τόνους άλλων σημαντικών προϊόντων του νομού για το 2002.

ΠΡΟΪΟΝ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2002
ΣΙΤΑΡΙ	4.022
ΜΗΛΑ	22
ΡΟΔΑΚΙΝΑ	660
ΠΑΤΑΤΕΣ	3.683
ΤΟΜΑΤΕΣ	13.060

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.6.: Η παραγωγή κατά το έτος 2002 για άλλα προϊόντα του Νομού

5.1.1-2 ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΑΥΤΩΝ

Στον Νομό Αργολίδας λειτουργούν τριάντα πέντε συσκευαστήρια εσπεριδοειδών και βερίκοκων δυναμικότητας 3.800 τόνων το οκτάωρο τα οποία επαρκούν για την παραγωγή του Νομού.

Ο τεχνολογικός εξοπλισμός τους είναι σ' άλλα πολύ απλός και σε άλλα υψηλής τεχνολογίας, ενώ τα υλικά συσκευασίας είναι σύμφωνα με τις προδιαγραφές του διεθνή ανταγωνισμού.

Παράλληλα λειτουργούν και είκοσι 20 κονσερβοποιεία - χυμοποιεία, εκ των οποίων τα έξι είναι χυμοποιεία πούλπας και πουρέ φρούτων, που οι προδιαγραφές τους είναι διεθνούς τεχνολογίας. Άλλα δύο είναι μονάδες τελικής μορφής χαρτοκιτίας και τέσσερα κονσερβοποιεία φρούτων, ιδιαίτερα βερίκοκων και ροδάκινων. Τα υπόλοιπα είναι πέντε τυποποιητήρια ελαιολάδου και τρία πυρινελουργεία.

Πέρα από τα συσκευαστήρια για την αξιοποίηση της γεωργικής παραγωγής λειτουργούν και ογδόντα οκτώ αγροτικοί συνεταιρισμοί. Οι ογδόντα απ' αυτούς είναι συνεταιρισμοί διακίνησης εμπορευμάτων και έκδοσης τιμολογίων, οι οποίοι όμως λόγω οικονομικών προβλημάτων οδηγούνται στην διάλυση. Οι υπόλοιποι οκτώ είναι συσκευασίας και εξαγωγής γεωργικών προϊόντων, συνεταιρισμοί που οδηγούνται στην συγκέντρωση.

Στον Νομό άρχισε, επίσης, η λειτουργία του "Περιφερειακού Κέντρου Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου", που εξυπηρετεί τους πέντε Νομούς της Πελοποννήσου σε θέματα έρευνας και εφαρμογής της γεωργίας, το οποίο όμως δεν έχει στελεχωθεί πλήρως.

Παράλληλα λειτουργεί και το "Κέντρο Εκπαίδευσης Γεωργικών Εφαρμογών" με σκοπό τη συνεχή εκπαίδευση, και ενημέρωση των αγροτών. Αλλά και αυτός ο οργανισμός δεν επιτελεί πλήρως το έργο του.

5.1.1-3 ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Η κτηνοτροφία αποτελεί έναν τομέα της εθνικής οικονομίας με μεγάλη σημασία, γιατί μας προσφέρει βασικά είδη για την διατροφή μας (κρέας, γάλα, τυρί, αυγά κ.λ.π.) καθώς επίσης και ζώα για τις μεταφορές και τις αγροτικές εργασίες. Κατά τις δύο τελευταίες δεκαετίες στην εξέλιξη της κτηνοτροφίας επέδρασαν αποφασιστικά οι μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές που έγιναν στην χώρα μας.

Στο τομέα αυτό δυναμικοί παραμένουν οι κλάδοι της αιγοπροβατοτροφίας και της πτηνοτροφίας. Αναλυτικότερα η εξέλιξη των επιμέρους κλάδων της κτηνοτροφίας είναι η εξής :

α. Αιγοπροβατοτροφία : Σήμερα στο Νομό εκτρέφονται διακόσιες χιλιάδες περίπου αιγοπρόβατα κυρίως στην ορεινή και ημιορεινή ζώνη.

Το γάλα που παράγεται στο Νομό αξιοποιείται από τις τυροκομικές βιοτεχνίες που λειτουργούν στην περιοχή του Νομού και κυρίως από το εργοστάσιο επεξεργασίας γάλακτος της Ένωσης Γαλακτοκομικών Συνεταιρισμών Αργολίδας, δυναμικότητας είκοσι τόνων ανά οκτάωρο που λειτουργεί στο Αργός. Στον πίνακα 5.7. εμφανίζονται τα κυριότερα κτηνοτροφικά προϊόντα του Νομού καθώς και η ζωική παραγωγή σε τόνους για τα έτη 1998 – 2000.

ΖΩΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ (σε τόνους)	1998	1999	2000
Κρέας	6.522	6.358	6.436
Γάλα	29.870	29.689	30.044
Τυρί	3.304	3.288	3.176
Βούτυρο	45	24	21
Μαλλιά Προβάτων	173	179	173
Μέλι	279	311	313
Αυγά (χιλιάδες τεμάχια)	31.551	28.583	25.878

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.7 : Η Ζωική Παραγωγή του Νομού τα έτη 1998-2000.

β. Συστηματική Πτηνοτροφία : Ο κλάδος της συστηματικής πτηνοτροφίας για αυγοπαραγωγή παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον κυρίως για την περιφέρεια του Αργούς. Η μεγαλύτερη πτηνοτροφική μονάδα, δυναμικότητας 60.000 ορνίθων αυγοπαραγωγής έκλεισε μη μπορώντας να ανταποκριθεί στα αυξημένα χρέη που είχαν δημιουργηθεί από την λειτουργία της μονάδας.

γ. Χοιροτροφία: Στην περιοχή Αργολίδας λειτουργούν οκτώ χοιροτροφικές μονάδες, δυναμικότητας οκτακοσίων πενήντα χοιρομητέρων αναπαραγωγής.

δ. Μελισσοκομία : Η πορεία του κλάδου για το 2002 ήταν ικανοποιητική αν και η παραγωγή μελιού ήταν μειωμένη με βάση τα προηγούμενα έτη.

5.1.2. ΘΑΛΑΣΣΙΑ – ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΛΙΕΙΑ.

Η περιοχή της Αργολίδας είναι ελλειμματική σε ψάρια και η αλιευτική παραγωγή δεν καλύπτει τη ζήτηση. Έτσι οι ψαράδες δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα στη διάθεση της παραγωγής. Οι αλιευτικές επιχειρήσεις της παράκτιας αλιείας είναι επί το πλείστον οικογενειακής μορφής και αντλούν τα εργατικά χέρια από την ίδια την οικογένεια.

Υπάρχουν τέσσερις λιμνοθάλασσες, που εκμισθώνονται κατόπιν δημοπρασίας, από το δημόσιο σε ιδιώτες, για εκμετάλλευση. Τα βασικά εκτρεφόμενα είδη είναι οι τσιπούρες, τα λουράκια, οι γλώσσες και οι κέφαλοι.

Η παραγωγικότητα των λιμνοθαλασσών αυτών είναι πολύ χαμηλή και τα οικονομικά αποτελέσματα απογοητευτικά. Η μικρή παραγωγικότητα αποδίδεται στο μικρό βάθος των νερών, στην μικρή εισροή γλυκών υδάτων, αλλά και στη χρησιμοποίηση πρωτόγονων τεχνικών.

5.1.3 ΘΥΝΕΙΑ.

Η θυνεία η *νταλιάνια* δεν είναι τίποτε άλλο από ημιμόνιμες εγκαταστάσεις για την αλίευση μεταναστευτικών ψαριών με τη χρησιμοποίηση κυκλικών δικτύων.

Στο Νομό υπάρχουν τρεις (3) τέτοιες μονάδες στην περιοχή της Νέας Κίου που η καθεμιά αντλεί ενάμιση με δύο (1,5 - 2) τόνους ανά χρόνο. Βλέπουμε λοιπόν πως και αυτός ο τομέας της αλιείας δεν παρουσιάζει κανένα οικονομικό ενδιαφέρον και φυσικά καμία εξέλιξη για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.

5.1.4 ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ.

Αποτελούν ένα από τους πιο δυναμικούς παραγωγικούς κλάδους στην Αργολίδα και μάλιστα η παραγωγή του Νομού είναι η μεγαλύτερη σε όλη την Ελλάδα.

Συγκεκριμένα στο Νομό λειτουργούν δεκαοκτώ μονάδες πάχυνσης ψαριών, δύο ιχθυοτροφικοί σταθμοί και μία μονάδα όστρακο καλλιέργειας.

Τα παραπάνω είδη εξάγονται στην πλειοψηφία τους στο εξωτερικό κυρίως στην Ιταλία και στην Ελβετία.

5.2. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Στην Αργολίδα η δευτερογενής παραγωγή συμμετέχει με το μικρότερο ποσοστό στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

5.2.1 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ.

Οι κυριότεροι κλάδοι βιομηχανίας στο Νομό είναι:

1. Βιομηχανίες επεξεργασίας φρούτων, χυμοποιία και
2. Μηχανουργεία και βιομηχανίες κατασκευής αντλιών.
3. Βιομηχανίες παραγωγής πλαστικών σωλήνων, εξαρτημάτων τεχνικών παροχών και λουπά.

4. Βιομηχανίες επεξεργασίας μαρμάρων και δημιουργίας ειδών λαϊκής τέχνης.

Τα ογδόντα τέσσερα Λατομεία και Σχιστήρια Μαρμάρων εκμεταλλεύονται τα πλούσια κοιτάσματα του Νομού και προωθούν τα προϊόντα τους σε όλη την επικράτεια και το εξωτερικό.

Ένας ακόμη δυναμικός κλάδος, ο κλάδος των μηχανοκατασκευών με τα χυτά και τις αντλίες, έχει καταστεί παράδοση για το Νομό Αργολίδας και καλύπτει τις αρδευτικές ανάγκες επεκτείνοντας τις δραστηριότητες του σε όλη την Ελλάδα.

Δεν είναι επίσης, μειωμένης σημασίας η παραγωγή πλαστικών με κύριους άξονες τις πλαστικές σωλήνες, τα εξαρτήματα τεχνικής βροχής και τα υλικά συσκευασίας, παραγωγή που καλύπτει τόσο τις ανάγκες του Νομού Αργολίδας όσο και των γύρω Νομών και ένα μέρος της ζήτησης Πανελλαδικά.

Τα παραδοσιακά ποτά του Νομού, το Ούζο, το Κρασί, το Λικέρ και λουπά θεωρούνται αξιόλογα μέσα στην γκάμα των παραγόμενων προϊόντων.

Τέλος με βάση τον πολιτισμό έχει αναπτυχθεί στο Νομό μια σειρά επιχειρήσεων που κατασκευάζουν είδη λαϊκής τέχνης και μεταφέρουν, μέσω των τουριστών, την λαϊκή παράδοση της Αργολίδας και την τέχνη των αρχαίων προγόνων μας στα πέρατα του κόσμου.

Ένα σημαντικό βήμα ανάπτυξης στο Νομό θα ήταν η λειτουργία βιομηχανικής περιοχής και ο καθορισμός ζωνών χρήσεως γης ώστε στο μέλλον οι επιχειρήσεις να εγκαθίστανται σε συγκεκριμένους ελεγχόμενους χώρους με την

σχετική υποδομή ώστε και η βιομηχανία να αναπτύσσεται και το περιβάλλον να προστατεύεται αποτελεσματικά.

5.2.2 ΥΠΕΔΑΦΟΣ.

Η Αργολίδα είναι από τους κυριότερους Νομούς σε παραγωγή μαρμάρων. Υπάρχουν περίπου εξήντα μισθωμένα λατομεία μαρμάρων στην περιοχή, κυρίως στις τοποθεσίες Καρνεζαίικα, Δίδυμα και Λυγουριό. Απ' αυτά στα τριάντα περίπου γίνεται εκμετάλλευση.

Τα διακοσμητικά πετρώματα, σαν πρώτη ύλη στο Νομό, βρίσκονται σε μικρή πλέον ποσότητα, πρώτον εξαιτίας της μορφολογίας του εδάφους και δεύτερον, κατά ένα ποσοστό, εξ' αιτίας της μη ορθολογικής εκμετάλλευσης που έγινε στο παρελθόν.

5.3. ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ.

Στην Αργολίδα η τριτογενής παραγωγή καλύπτει το πενήντα δύο της εκατό (52%) του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) του Νομού. Το ποσοστό αυτό οφείλεται κυρίως στη μεγάλη τουριστική κίνηση που έχει ο Νομός, με αποτέλεσμα ο τουρισμός να θεωρείται μια από τις βασικές πηγές ανάπτυξης της περιοχής. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι η Αργολίδα υστερεί στην παροχή των υπολοίπων υπηρεσιών.

Ακολουθεί μια αναλυτική αναφορά στις υπηρεσίες του Νομού. Να σημειωθεί ότι η αναφορά στον τουρισμό θα γίνει σε ξεχωριστό κεφάλαιο.

5.3.1 ΕΜΠΟΡΙΟ.

Όταν λέμε εμπόριο εννοούμε εκείνη την ανθρώπινη δραστηριότητα που αποβλέποντας στο κέρδος έχει ως αποστολή τη διακίνηση των πλεοναζόντων αγαθών από τον τόπο παραγωγής τους στις αγορές

Το σύγχρονο εμπόριο διακρίνεται σε εσωτερικό και εξωτερικό. Εσωτερικό χαρακτηρίζεται το εμπόριο μιας χώρας που γίνεται μέσα στα σύνορα της και διακρίνεται σε χονδρικό και λιανικό. Εξωτερικό εμπόριο είναι το σύνολο των εμπορικών συναλλαγών μιας χώρας με άλλες χώρες. Έτσι μια χώρα εξάγει αγαθά που πλεονάζουν σ' αυτή, εξαγωγικό εμπόριο και αντίστοιχα εισάγει τα προϊόντα που χρειάζεται, εισαγωγικό εμπόριο.

Η παράδοση του Νομού Αργολίδας στο εμπόριο και τη βιομηχανική τυποποίηση, των γεωργικών κυρίως προϊόντων, αποτελεί ένα βασικό πλεονέκτημα για το Νομό το οποίο παρέχει σήμερα την δυνατότητα για επιπλέον ανάπτυξη του εμπορίου στην περιοχή.

Λόγω του γεωργικού προσανατολισμού του Νομού, σημαντικές ποσότητες των παραγόμενων προϊόντων του πρωτογενή τομέα, κυρίως των εσπεριδοειδών, των οπωρικών και του ελαιόλαδου, μεταποιούνται, δηλαδή χυμοποιούνται, συσκευάζονται και τυποποιούνται στις μονάδες μεταποίησης του Νομού, δηλαδή τα ελαιοτριβεία, τα χυμοποιεία και τα συσκευαστήρια, ενώ στη συνέχεια προωθούνται στις αγορές του εσωτερικού και του εξωτερικού.

Χαρακτηριστική όμως είναι η μικρή παρουσία του δευτερογενή τομέα και η αμελητέα ποσότητα εξόρυξης και επεξεργασία του πλούσιου ορυκτού πλούτου της περιοχής.

Τέλος η μεγάλη απόσταση από τα σημαντικό εμπορικά κέντρα της χώρας, σε συνδυασμός με τα όσα προαναφέρθηκαν συμβάλουν στο να μη θεωρείται ο Νομός σπουδαίο εμπορικό κέντρο.

Συγκεκριμένα στην Αργολίδα το 2000 υπήρχαν πεντακόσιες δέκα τέσσερις (514) επιχειρήσεις χονδρικού εμπορίου που ο κύκλος εργασιών τους φθάνει τα 171.130.000 ευρώ. Στο λιανικό εμπόριο έχουμε επίσης την λειτουργία 2.109 επιχειρήσεων, στο σύνολο του Νομού, οι οποίες έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών 223.020.000 ευρώ, όπως φαίνεται και στον πίνακα 5.8 που ακολουθεί.

ΕΜΠΟΡΙΟ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΧ/ΣΕΩΝ	ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (εκατ. ευρώ)
Χονδρικό	514	171,13
Λιανικό	2.109	223,02
Σύνολο	2.623	394,15

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.8.: Τα βασικά μεγέθη του Εμπορίου του Ν. Αργολίδας για το έτος 2000.

5.3.3 ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ .

Η Αργολίδα χαρακτηρίζεται από μια ιδιαίτερα ευνοϊκή προσπελασιμότητα στον Εθνικό χώρο λόγω της γειννίας της του Νομού με την Αθήνα και της πρόσβασης με τον κύριο υπεραστικό άξονα Αθήνας - Κορίνθου - Πάτρας και τον νέο αυτοκινητόδρομο Κορίνθου - Τριπόλεως - Καλαμάτας.

Οι επιβατικές οδικές συγκοινωνίες γίνονται με εβδομήντα πέντε υπεραστικά λεωφορεία και άλλα εκατόν εξήντα έξι που εκτελούν τοπικά δρομολόγια. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού στο Νομό κυκλοφορούν διακόσια πενήντα ταξί και αγοραία.

Με τρία δρομολόγια ημερησίως, συνδέεται σιδηροδρομικώς ο Νομός, με την Αθήνα, την Τρίπολη και την Καλαμάτα από τον σταθμό του Αργούς και από την άνοιξη του 1993 έχει συνδεθεί σιδηροδρομικά και το Ναύπλιο με την Αθήνα με δύο δρομολόγια ημερησίως.

Η Επαρχία Ερμιονίδας συνδέεται ατμοπλοϊκά με τα νησιά του Αργοσαρωνικού και τον Πειραιά. Επίσης ατμοπλοϊκώς εξυπηρετείται το κοινό με τα ιπτάμενα δελφίνια, τη θερινή περίοδο, συνδέοντας το Νομό με τον Πειραιά, τα νησιά του Αργοσαρωνικού, το Άστρος, το Λεωνίδιο και το Γύθειο.

Τα παραπάνω συγκοινωνιακά μέσα επαρκούν για την ικανοποιητική εξυπηρέτηση τόσο των κατοίκων του Νομού, όσο και της πληθώρας των τουριστών που κατακλύζουν την περιοχή κατά τη διάρκεια όλου του έτους.

Όσο για το μήκος του Εθνικού οδικού δικτύου του Νομού αυτό είναι 158 χλμ. και 100% ασφαλτοστρωμένο και του κοινοτικού δικτύου τριακόσια είκοσι χιλιόμετρα 320 χλμ. και είναι το 43,8% ασφαλτοστρωμένο.

Οι μεταφορές των προϊόντων στο εξωτερικό γίνονται με τα χερσαία μέσα κυρίως με αυτοκίνητα - φορτηγά και με φορτηγά - ψυγεία, καθώς και με τα θαλάσσια, μέσα σε containers (κιβώτια μεταφορών) , από το λιμάνι του Ναυπλίου.

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται αναλυτικά όλα τα μέσα μεταφοράς του Νομού για τα έτη 1996 με 2001, καθώς και τα τροχαία ατυχήματα μέχρι και το 2002. Παρατηρείται λοιπόν ότι ενώ τα οχήματα του Νομού τείνουν γενικά να αυξάνονται, τα τροχαία ατυχήματα τείνουν να μειώνονται και αυτό είναι ιδιαίτερα ενθαρρυντικό. Η μείωση αυτή κατά κύριο λόγο στην βελτίωση του οδικού δικτύου του νομού καθώς και στην αρτιότερη σηματοδότησή του.

ΜΕΣΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ Ι.Χ.	14.076	14.822	15.870	17.367	19.053	20.401	
ΤΑΞΙ	243	243	243	243	243	243	
ΛΕΩΦΟΡΕΙΑ	241	242	242	243	239	237	
ΦΟΡΤΗΓΑ	15.086	15.456	16.002	16.519	16.943	17.344	
ΤΡΟΧΑΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ	245	291	287	255	233	207	176

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.9.: Τα μέσα μεταφοράς του Νομού κατά τα έτη 1996 – 2002

5.3.4 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.

Στην έδρα του Νομού Αργολίδας λειτουργούν όλες οι Δημόσιες Υπηρεσίες αρμοδιότητα που εκτείνεται και στους Νομούς Λακωνίας, Αρκαδίας, Μεσσηνίας και Κορινθίας.

Στις Δημόσιες Υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων και των εκπαιδευτικών καθώς και των Σωμάτων Ασφαλείας ασχολούνται συνολικά 1.878 υπάλληλοι.

5.3.5 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Τα Ν.Π.Δ.Δ. του Νομού είναι συνολικά ενενήντα τρία και διακρίνονται σε δεκατρείς (13) κατηγορίες που είναι οι ακόλουθες :

- Δύο Νοσοκομεία, του Αργούς και του Ναυπλίου.
- Έναν Οργανισμό Καπνού.
- Δύο Γραφεία Ο.Α.Ε.Δ,
- Οκτώ (8) Κρατικοί Παιδικοί Σταθμοί.
- Το Νομαρχιακό Ταμείο Αργολίδας.
- Δύο Λιμενικά Ταμεία του Ναυπλίου και της Ερμιόνης.
- Το Π.Ι.Κ.Π.Α. Αργούς.
- Δύο Εργατικές Εστίες, του Ναυπλίου και του Αργούς.
- Το Τ.Υ.Δ.Κ.Υ.
- Το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αργολίδας, με έδρα στο Αργός και
- Δύο Τ.Ε.Β.Ε., ένα στο Ναύπλιο και ένα στο Αργός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Ο Νομός Αργολίδας συγκαταλέγεται μεταξύ των Νομών εκείνων που συγκεντρώνουν τουρισμό μαζικού κυρίως χαρακτήρα. Δηλαδή επισκέπτες καταφτάνουν οργανωμένοι σε ομάδες, με οργανωμένο πρόγραμμα διακίνησης, διαμονής και αναψυχής, για συγκεκριμένο χρόνο, σε προεπιλεγμένους τόπους, έχοντας συνήθως προπληρώσει τις διακοπές τους σε γραφείο τουρισμού.

Επίσης, η μικρή απόσταση που έχει από την πρωτεύουσα τον κάνει ιδανικό για διήμερες επισκέψεις (σαββατοκύριακα) και για μονοήμερες εκδρομές.

Με τις φυσικές ομορφιές και το αρχαιολογικό ενδιαφέρον που κατέχει σαν νομός, η τουριστική κίνηση είναι μεγάλη και ο τομέας του τουρισμού, μετά τη γεωργία, προσφέρει τα μεγαλύτερα εισοδήματα.

Το μήκος των ακτών του Νομού είναι 230 χιλιόμετρα (εξαιρουμένης της Τροιζηνίας). Υπάρχουν 53 παραλίες μικρών ή μεγαλύτερων παραλιών προσφερομένων για κολύμβηση με μήκος 100μ η μικρότερη. Από τις 53 παραλίες, 1 χαρακτηρίζεται ως "κακή", 1 "καλή", 3 "πολύ καλή" και οι λουιές 48 "άριστη". Το συνολικό μήκος των ακτών που προσφέρονται για κολύμβηση εκτιμάται σε συνολικό μήκος 56,5 χιλιόμετρα. Δηλαδή το 24,7% του συνολικού μήκους ακτών του Νομού.

Το μήκος αμμωδών παραλιών σε συνδυασμό με το είδος του τουρισμού που επικρατεί, συνθέτουν το δείκτη χωρητικότητας των ακτών σε μια μέρα αιχμής, που μπορεί να αποτελέσει εκτιμητή της χωρητικότητας ενός τόπου. Με βάση την παραδοχή ότι αντιστοιχεί μια κλίνη ανά μέτρο αμμώδους παραλίας η μέγιστη χωρητικότητα της Αργολίδας ανέρχεται σε 20.000 - 25.000 επισκέπτες.

6.1 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ- ΦΥΣΙΚΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ

6.1.1. ΜΥΚΗΝΕΣ

*"... φωνές από την πέτρα από ύπνο
βαθύτερες εδώ που ο κόσμος σκοτεινιάζει,
μνήμη του μόχθου ριζωμένη στο ρυθμό
που χτύπησε τη γης
με πόδια λησμονημένα..."*

Μόλις περάσει κανείς το στενό των Δερβενακίων και μπει στην Αργολίδα σε απόσταση μερικών χιλιομέτρων, συναντά σε μια παράκαμψη στ' αριστερά, τις "πολύχρυσες" Μυκήνες, πάνω σ' ένα χαμηλό ύψωμα (278 μ. ύψους περίπου) σφηνωμένο ανάμεσα σε δυο ψηλούς και απόκρημνους λόφους, τη Σάρα και τον Προφήτη Ηλία από τους οποίους χωρίζεται με βαθιές χαράδρες. Εδώ κτίστηκε η Ακρόπολη των Μυκηνών στο βορειότερο άκρο της αργολικής πεδιάδας σε μια θέση από όπου μπορούσε να ελέγχει το μεγαλύτερο τμήμα του κάμπου και την κυριότερη διάβαση (δια μέσω Δερβενακίων).

Η Περσεία κρήνη που υπήρχε κοντά μπορούσε να εξασφαλίζει επάρκεια νερού ενώ η εύφορη πεδιάδα που απλωνόταν στους πρόποδες της πρόσφερε άφθονα τα μέσα διατροφής. Έτσι η θέση διέθετε φυσικά πλεονεκτήματα μαζί με φυσικά προσόντα γι αυτό και άρχισε νωρίς να κατοικείται από τη νεολιθική εποχή. Στην μεγαλύτερη ακμή της όμως έφθασε κατά την υστεροελλαδική εποχή (1600 – 1100 μ.Χ.) που ονομάστηκε και μυκηναϊκή και με την οποία συνδέονται και οι διάφοροι μύθοι.

6.1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Σύμφωνα με την μυθολογική παράδοση εδώ ο Δίας ενώθηκε μεταμορφωμένος σε χρυσή βροχή με την όμορφη Δανάη την τρισέγγονη του

Δαναού. Από την ένωση αυτή γεννήθηκε ο ήρωας Περσέας, ο ιδρυτής των Μυκηνών, που εγκαίνιασε την δυναστεία των περσειδών.

Η δυναστεία αυτή προσέφερε στις Μυκήνες αρκετούς ηγεμόνες με τελευταίο τον Ευρυσθέα γνωστό από τους άθλους που επέβαλε στον Ηρακλή και τον οποίο σκότωσαν οι ηρακλείδες όταν βρισκόταν στην Αττική. Μετά τον θάνατο του οι μυκηναίοι διάλεξαν για ηγεμόνα τους τον Ατρέα γιο του Πέλοπα και της Ιπποδάμειας, που η έχθρα του όμως με τον αδερφό του Θυέστη – έδωσε στο Θυέστη να φάει σε γεύμα τα ίδια του τα παιδιά – έγινε αφορμή να οργιστούν οι θεοί μαζί του και η κατάρτα τους βάρυνε τον Ατρέα και τους απογόνους του.

Ο διάδοχός του Αγαμέμνονας, ο ενδοξότερος και ισχυρότερος βασιλιάς των Μυκηνών μετά τη νικηφόρα εκστρατεία των Ελλήνων κατά της Τροίας, δολοφονήθηκε από τη γυναίκα του Κλυταμνήστρα και τον εραστή της Αίγισθο. Για τον φόνο του πήραν εκδίκηση ο γιος του Ορέστης μαζί με την αδερφή του την Ηλέκτρα και έγινε βασιλιάς των Μυκηνών.

Όταν βασίλευε ο γιος του Τισαμενός, τέλος του 12ου αιώνα π.Χ. καταστράφηκαν οριστικά οι Μυκήνες. Γύρω στα 1100 π.Χ. η ακρόπολη καταστράφηκε από πυρκαγιά και παρόλο που δεν έπαψε ποτέ να κατοικείται όπως έδειξαν οι ανασκαφές, έπεσε σε αφάνεια και εξαρτιόταν από το Άργος, που έγινε το πολιτικό και θρησκευτικό κέντρο της Αργολίδας.

Στους περσικούς πολέμους οι μυκηναίοι έστειλαν δύναμη από 80 άντρες στη μάχη των Θερμοπυλών και μαζί με τους τιρύνθιους 400 άνδρες στις Πλαταιές. Για την πράξη τους αυτή τιμήθηκαν με την αναγραφή του ονόματός τους στον τρίτοδα που ανέθεσαν στους Δελφούς οι πόλεις που πήραν μέρος στον αγώνα. Οι αργείοι όμως, που έφεραν βαριά την τιμητική αυτή διάκριση κατέλαβαν την ακρόπολη των Μυκηνών το 468 π.Χ., ανάγκασαν τους κατοίκους της να υποταχθούν και κατέστρεψαν τα τείχη.

Τον 3ο αιώνα π.Χ. η πόλη ξαναβρήκε το ρυθμό της και τα τείχη της επισκευάστηκαν, για να περιέλθει όμως σιγά – σιγά σε μαρασμό κατά τη ρωμαϊκή εποχή. Οι τελευταίες πληροφορίες για την περιοχή προέρχονται από τον περιηγητή Πausανία τον 2ο αιώνα π.Χ. που επισκέφτηκε τη θέση αλλά δε συνάντησε ζωή να υφίσταται. Από την εποχή αυτή και μέχρι την εποχή των ανασκαφών μόνο τμήματα από τα κυκλώπεια τείχη και το ανάγλυφο των λεόντων στην ομώνυμη πόλη, αποτελούσαν μοναδικούς μάρτυρες της παλιάς δόξας και του μεγαλείου της πόλης.

6.1.3 ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

Το 1841, ο Κ. Πιττακής καθάρισε την Πύλη των Λεόντων και το 1876, ο

Ερρίκος Σλήμαν άρχισε την ανασκαφή των 5 τάφων του Ταφικού Κύκλου Α, υπό την επίβλεψη του Π. Σταματάκη, ο οποίος την συνέχισε και αποκάλυψε τον έκτο τάφο. Από το 1864 ως το 1902, ο Χ. Τσουντας ερεύνησε τα ερείπια των ανακτόρων, της υπόγειας κρήνης και πολλών θαλαμωτών τάφων, ενώ σύντομες ανασκαφές

προστέθηκαν από τον Δ. Ευαγγελίδη το 1909, τον G. Rondenwald το 1911 και τον Α. Κεραμόπουλο το 1917.

Περισσότερες ανασκαφές ανέλαβε ο Α. Wace της Βρετανικής Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών, πρώτα της ακρόπολης και τάφων από το 1920 έως το 1923 και ύστερα οικιών και τάφων το 1939 και το 1950-57. Παράλληλα από το 1952 έως το 1955, οι Γ. Μυλωνάς και Ι. Παπαδημητρίου από την Αρχαιολογική Εταιρεία Αθηνών ανέσκαψαν τον Ταφικό Κύκλο Β. Ακόμη ο Γ. Μυλωνάς με τον Ν. Βερδελή ανέσκαψαν οικίες.

Το θρησκευτικό κέντρο αποκαλύφθηκε από την Βρετανική Σχολή με τον λόρδο W. Taylor και την Αρχαιολογική Εταιρεία με τον Γ. Μυλωνά και τον Σ. Ιακωβίδη το 1959 και το 1969-1974. Το 1950 η Υπηρεσία Αναστήλωσεως δια των Α Ορλάνδου και Ε. Στίκα αναστήλωσε τον τάφο της Κλυταμνήστρας. Το 1954 η Αρχαιολογική Εταιρεία δια του Ε. Στίκα στερέωσε και αναστήλωσε το μέγαρο, τα νότια από την Πύλη των Λεόντων τείχη και τον Ταφικό Κύκλο Β. Το 1955 ο Στίκας αναστήλωσε τα τείχη βόρεια από την Πύλη των Λεόντων και την αυλή του ανακτόρου.

6.1.3-1 ΜΝΗΜΕΙΑ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

- ο **Η Πύλη των Λεόντων**, η είσοδος της ακροπόλεως, χτισμένη το 1250 π.Χ., που το τριγωνικό κενό του ανωφλιού της φέρει το αρχαιότερο δείγμα μνημειακής γλυπτικής στην Ευρώπη.

- ο **Η Σιταποθήκη**, δεξιά από την πύλη των Λεόντων, που ήταν σε χρήση μέχρι την καταστροφή της ακροπόλεως.
- ο **Ο Ταφικός Κύκλος Α** που περιβάλλει μ' ένα κυκλικό θεωρείο από πλάκες, έξι βασιλικούς τάφους. Με τις ανασκαφές ανακαλύφθηκαν κτερίσματα όπως χρυσές προσωπίδες, χρυσά αγγεία, κοσμήματα κ.α. Τα αντικείμενα αυτά εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Αθηνών.
- ο **Κατάλοιπα διάφορων κτηρίων** μυκηναϊκής εποχής, που είναι σήμερα γνωστά με διάφορα ονόματα όπως Κτήριο του Κρατήρα των Πολεμιστών, Κτήριο της Αναβάθρας κ.α.
- ο **Το θρησκευτικό κέντρο των Μυκηνών** με σημαντικές τοιχογραφίες, μνημειώδεις σκάλες και προπύλαια.
- ο **Το ανακτορικό συγκρότημα των Μυκηνών** που είναι κτισμένο στην κορυφή του υψώματος σε διάφορα επίπεδα.

6.1.3-2 ΜΝΗΜΕΙΑ ΕΞΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

- ο **Τα κυκλώπεια τείχη** τα οποία οικοδομήθηκαν σε τρεις φάσεις (περ. 1350 π.Χ., 1250 π.Χ. και 1225 π.Χ.) και περιβάλλουν την ακρόπολη.
- ο **Οι θολωτοί τάφοι (9)**. Ο πρώτος από τους θολωτούς τάφους ονομάζεται των Λεόντων γιατί βρίσκεται κοντά στην πύλη. Περισσότερο γνωστόι είναι του Αίγισθου, που είναι και οι πιο παλιός των Μυκηνών (1500 π.Χ.) και της Κλυταιμνήστρας (1220 π.Χ.)
- ο **Ο Ταφικός Κύκλος Β** που περικλείει 14 βασιλικούς λακοειδείς τάφους και 12 ιδιωτών.
- ο **Ιδιωτικές κατοικίες** στα νότια του Ταφικού Κύκλου Β, γνωστές σαν το Σπίτι του Λαδέμπορα, το Σπίτι των Ασπίδων, το Σπίτι των Σφιγγών.
- ο **Ο θησαυρός του Ατρέα ή τάφος του Αγαμέμνονα**. Πρόκειται για το επιβλητικότερο κτίσμα της μυκηναϊκής αρχιτεκτονικής, χρονολογείται στα 1250 π.Χ. και είναι σύγχρονος με την Πύλη των Λεόντων. Πρόκειται για θολωτό τάφο από το περιεχόμενο του οποίου δεν βρέθηκε

τίποτα γιατί είχε ήδη συληθεί από την αρχαιότητα. Η πρόσοψη του τάφου είχε διακόσμηση που σήμερα δεν έχει σωθεί εκτός από μερικά κομμάτια τα οποία, αποσπασμένα από τους λόρδους Silgo και Elgin διατηρούνται, σε διάφορα μουσεία στην Καρλσρούη, στο Βερολίνο και ιδίως στο Λονδίνο και στο Παρίσι.

- ο **Το Ηραίό** στη νότια πλαγιά του όρους Εύβοια, ένα από τα σημαντικότερα ιερά όχι μόνο της Αργολίδας αλλά και ολόκληρης της Ελλάδας, θεωρούμενο σαν κέντρο λατρείας της Ήρας.

6.1.2. ΑΡΓΟΣ

Το Άργος βρίσκεται σε χαρισματική θέση, με την αργολική πεδιάδα στα πόδια του και την προστατευτική κάλυψη των λόφων της Λάρισσας και της Δειράδας (περισσότερο γνωστής ως Ασπίδας). Σήμερα αποτελεί αγροτικό, βιομηχανικό και εμπορικό κέντρο της περιοχής και προσφέρει στον επισκέπτη το συνδυασμό της φυσικής ομορφιάς με την ανεκτίμητη ιστορική κληρονομιά.

6.1.2-1 ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΟΥ ΑΡΓΟΥΣ

Σύμφωνα με τους μύθους το Άργος εμφανίζεται σαν η αρχαιότερη πόλη της Αργολίδας με ιδρυτή τον Φορωνέα, γιο του ποτάμιου δαίμονα Ίναχου. Είναι όμως σίγουρο πως την μυκηναϊκή εποχή οι σημαντικότεροι συνοικισμοί ήταν των Μυκηνών και της Τίρυνθας. Στην μεγαλύτερη ακμή του έφθασε τον 7ο αιώνα π.Χ. επί Φειδωνα, που επέκτεινε το αργεΐτικο κράτος και έκοψε νόμισμα για να διευκολύνει τις συναλλαγές του. Οι συνεχείς συγκρούσεις του με την Σπάρτη το φέρνουν στο τέλος του 5ου αιώνα σε μειονεκτική θέση και μετά την υποταγή του στους Ρωμαίους το 146 π.Χ. η τύχη του και η ιστορία του ακολούθησε αυτή των άλλων πόλεων.

Ανάλογη με την πολιτική ιστορία είναι και πολιτιστική εξέλιξη στο Άργος. Από νωρίς η πόλη σημείωσε επίδοση στις τέχνες και ιδιαίτερα στην αγγειοπλαστική, στη μεταλλουργία και την χαλκοπλαστική με σπουδαιότερους εκπροσώπους τον Αγελάδα και τον Πολύκλειτο.

Κατά την βυζαντινή περίοδο η πόλη έπεσε σε πολιτική αφάνεια και το 1212 καταλήφθηκε από τον Otto de la Roche μαζί με όλο το Ναύπλιο. Το 1715 καταλήγει οριστικά στα χέρια των Τούρκων. Κατά τη διάρκεια της επανάστασης του 1821 διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο και εδώ λειτούργησε το πρώτο ταχυδρομικό γραφείο.

6.1.2-2. ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Τα σημαντικότερα μνημεία του Άργους συναντώνται σε τρεις κυρίως περιοχές. Στην νοτιοανατολική πλευρά του λόφου της Λάρισας (Θέατρο, Αγορά, Ωδείο, Ρωμαϊκές θέρμες και Ιερό Αφροδίτης) και στις κορυφές των λόφων Λάρισας και Ασπίδας. Άλλα αξιόλογα μνημεία που βρίσκονται διάσπαρτα μέσα στην πόλη είναι οι βυζαντινές εκκλησίες, το κτήριο των Στρατώνων του Καποδίστρια, το Αρχοντικό του Στρατηγού Τσόκλη, το Καλλέργειο, όπου στεγάζεται το αρχαιολογικό μουσείο, η Νεοκλασική Δημοτική Αγορά, το κτίριο του Δημαρχείου, το Μέγαρο του Κωνσταντόπουλου και ο Ναός του Αγίου Κωνσταντίνου (πρώην τζαμί). Εκτός από το Καλλέργειο που ανήκει στο Υπουργείο Πολιτισμού και το Αρχοντικό του Τσόκλη που ανήκει σε ιδιώτη, όλα τα υπόλοιπα οικοδομήματα (Στρατόνες, Δημαρχείο, Δημοτική Αγορά και Μέγαρο Κωνσταντόπουλου), ανήκουν στον Δήμο Άργους, ο οποίος έχει επιδοθεί εδώ και μερικά χρόνια στο τεράστιο έργο της αποκατάστασης και αξιοποίησης τους. Υπάρχουν βέβαια αρκετά ακόμη νεοκλασικά κτίρια που ανήκουν σε ιδιώτες και έχουν κριθεί διατηρητέα, τα οποία αποκαθίστανται σταδιακά.

6.1.2-3. ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ ΑΡΓΟΥΣ

Η Αρχαία αγορά του Άργους άρχισε να οργανώνεται ήδη από τον 6ο π.Χ. αιώνα στα νότια της πόλης, σε ένα κεντρικό μέρος όπου κατέληγαν οι οδοί από το Ηραίο, την Κόρινθο και την Τεγέα. Το οικοδομικό πρόγραμμα είχε ολοκληρωθεί στα

τέλη του 4ου π.Χ. αιώνα. Κατά την κλασική και ελληνιστική εποχή την Αγορά όριζαν στοές και κτήρια που δύσκολα διακρίνονται σήμερα κάτω απ' τις μεταγενέστερες αρχιτεκτονικές φάσεις. Οι ανασκαφές ξεκίνησαν το 1904, με τον C. W. Volgraff, μέλος της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής, επαναρχίζουν το 1952 από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή και συνεχίζονται μέχρι σήμερα με ελάχιστες διακοπές για μελέτη του

υλικού.

Από τα σημαντικότερα αποκαλυφθέντα μνημεία είναι:

Μια μεγάλη υπόστυλη αίθουσα. Κτίστηκε γύρω στο 460 π.Χ. όταν το Άργος υιοθέτησε το δημοκρατικό πολίτευμα και ίσως λειτούργησε ως **Βουλευτήριο**.

Ένα άλλο μεγάλο κτήριο, ίσως **παλαίστρα**, με στοές και δωρικούς κίονες, που όριζε την νότια πλευρά της Αγοράς.

Αργότερα, τον 4ο μ.Χ. αιώνα, κατασκευάζεται ένα **τελευταίο μνημείο του παγανισμού**, μια εστία γύρω από την οποία τοποθετήθηκαν στήλες που προέρχονται από ένα μικρό περίβολο ηρώου αρχαϊκής εποχής αφιερωμένο στους "Επτά επί Θήβας".

Η επιδρομή των Γότθων, το 395-396 μ.Χ. επιτάχυνε την καταστροφή και τον αφανισμό των μνημείων της αγοράς. Το κέντρο της πόλης είχε πια μετακινηθεί.

6.1.2-4. ΙΕΡΑ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΔΕΙΡΑΔΙΩΤΗ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΣ ΟΞΥΔΕΡΚΟΥΣ

Από το ιερό του Απόλλωνος Δειραδιώτη ή Πυθίου σώζεται μια μνημειακή κλίμακα λαξευμένη στο βράχο και ένας βωμός. Σε νοτιότερο, χαμηλότερο άνηθο σώζονται λείψανα θόλου που πιθανώς ήταν ιερό της Αθηνάς Οξυδερκούς. Η λατρεία στο χώρο μαρτυριέται από την αρχαϊκή περίοδο (6ος αιώνας π.Χ.), αλλά τα περισσότερα μνημεία που σώθηκαν χρονολογούνται τον 4ο αιώνα π.Χ.

Η μνημειακή κλίμακα και ο χώρος μπροστά της χρησιμοποιούνται για πολιτιστικές εκδηλώσεις.

6.1.2-5. ΚΑΣΤΡΟ "ΛΑΡΙΣΑ"

Είναι χτισμένο στον υψηλό λόφο του Άργους, "Λάρισα". Η ίδρυσή του ανάγεται στον 6ο π.Χ. αιώνα. Κατά τη διάρκεια των βυζαντινών χρόνων το κάστρο αποτελεί προπύργιο της βυζαντινής κυριαρχίας και το 1203 περιέχεται στην κυριότητα του άρχοντα του Ναυπλίου, Λέοντα Σγουρού. Έπειτα πέρασε σε βενετικά και τουρκικά χέρια για να απελευθερωθεί τελικά το 1822. Σωστικές επεμβάσεις έχουν γίνει στην υποθεμελίωση και στον εξωτερικό περίβολο. Επίσης έχει γίνει υποστύλωση της εισόδου.

Εκτός από το Κάστρο υπάρχει και ένας μικρός ναός βυζαντινών χρόνων πάνω στο βόρειο τείχος του εσωτερικού φρουρίου.

6.1.2-6. ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΡΓΟΥΣ

Ένα από τα επιβλητικότερα μνημεία της ελληνιστικής περιόδου στο Άργος ήταν το θέατρο στη νοτιοδυτική πλαγιά της Ακρόπολης της Λάρισας κοντά στην Αγορά της πόλης. Το μεγάλο του κοίλο ήταν φανερό καθ' όλη τη διάρκεια της μακράς ιστορίας της πόλης για την οποία αποτελεί τον κύριο και σημαντικότερο μάρτυρα. Πριν την κατασκευή του θεάτρου ο χώρος ήταν αφιερωμένος στη λατρεία διάφορων θεοτήτων όπως των Διοσκούρων και του Ηρακλή.

Το θέατρο χτίστηκε τον 3ο π.Χ. αιώνα. Στο Άργος τότε είχαν μεταφερθεί τα Νέμεα και τα Ηραία. Κατά τη διάρκεια αυτών των εορτασμών τελούνταν σ' αυτό αγώνες μουσικής και δράματος. Χρησιμοποιήθηκε επίσης ως χώρος για τη σύγκλιση της Εκκλησίας του Δήμου.

Το θέατρο ανανεώθηκε κατά τη Ρωμαϊκή εποχή, κυρίως την εποχή του Αδριανού. Τότε γίνονταν διάφοροι εορτασμοί

καθώς και θεάματα όπως κυνήγια θηρίων ή μονομαχίες. Σε μεταγενέστερη φάση, κατασκευάστηκε μια λίμνη στην ορχήστρα, για να δίνονται παραστάσεις ψεύτικων ναυμαχιών ή υδάτινων παιχνιδιών.

Τα περισσότερα κατάλοιπα της σκηνής που σώζονται σήμερα ανήκουν στη Ρωμαϊκή εποχή, όπου τμήμα της ορχήστρας καλύφθηκε από ένα σκηνικό οικοδόμημα με προσκηνίο διακοσμημένο με κόγχες και προστέθηκε μια σειρά μαρμάρινων εδωλίων για τους επίσημους, καθώς και ένα ύφασμα για την προστασία των θεατών απ' τον ήλιο.

Την ανασκαφική έρευνα του θεάτρου ανέλαβε η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή. Η στερέωση και η αναστήλωση του είναι προγραμματισμένη και έχει ενταχθεί στο πλαίσιο του πακέτου DELLORS II.

Το θέατρο χρησιμοποιείται σήμερα για διάφορες πολιτιστικές εκδηλώσεις εκ των οποίων ορισμένες έχουν ενταχθεί στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών.

6.1.2-7. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΓΟΥΣ

Το Αρχαιολογικό Μουσείο του Άργους αποτελείται από δύο τμήματα: το "Καλλέργειο" και μια νέα πτέρυγα. Τον Απρίλιο του 1932 οι κληρονόμοι του Ι. Καλλέργη δωρίζουν το οίκημα στο Δήμο Άργους. Το Δημοτικό συμβούλιο παραχώρησε στο κράτος την οικία με τον περιβάλλοντα χώρο στις 25-10-1955 για τη δημιουργία μουσείου. Την ίδρυσή του αναλαμβάνει η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή με αρχιτέκτονα τον Ρώσο Forpin. Το "Καλλέργειο" - Μουσείο εγκαινιάστηκε το 1957 και η νέα πτέρυγα το 1961.

Στις συλλογές περιλαμβάνονται:

- ευρήματα της Δ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων από το Άργος και τις γύρω περιοχές, που χρονολογούνται από τη Μεσοελλαδική περίοδο (περίπου 2000 π.Χ.) έως και τα υστερορωμαϊκά χρόνια (600 μ.Χ.).
- ευρήματα της Αμερικάνικης Σχολής Κλασικών Σπουδών από τη Νεολιθική εποχή έως τη Μυκηναϊκή (5000 - 1100 π.Χ.).

- ευρήματα της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής από την και την περιοχή του - αρχαϊκά έως ρωμαϊκά - και από το μυκηναϊκό νεκροταφείο της Δειράδας.
- Άλλα αξιόλογα μνημεία που βρίσκονται διάσπαρτα μέσα στην πόλη είναι οι βυζαντινές εκκλησίες, το κτήριο των Στρατώνων του Καποδίστρια, το Αρχοντικό του Στρατηγού Τσόκλη, η Νεοκλασική Δημοτική Αγορά, το κτήριο του Δημαρχείου, το Μέγαρο του Κωνσταντόπουλου και ο Ναός του Αγίου Κωνσταντίνου (πρώην τζαμί).

6.1.3 ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΓΟΣ

6.1.3-1 ΟΡΕΙΝΗ ΑΡΓΟΛΙΔΑ

Βορειοδυτικά της Επαρχίας του Άργους απλώνεται η ορεινή Αργολίδα που αποτελείται από τα χωριά Σχοινοχώρι, Καρυά, Λυρκεία, Βρούστι, Φρέγκαϊνα, Σκοτεινή, Άγιος Νικόλαος, Αλέα, Γυμνό και Κεφαλόβρυσο. Η περιοχή είναι πλούσια σε δάση με έλατα και αποτελεί πόλο έλξης φυσιολατρών και οικολόγων. Υπάρχουν διάσπαρτοι ναοί, παραδοσιακό χτίσματα, γεφύρια και βρύσες Βυζαντινής εποχής. Ειδικά η Καρυά έχει χαρακτηριστεί παραδοσιακός οικισμός και διαθέτει περιβαλλοντολογικό ενδιαφέρον λόγω του Αρτεμισίου, βουνού με υψόμετρο 1.771μ.

6.1.3-2 ΜΙΔΕΑ

Ο Δήμος Μιδέας βρίσκεται ανατολικά από το Άργος και σύμφωνα με τη μυθολογία ήταν η πατρίδα της μητέρας του Ηρακλή, Αλκμήνης. Η εξέχουσα θέση της Μιδέας μεταξύ των Μυκηναϊκών κέντρων της Αργολίδας έχει με έμφαση τονισθεί από τους ερευνητές του Μυκηναϊκού πολιτισμού.

Κοντά στο χωριό Μάνεση υπάρχει ο Αρχαιολογικός χώρος των Δένδρων, με

τους περίφημους θολωτούς και λαξευτούς τάφους και την Μυκηναϊκή Ακρόπολη της Μιδέας, που θεωρήθηκε η τρίτη σε σημασία οχυρωμένη Μυκηναϊκή Ακρόπολη της Αργολίδας, εξαιτίας των κυρίως πλούσιων ευρημάτων του γειτονικού νεκροταφείου των Δένδρων.

Η Ακρόπολη έχει κτισθεί στην κορυφή ενός κωνικού λόφου, που βρίσκεται σε υψόμετρο 270 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας και 170 μέτρα από τη γύρω περιοχή. Το κυκλώπειο τείχος περικλείει έκταση 24.000 τ.μ. περίπου και προστατεύει την Άνω Ακρόπολη και τα κατώτερα άνθηρα. Η νοτιοδυτική πλευρά του λόφου είναι πολύ απόκρημνη και για το λόγο αυτό έμεινε ατείχιστη.

Τα αποτελέσματα των πρόσφατων ανασκαφών, ιδίως η ανεύρεση των επιγραφών της Γραμμικής Β Γραφής και των σφραγισμάτων, δείχνουν ότι η Μιδέα αποτελούσε παράλληλα με τις Μυκήνες και την Τίρυνθα ένα διοικητικό και οικονομικό κέντρο. Άλλα στοιχεία που συνδέουν τη Μιδέα με τις δύο αυτές ακροπόλεις είναι η ποιότητα και το είδος των ευρημάτων, τα οποία μαρτυρούν σημαντική καλλιτεχνική και βιοτεχνική παραγωγή, οι εμφανείς σχέσεις με άλλα κέντρα της Αργολίδας και του Αιγαίου γενικότερα.

6.1.3-3 ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΥΡΑΜΙΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ

Στο νοτιοδυτικό άκρο της αργολικής πεδιάδας, κοντά στις πηγές του Ερασίνου ποταμού (σημερινό Κεφαλάρι) και πάνω στην κύρια οδική αρτηρία που κατά την αρχαιότητα οδηγούσε από το Άργος στην Τεγέα και την υπόλοιπη Αρκαδία, βρίσκεται ένα μεμονωμένο μνημείο, ένα μικρό οχυρό, γνωστό σήμερα με την ονομασία "Πυραμίδα του Ελληνικού". Σύμφωνα με τις ανασκαφικές μαρτυρίες και τα χαρακτηριστικά στοιχεία της δομής του χρονολογείται από τα τέλη του 4ου π.Χ. αιώνα και όχι από την προϊστορική περίοδο όπως πρόσφατα θέλησαν να αποδείξουν ορισμένοι ερευνητές. Στα ύστερα χρόνια της αρχαιότητας θεωρούσαν την πυραμίδα ως ταφικό μνημείο "Πολυάνδριον", ενώ σήμερα είναι βέβαιο ότι είναι οχυρό του τύπου των μικρών φρουρίων που έλεγχαν του οδικούς άξονες.

6.1.3-4 ΔΗΜΟΣ ΛΕΡΝΑΣ

Ο Δήμος αυτός πήρε την ονομασία του από τις πηγές της Λέρνας, όπου σύμφωνα με την μυθολογία ο Ηρακλής με τον Ιόλαο σκότωσαν το μυθικό τέρας, τη Λερναία Ύδρα. Ο Δήμος περιλαμβάνει τις πρώην Κοινότητες Ανδρίτσας, Κιβερίου, Μύλων και Σκαφιδακίου.

Περισσότερο τουριστικό ενδιαφέρον συναντάμε στους Μύλους με το Αρχαιολογικό Μουσείο, το Κάστρο των Μύλων, τον Πύργο της Βασιλοπούλας και το σπίτι που είχε σαν αρχηγείο του ο στρατηγός Μακρυγιάννης στη μάχη με τον Ιμπραήμ.

6.1.3-5 ΝΕΑ ΚΙΟΣ

Επί της παραλιακής οδού που οδηγεί στο Ναύπλιο, είναι ο μικρός αλλά δυναμικός Δήμος της Νέας Κίου, που αποτελεί ιστορική συνέχεια της Κίου της Μ. Ασίας. Ο Δήμος (περιοχή του Αρχαίου Τημενίου) κατοικήθηκε το 1927 από Κιώτες

που έφτασαν στην ελεύθερη Ελλάδα μετά την Μικρασιατική καταστροφή και είναι η μοναδική αυτοτελής προσφυγική κοινωνία σε ολόκληρη την Πελοπόννησο.

Στη Νέα Κίο υπάρχουν:

- ο η ιχθυόσκαλα του Ερασίνου ποταμού, για να θαυμάσει κανείς το γραφικό τοπίο αλλά και να προμηθευτεί φρέσκα ψάρια κατευθείαν από τις βάρκες των ψαράδων
- ο η πλαζ Νέας Κίου – Τημενίου
- ο ο υδροβιότοπος, με διάφορα είδη πουλιών και υδρόβιων φυτών
- ο το έλος "Ρουμάνι", που ανήκει διοικητικά στον Δήμο Άργους
- ο το Λασκαρίδειο Λαογραφικό Μουσείο, με εκθέματα και ανεκτίμητα κειμήλια που έφεραν μαζί τους οι πρόσφυγες
- ο ο Βυζαντινός Ναός της "Θεομάνας", όπου υπάρχουν θαυμάσιες αγιογραφίες και τέλος
- ο ο ναός της Αγίας Ειρήνης, ένας από τους μεγαλύτερους "νέους" ναούς στην Αργολίδα.

Στη Νέα Κίο διαδραματίζονται πλούσια πολιτιστικά δρώμενα καθόλη τη διάρκεια του χρόνου τα οποία αναφέρονται στο σχετικό κεφάλαιο.

6.1.3-6 ΤΙΡΥΝΘΑ

Δώδεκα χιλιόμετρα μετά το Άργος και πέντε πριν το Ναύπλιο βρίσκεται η αρχαία ακρόπολη της Τίρυνθας με τις κυκλώπειες οχυρώσεις που σήμερα διατηρούνται σε χαμηλό ύψος. Οι Αρχαίοι απέδιδαν την κατασκευή τους στους κύκλωπες που τα έχτισαν για λογαριασμό του Προίτου, βασιλιά της Τίρυνθας και αδελφού του βασιλιά του Άργους Ακρίσιου. Η πόλη ήδη κατοικημένη από την Πρωτοελλαδική εποχή, γνώρισε μεγάλη ακμή μέχρι και την κάθοδο των Δωριέων, ενώ καταστράφηκε το 460 π.Χ. από τους Αργείους.

Η αρχαιολογική έρευνα της είναι στενά συνδεδεμένη με το όνομα του Ερρίκου Σλήμαν ο οποίος το 1876 έκανε τις πρώτες δοκιμαστικές τομές. Ο επισκέπτης σήμερα θα θαυμάσει τα μυθικά κυκλώπεια τείχη, τις σήραγγες, καθώς και το μέγαρο των ανακτόρων με την αίθουσα και τον υπόδρομο που είναι διακοσμημένα με υπέροχες παραστάσεις.

6.1.4 ΝΑΥΠΛΙΟ

Η πόλη του Ναυπλίου θεωρείται, όχι άδικα, μια από τις ομορφότερες της Ελλάδας. Ο Ναυπλιώτης συγγραφέας Άγγελος Τερζάκης γράφει για τον τόπο του :
"...στο Ναύπλιο ο χρόνος έχει εξαγιάσει το αίμα και τον θάνατο, τα μετουσίωσε σε μνημείο της ομορφιάς, μιας αυστηρής κρυφής ομορφιάς, που απαιτεί προετοιμασία ψυχής, μύηση, για να την προσεγγίσεις. Κι ευλάβεια."

6.1.4-1 ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Σε αυτόν τον όμορφο τόπο σύμφωνα με τη μυθολογία, πρωτοείδε ο θεός Ποσειδόνας την πανέμορφη κόρη του Δαναού Αμυμώνη και την ερωτεύθηκε. Από την ένωσή τους γεννήθηκε σε κάποια ακτή της Εύβοιας ο Ναύπλιος που σαν ανδρόθηκε έφτασε με το καράβι του, στο μυχό του Αργολικού κόλπου και ίδρυσε εκεί τη φέρουσα τ' όνομά του αρχαία πόλη της Ναυπλίας. Ο Ναύπλιος είχε διακριθεί στην ναυτική τέχνη γι αυτό και η πόλη που ίδρυσε ανέπτυξε σημαντική ναυτική δύναμη και ο πέμπτος επίγονός του, που ονομαζόταν επίσης Ναύπλιος, σύμφωνα πάντα με τους μύθους, πήρε μέρος στην αργοναυτική εκστρατεία. Ο γιος του τελευταίου και της Κλυμένης, ο Παλαμήδης, πήρε μέρος στην τρωική εκστρατεία και σκοτώθηκε στο ελληνικό στρατόπεδο. Θεωρούνταν ένας από τους σοφότερους Έλληνες.

6.1.4-2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Είναι βεβαιωμένο από τα ανασκαφικά ευρήματα πως η Ναυπλία, όπως λεγόταν τότε το σημερινό Ναύπλιο, ήταν κατοικημένη στα προϊστορικά χρόνια και μάλιστα από τη μυκηναϊκή εποχή βρέθηκαν θαλαμωτοί τάφοι στη βορειανατολική πλευρά του Παλαμηδίου.

Τον 7ο αιώνα κατά το δεύτερο μεσσηνιακό πόλεμο οι Αργείοι καταστρέφουν το Ναύπλιο που παύει να υφίσταται σαν αυτόνομη πόλη και χρησιμοποιείται από τους

Ναυπλίο υποδέχεται τον πρώτο βασιλιά της Ελλάδας Όθωνα, που μετέφερε και την πρωτεύουσα στην Αθήνα το 1834.

6.1.4-3 ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΝΑΥΠΛΙΑΣ – ΠΑΛΑΜΗΔΙ – ΜΠΟΥΡΤΖΙ

Στη χερσόνησο της Ακροναυπλίας βρίσκεται η αρχαιότερη ακρόπολη του Ναυπλίου, την οποία οι Τούρκοι ονόμαζαν **Ιτζ-Καλέ** και οι Έλληνες κατά την Επανάσταση **Βαρούσι**. Τα τείχη της έχουν ύψος 85 μ., πλάτος 400 μ. και μήκος 900 μέτρα. Το πρώτο τείχος, από το οποίο σώζονται μόνο ερείπια κατασκευάστηκε τον 3^ο αιώνα π.Χ. Στη συνέχεια κατασκευάστηκε φρούριο από τους Φράγκους, ενώ οι Ενετοί συμπλήρωσαν την οχύρωσή του. Κάτω από την ακρόπολη και στο βορειοδυτικό μέρος της χερσονήσου οι Ενετοί έχτισαν το φρούριο του **Τόρου**, με πέντε κανόνια, "**τα πέντε αδέρφια**", όπως τα έλεγαν.

Τα τελευταία 25 χρόνια γκρεμίστηκαν κάποια στα πλαίσια της οικοδομικής έκρηξης από τα παλαιά κτίρια της ακρόπολης και στη θέση τους κτίστηκαν ξενοδοχεία.

Ανατολικά της Ακροναυπλίας, σε ύψος 216 μ. στην κορυφή του ομώνυμου λόφου και πάνω σε ίχνη προϊστορικού φρουρίου, υψώνεται το οχυρό του Παλαμηδίου, ενετικό τέλειο οχυρωματικό οικοδόμημα της περιόδου 1686-1715. Μετά το 1715 καταλήφθηκε από τους Τούρκους και το 1822 περιήλθε στους Έλληνες.

Το οχυρό αποτελείται από οκτώ αυτοτελείς προμαχόνες, στους έξι από τους οποίους οι Έλληνες μετά την κατάληψη του Ναυπλίου το 1822, έδωσαν ονόματα αρχαίων ηρώων πολεμιστών, όπως Αχίλλεας, Θεμιστοκλής, Φωκίων, Επαμεινώνδας, Μυτιάδης, Λεωνίδας. Τον έβδομο τον ονόμασαν φρουραρχείο και τον όγδοο Ροβέρτ, προς τιμήν του Γάλλου φυλέλληνα που έπεσε μαχόμενος στην Ακρόπολη της Αθήνας. Κάτω από τον προμαχόνα Θεμιστοκλής υπάρχει κατακόρυφος γκρεμός προς την παραλία της Αρβανιτιάς, που ονομάστηκε έτσι μετά την άγρια δολοφονία Αλβανών πολεμιστών από τον Τούρκο πασά, ο οποίος τους πέταξε στα βράχια του γκρεμού.

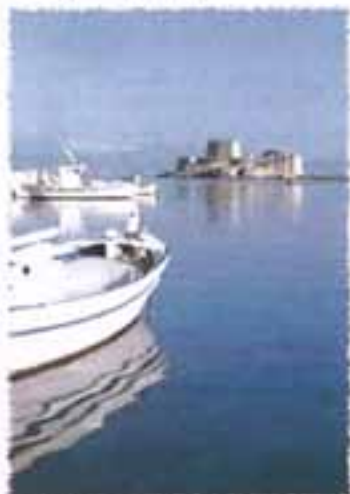
Στον προμαχώνα Μιλτιάδης, σε μια από τις αποθήκες του φυλακίστηκε από τους Βαυαρούς ο Θ. Κολοκοτρώνης. Για την επίσκεψή του υπάρχουν τα 999 σκαλιά που οδηγούν σ' αυτό ή δρόμος οδικός.

Στην πρόνοια, έχει λαξευτεί στο βράχο ο Λέοντας των Βαυαρών έπειτα από παραγγελία του φιλέλληνα βασιλιά Λουδοβίκου, πατέρα του Όθωνα, από το γερμανό γλύπτη Siggei το 1836. Αφιερώθηκε στους Βαυαρούς στρατιώτες που πέθαναν από τύφο την περίοδο 1833-34 και τάφηκαν στο Ναύπλιο. Επισήμως το μνημείο τούτο λεγόταν "ηρώον", ενώ οι αντικαθεστωτικοί το αποκαλούσαν "αγγουρώον" - σκωπτικά απ' την αιτία του θανάτου τους. Εντύπωση προκαλεί η αποτυπωμένη θλίψη στο πρόσωπο του Λιονταριού.

Επίσης, η **μυκηναϊκή γέφυρα Καζάρμας** που κατασκευάστηκε γύρω στο 1300 π.Χ. με μεγάλες ακατέργαστες τοποθετημένες χωρίς συνδετικό υλικό, σύμφωνα με το χαρακτηριστικό μυκηναϊκό τρόπο χρησιμοποιείτο μέχρι τις ημέρες μας και πριν από ελάχιστο καιρό από όλων των ειδών τα οχήματα.

Το **μικρό φρούριο** πάνω στο νησάκι στον κόλπο του Ναυπλίου, νησάκι των Αγίων Θεοδώρων, γνωστό σαν **Μπούρτζι** (Castel da Mar), χτίστηκε το 1471 από τον Pasqualligo, για να προστατεύει την είσοδο του λιμανιού. Αποτελείται από ένα ψηλό

οκταγωνικό πύργο, που πλαισιώνεται από χαμηλούς ημικυκλικούς πύργους για τα κανόνια στα ανατολικά και στα δυτικά του. Τα τείχη του ενισχύθηκαν το 1711-1714. Οι Τούρκοι είχαν ρίξει πέτρες γύρω απ' το νησάκι, για να εμποδίζουν την προσέγγιση μεγάλων πλοίων και είχαν κατασκευάσει μόλο από το Μπούρτζι μέχρι τα Πενταδέλφια με άνοιγμα στη μέση.

Το βράδυ από το Μπούρτζι έως τον απέναντι λιμενοβραχίονα απλωνόταν μια αλυσίδα που έκλεινε το λιμάνι, γι' αυτό και το Ναύπλιο ονομαζότανε και **Porto Cadena**, λιμάνι της αλυσίδας.

6.1.4-4 ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

Η πόλη του Ναυπλίου διατηρεί έντονα τις μνήμες από το παρελθόν. Ο σύγχρονος επισκέπτης μπορεί να περπατήσει στα στενά γραφικά δρομάκια με τα παλιά σπίτια που τα ξύλινα καφασωτά τους μπαλκόνια είναι σχεδόν πάντα λουλουδιασμένα. Αρχιτεκτονικά είναι ένα σύμπλεγμα από κτίρια φράγκικα, ενετικά και τουρκικά, λαϊκά και νεοκλασικά, γεμάτο από στενούς δρόμους, μικρές και μεγάλες πλατείες, οθωμανικές κρήνες, κανόνια, μνημεία αγάλματα κι όμορφα πάρκα.

Μέσα στην πόλη αξίζει κανείς να επισκεφτεί:

- ο **Το σπίτι του αντιβασιλέα Armansberg**. Δίπλα του υψωνόταν το σπίτι του καθηγητή Mauet το οποίο κατεδαφίστηκε στο τέλος της δεκαετίας του 1950.
- ο **Το πρώτο Γυμνάσιο της Ελλάδας**, τριώροφο κτίριο νεοκλασικής μορφολογίας. Κατασκευάστηκε το 1883 και λειτούργησε σαν το πρώτο Ελληνικό Γυμνάσιο. Το 1960, με απόφαση του Υπουργείου Παιδείας, χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο. Από το 1990 και έως σήμερα στεγάζει το Δημαρχείο του Ναυπλίου.
- ο **Τη πλατεία Συντάγματος**, γνωστή κατά τη διάρκεια της επανάστασης σαν πλατεία Πλατάνου. Γύρω από την πλατεία βρίσκονται σπουδαία μνημεία όπως η πρώτη Ελληνική Βουλή και το τούρκικο ιεροδιδασκαλείο, ο Μεντρεσές, που αργότερα στέγασε τις φυλακές Λεονάρδου.
- ο **Το κτίριο της Εθνικής τράπεζας**, βαρύ κτίριο του Μεσοπολέμου, επηρεασμένο από το μυκηναϊκό πρότυπο. Κτίστηκε μετά την κατεδάφιση του σπιτιού της μεγάλης δέσποινας του Ναυπλίου, Καλλιόπης Παπαλεξοπούλου, που ήταν η ψυχή της εξέγερσης κατά του Όθωνα.
- ο **Το "Τριανόν"**, παλαιό τούρκικο τζαμί, που από το τέλος του 19^{ου} αιώνα χρησίμευε ως θέατρο και αργότερα ως κινηματογράφος. Στα χρόνια του Καποδίστρια λειτούργησε σαν αλληλοδιδασκτικό σχολείο. Σήμερα λειτουργεί σαν θέατρο και κινηματογράφος.
- ο **Τη βιβλιοθήκη του Ναυπλίου "Ο Παλαμήδης"**, όπου στεγάζεται και ο

ομώνυμος ιδρυτικός σύλλογος. Περιέχει περί τους 60.000 τόμους βιβλίων, γενικού και ειδικού περιεχομένου καθώς επίσης λειτουργεί και δανειστικό τμήμα.

Μέσα στην πόλη υπάρχουν επίσης προτομές (Άγγελου Τερζάκη, Νίκου Καρούζου, Μπουμπουλίνας κ.α.) και ανδριάντες (Όθωνος, Καποδίστρια κ.α), τούρκικες κρήνες, πάρκα και μνημεία.

6.1.4-5 ΜΟΥΣΕΙΑ

Στο Ναύπλιο υπάρχουν Μουσεία με ιδιαίτερο ενδιαφέρον που αξίζουν να τα επισκεφτεί κανείς:

ο **Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου**, που κτίστηκε από τον προβλεπτή Λυγουστίνο Σαγρέδο το 1713 και ήταν η αποθήκη του Ενετικού στόλου. Το κτίριο χρησιμοποιήθηκε επίσης σαν στρατόνας του 8^{ου} συντάγματος Ναυπλίου και κατά τα χρόνια της Κατοχής ήταν πρόχειρες φυλακές.

Στις συλλογές του περιλαμβάνονται ευρήματα από την **Τίρυνθα**, τις **Μυκήνες**, τα **Δένδρα**, την **Ασίνη κ.α** και καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα από το 8000 π.Χ. (Παλαιολιθικά και Μεσολιθικά ευρήματα) μέχρι το 500 μ.Χ. περίπου (Ρωμαϊκά ευρήματα).

ο **Το Πολεμικό Μουσείο** που στεγάζεται στο κτίριο της πρώτης Σχολής Ευελπίδων (1828-1834) και εγκαινιάστηκε στα τέλη του 1988. Τα εκθέματα του εξιστορούν την ελληνική πολεμική ιστορία από την επανάσταση του 1821 έως την απελευθέρωση το 1944.

ο **Την πινακοθήκη του Ναυπλίου**, όπου εκτίθενται πίνακες αξιόλογων ζωγράφων.

ο **Το Λαογραφικό Μουσείο** που δημιουργήθηκε από το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα "Β. Παπαντωνίου" (ΠΛΙ) το 1974 και στεγάζεται σε νεοκλασικό κτίριο ιδιοκτησίας του ιδρύματος. Το 1981 το μουσείο τιμήθηκε με το Ευρωπαϊκό Βραβείο του Μουσείου της Χρονιάς.

Στις αίθουσες του μουσείου μπορεί κανείς να δει όλη την πορεία των υφαντικών υλών από την παραγωγή και την επεξεργασία μέχρι τη χρήση τους, στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα. Οι συλλογές του μουσείου περιλαμβάνουν 16.000 αντικείμενα, όπως φορεσιές, υφαντά, κεντήματα, σκεύη κ.τ.λ.

ο **Το Παιδικό Μουσείο "Σταθμός"**, που δημιουργήθηκε το 1989 από το Πελοποννησιακό λαογραφικό ίδρυμα και στεγάζεται στον παλιό σιδηροδρομικό

σταθμό Ναυπλίου και περιλαμβάνει το κτίριο της παλαιάς αποθήκης του σταθμού μαζί με την πλατφόρμα. Οι συρόμενες πόρτες του κτιρίου διαμορφώθηκαν σε βιτρίνες, στις οποίες και εκτίθενται οι συλλογές του μουσείου που περιλαμβάνουν αντικείμενα, τα οποία σχετίζονται με τη γέννηση, τη βάπτιση, το παιχνίδι, το κουκλοθέατρο, τον Καραγκιόζη.

Στόχος του ιδρύματος είναι να κάνει γνωστό το υλικό αυτό στο ευρύτερο κοινό με σκοπό την αύξηση του μέσω δωρεών και ενισχύσεων. Απώτερος όμως στόχος είναι η δημιουργία του πρώτου Μουσείου Παιδιού στην Ελλάδα.

Ο “Σταθμός” σήμερα χρησιμοποιείται κυρίως ως χώρος λειτουργίας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ιδρύματος, τα οποία απευθύνονται στα παιδιά και περιλαμβάνουν μαθήματα ελληνικών χωρών, συμμετοχή των παιδιών σε έθιμα, όπως κάλαντα των Χριστουγέννων, στο πέταγμα του χαρταετού κ.τ.λ. αλλά και θέματα που σχετίζονται με το φυσικό και θαλάσσιο περιβάλλον, τη θεατρική μεταφορά λαϊκών παραμυθιών, την οργάνωση εκθέσεων με αντικείμενα κατασκευασμένα από τα παιδιά κ.τ.λ.

- ο **Το Μουσείο Κομπολογιού**, που δημιουργήθηκε από τον κ. Άρη Ευαγγελινό ως επιστέγασμα μιας ζωής αφιερωμένης με πάθος στο κομπολόι. Τα εκθέματα είναι η προσωπική του συλλογή, η οποία περιλαμβάνει πολύτιμα κομπολόγια, από ανατολή και δύση, συγκεντρωμένα με επιμονή και υπομονή είτε σε σεντούκια, όπου φυλάσσονται ευλαβικά, είτε σκονισμένα και ξεχασμένα σε κάποιο ράφι. Το μουσείο στεγάζεται σε ένα διώροφο παλιό κτίριο του 18^{ου} αιώνα. Στον πρώτο όροφο βρίσκονται οι συλλογές, ενώ στο ισόγειο υπάρχει το εργαστήριο του κομπολογιού, καθώς και το πωλητήριο.

Στο μουσείο εκτίθενται 250 κομπολόγια της περιόδου 1750-1950, στα οποία περιλαμβάνονται κομπολόγια προσευχής μουσουλμάνων, βουδιστών, καθολικών χριστιανών, ορθόδοξων μοναχών κ.α., όλα φτιαγμένα από ατόφιο κεχρμιπάρι, κόκκινο, μαύρο κοράλλι, ξύλο, όστρακο κ.τ.λ. Στο μουσείο λειτουργεί επίσης εργαστήριο για δωρεάν συντήρηση παλιών κομπολογιών.

6.1.4-6 ΝΑΟΙ

Οι ναοί που βρίσκονται μέσα στην πόλη είναι:

- ο **Ο ναός του Αγίου Γεωργίου** οικοδομημένος στην εποχή της πρώτης Ενετικής κυριαρχίας. Το 1823 ο ζωγράφος Δ. Βυζάντιος, ο συγγραφέας της “Βαβυλωνίας”,

φρεσκάρισε τις τοιχογραφίες του ναού. Στο εσωτερικό του υπάρχει ο πορφυρός θρόνος του Όθωνα, ενώ στο προαύλιο βρίσκεται η προτομή του αρχιμανδρίτη Χριστόφορου Κοκκίνη, θύμα του εμφυλίου πολέμου.

- ο **Ο ναός του Αγίου Σπυρίδωνος**, όπου δολοφονήθηκε ο πρώτος κυβερνήτης της Ελλάδος Ιωάννης Καποδίστριας. Ο ναός χτίστηκε το 1702 από την Ορθόδοξη αδελφότητα του Ναυπλίου.
- ο **Ο ναός του Αγίου Νικολάου**, εκκλησία του 18^{ου} αιώνα. Μπροστά απ' το ναό βρίσκεται το μνημείο των Φιλελλήνων, που στήθηκε το 1903, εις μνήμη των Γάλλων αγωνιστών της Επανάστασης.
- ο **Η καθολική εκκλησία – Φραγκοκκλησιά**. Αρχικά χρησιμοποιήθηκε σαν τζαμί από τους Τούρκους. Ο Όθωνας το παραχώρησε στους καθολικούς του Ναυπλίου και λειτουργούσε έως τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα. Στην είσοδο το ναού σώζεται ξύλινη αψίδα που κατασκεύασε το 1841 ο συνταγματάρχης Α. Τουρέ εις μνήμη των πεσόντων Φιλελλήνων.
- ο **Ο ναός της Αγίας Σοφίας**, μεταβυζαντινό κτίσμα. Στην εκκλησία αυτή επετράπη, για πρώτη φορά από τους Τούρκους, η χρήση για λατρεία κατά τη δεύτερη τουρκική κυριαρχία (1715-1822).
- ο **Ο ναΐσκος της Παναγίτσας**, που αποτελεί συχνό τόπο προσκυνήματος των Ναυπλιέων. Βρίσκεται στη δυτική στροφή για την Αρβανιτιά, σε ύψωμα και έχει θέα το Μπούρτζι, η Νέα Κίος, το Κιβέρι και το Άστρος. Ναός που συγκλίνουν η βυζαντινή παράδοση και το πασίχαρο ελλαδικό φως.

6.1.4-7 ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΑΥΠΛΙΟ

Τρία χιλιόμετρα ανατολικά του Ναυπλίου βρίσκεται η Αγία Μονή, γυναικείο μοναστήρι που ιδρύθηκε από τον επίσκοπο Αργούς και Ναυπλίου Λέοντα. Το καθολικό της μονής, έργο του 1149, είναι πρότυπο βυζαντινής τέχνης.

Επίσης σε απόσταση 30 χιλιομέτρων βρίσκεται το ορεινό χωριό Αραχναίο, με 1100 μόνιμους κατοίκους, στους πρόποδες του ομώνυμου βουνού. Οι κάτοικοι ασχολούνται με την κτηνοτροφία και με την καλλιέργεια καπνού. Το Βυζαντινό Μοναστήρι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, γνωστό ως "Μονή Ταλαντίου" ή "Παναγιά του Χελιού", είναι ένα ακόμα δείγμα της πολιτιστική παράδοσης του τόπου.

Υπάρχουν δύο κτίσματα: το παλαιότερο του 14^{ου} αιώνα και το νεότερο του 16^{ου}.

Τέλος, από το Ναύπλιο μπορεί κάποιος να επισκεφθεί τα γραφικά χωριά Άγιο Αδριανό, Ν. Ροεινό, Προφήτη Ηλία, Άρεα, Πυργιώτικα, Αρκαδικό, Άγιο Δημήτριο, Γιαννουλέικα.

6.1.5 ΔΗΜΟΣ ΑΣΙΝΗΣ

Ο νεοσύστατος Δήμος Ασίνης, βρίσκεται Ν.Δ. του Νομού Αργολίδας και βρέχεται από τον Αργολικό Κόλπο. Τα πέντε μεγάλα χωριά που το απαρτίζουν είναι η Ασίνη, το Τολό, το Δρέπανο, το Ίρια και τα Καρναζέικα, με τους οικισμούς της Κάντιας, του Βιβαριού, της Καλλιθέας, της Αγίας Παρασκευής, του Αγίου Αντωνίου, της Καναπίτσας και του Σταυροποδίου.

6.1.5-1 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Πολύ παλιά υπήρχε ένα τρανό βασίλειο στην περιοχή της Ασίνης. Οι Ασινάιοι με τον πανίσχυρο βασιλιά τους έλαβαν μέρος στον Τρωικό πόλεμο. Το 1104 π.Χ. οι Δωριείς κατέκτησαν την αρχαία Ασίνη, ενσωματώθηκαν με τους ντόπιους και δημιούργησαν ένα βασίλειο ισχυρό και πλούσιο, το οποίο οι Αργείοι κατά τον Α Πελοποννησιακό πόλεμο, κατέστρεψαν ολοκληρωτικά το 740 π.Χ. Ο ιστορικός Πausanias βρήκε την Αρχαία Ασίνη εντελώς ερειπωμένη, με μοναδικό σημάδι ύπαρξης της τα ερείπια του παλατιού που σώζονται μέχρι σήμερα.

Οι ανασκαφές στην Ακρόπολη της Αρχαίας Ασίνης στο Καστράκι και στην Νεκρόπολη στην Μπαρμπούνα, άρχισαν την Άνοιξη του 1922 και τελείωσαν το 1930, από τους Σουηδούς αρχαιολόγους Axel Persson και Otto Frodin και τη συνεχή επίβλεψη του τότε διαδόχου του θρόνου Γουσταύου. Ερευνήθηκαν τα τείχη, ο εσωτερικός χώρος της Ακρόπολης όπου ανακαλύφθηκαν θεμέλια κτηρίων και αγγεία διαφόρων εποχών. Μεταξύ άλλων στο Καστράκι βρέθηκε ένα πήλινο προσωπίο που αποδόθηκε στον βασιλιά της Ασίνης, το οποίο και βρίσκεται στο μουσείο Ναυπλίου.

6.1.5-2 ΑΡΕΙΑΝΟ

Είναι η έδρα του σημερινού Δήμου Ασίνης, συνδυάζει το ατέλειωτο βαθύ-πράσινο των μανταρινιών με το γαλάζιο της παραλίας της Πλάκας. Διαθέτει ξενοδοχειακές μονάδες δίπλα στη θάλασσα, οργανωμένα κάμπινγκς και πολλά ενοικιαζόμενα δωμάτια. Περιήγες είναι και οι παραδοσιακές ταβέρνες στην πλατεία του χωριού.

6.1.5-3 ΑΣΙΝΗ

Παραδοσιακό μεγαλοχώρι, χτισμένο στους πρόποδες ενός βουνού, που έχει σχήμα αυγού και πάνω το εκκλησάκι του προφήτη Ηλία. Την νύχτα φωτισμένο δίνει μια αίσθηση μοναδική. Ο επισκέπτης μπορεί να θαυμάσει το τον **Αγιο Δημήτριο** και το καμπαναριό του που είναι παμπάλαιο και διατηρητέο, τη **Βυζαντινή εκκλησία της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος** του 14^{ου} αιώνα, τον **Πύργο του Μπέη** καθώς και τη **Βυζαντινή εκκλησία**

του **Αγίου Γεωργίου**.

6.1.5-4 BIBAPI

Είναι ένα γραφικό ψαροχώρι με φημισμένες ταβέρνες. Το τοπίο είναι ιδιαίτερα γαλήνιο. Κοιτάζοντας από τη στεριά την είσοδο του λιμανιού φαίνεται το κατάλευκο γραφικό **ξωκλήσι του Αγίου Νικολάου**, προστάτη των ναυτικών. Απέναντι είναι το **βενετσιάνικο κάστρο**, που χτίστηκε το 1714 από τους Ενετούς, σημάδι της σημασίας που είχε η περιοχή την περίοδο της κυριαρχίας τους.

6.1.5-5 ΚΑΝΤΙΑ

Η διαδρομή από το Βιβάρι στην Κάντια είναι υπέροχη. Η παραλία της χωρίζεται με το δρόμο απ' το μεσόγειο χωριό. Μέσα στο χωριό βρίσκεται η **αρχοντική κατοικία- πύργος τούρκικος του Αγά** της περιοχής που μπορεί να ήταν και ενετικός πάνω στο λόφο της Αγίας Ελεούσας βρίσκονταν και η **Ακρόπολη της Κάντιας** (μυκηναϊκής εποχής).

6.1.5-6 ΙΡΙΑ

Ο κάμπος των Ιριών αρχίζει από την Κάντια και τελειώνει στη Γωνιά και τα Καρναζέικα. Μετά την σκάλα των Ιριών υπάρχει ένα **φρυκτώριο** του 7^{ου} π.Χ. αι. και στη συνέχεια μια πολύ όμορφη **Βυζαντινή εκκλησία του 14^{ου} αι.** τον **Αγιο Νικόλαο**.

6.1.5-7 ΤΟΛΟ

Συνηθισμένος περίπατος ανθρώπων απ' όλον τον κόσμο, σήμερα, το μαγευτικό Τολό αποτελεί ένα από τα γνωστότερα τουριστικά θέρετρα όλης της Ελλάδας.

Βοηθητικό λιμάνι του Ναυπλίου -από τους βυζαντινούς κιόλας χρόνους- το Τολό ακολούθησε την τύχη του, περνώντας απ' τα χέρια των Φράγκων, Ενετών και Οθωμανών.

Ο καλά προστατευμένος κόλπος του με το ασφαλές λιμάνι, θα αποτελέσουν το ορμητήριο της εκστρατείας του αρχηγού των συμμαχικών δυνάμεων - Ενετών, Γερμανών και Πολωνών- αντιναυάρχου Μοροζίνη, για την κατάληψη του τουρκοκρατούμενου Ναυπλίου. Μετά την επιτυχή έκβαση της εκστρατείας και μέχρι το 1718 που η περιοχή έπεσε ξανά στα χέρια των Τούρκων, το Τολό θα χρησιμοποιηθεί ως υποσταθμός του Ενετικού Στόλου. Με την απελευθέρωση από τους Τούρκους και με ψήφισμα του Κυβερνήτη Καποδίστρια, τμήματα γης στον κόλπο του Τολού θα παραχωρηθούν σε Κρήτες αγωνιστές π' αναγκάστηκαν ν' αφήσουν το νησί τους και να βρουν καταφύγιο στην Ελεύθερη Ελλάδα.

Η φυσική ομορφιά του κόλπου και η ηρεμία με την οποία γεμίζει τον επισκέπτη το υπέροχο περιβάλλον τοπίο, θα μετατρέψουν το κάποτε γραφικό ψαροχώρι σ' ένα υπερσύγχρονο τουριστικό θέρετρο με περίπου σαράντα ξενοδοχεία συνολικής δυναμικότητας 7.000 κλινών.

Η μοναδική θάλασσα προσφέρεται τόσο για οικογενειακές διακοπές όσο και για νεανικό ξεφάντωμα. Τα γραφικά νησάκια Ρόμβη- Δασκαλειό- Κορωνήσι διαθέτουν πολύ όμορφες απομονωμένες παραλίες.

6.1.6 ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΙΟΝΗΣ

6.1.6-1 ΚΡΑΝΙΔΙ

Σκαρφαλωμένη στους βραχώδεις λόφους και στεφανωμένη με το ειδυλλιακό

καταπράσινο πευκοδάσος της Αγ. Άννης, η πολιτεία του Κρανιδίου επιβλέπει από ψηλά ολόκερη την χερσόνησο της Ερμιονίδας.

Σε χαρισματική θέση, καταμεσής των πεδινών της χερσονήσου, το σημερινό Κρανίδι -πρωτεύουσα της Ερμιονίδας-

είναι χτισμένο στα όρια της αρχαίας πολιτείας του Μάσητος, που περιελάμβανε επίσης, την περιοχή της σημερινής Κουιάδας καθώς και τμήμα της κοντινής κοινότητας των Φούρνων.

Γνωστό, μέχρι και την περίοδο της τουρκοκρατίας, με το όνομα 'Κάτω Ναχαγιέ' -κάτω επαρχία δηλαδή, σε αντίθεση με την Άνω Ναχαγιέ της Κορίνθου- το Κρανίδι εμφανίζεται με το σημερινό του όνομα, μόλις στις αρχές του 16ου αι.

Σύμφωνα με μία εκδοχή, το όνομά του προέρχεται από το επίθετο Κραναός που σημαίνει τραχύς, δύσβατος αν και πιθανότερο είναι να οφείλεται σε παραφθορά της λέξης Κορωνίδα, απ' το όνομα του μικρού νησιού στην Κουιάδα.

Με τους κατοίκους του να ασχολούνται με την γεωργία και την κτηνοτροφία αλλά και με την ναυτιλία και το εμπόριο, το Κρανίδι αρχίζει να αναπτύσσεται γύρω από το εκκλησάκι του Αγ. Ιωάννη του Προδρόμου -σημερινή Μητρόπολη του Κρανιδίου- φτάνοντας σε μεγάλη οικονομική ακμή, που θα του επιτρέψει να πρωτοστατήσει στην εθνική προσπάθεια για ανεξαρτησία, διαθέτοντας στον Αγώνα, μέρος του στόλου του, υλικούς πόρους αλλά και έμπυχο υλικό, καθώς εδώ γεννήθηκε ο περίφημος ιερομόναχος και αγωνιστής του '21, Παπαρσένης Κρέστας, που -επικεφαλής του τάγματος των κρανιδιωτών- συμμετείχε στην άλωση του Παλαμηδίου.

Κατά την περίοδο του εμφυλίου πολέμου του 1823, το Κρανίδι θα γίνει έδρα του Εκτελεστικού Σώματος. Μετά την Επανάσταση και μέχρι και τις αρχές ακόμα του 20ου αι., το Κρανίδι, αριθμούσε μεγάλο εμπορικό στόλο? η αδυναμία όμως των κρανιδιωτών, να ανταποκριθούν στις προκλήσεις των καιρών, αντικαθιστώντας τα σκάφη τους με ατμοκίνητα, οδήγησε τις -σχετικές με την ναυτιλία και το θαλάσσιο εμπόριο-δραστηριότητες, σε μαρασμό.

Αδιάψευστος μάρτυρας της οικονομικής ακμής του Κρανιδίου, ο παραδοσιακός -και χαρακτηρισμένος διατηρητέος- οικισμός του, με τα πανέμορφα αρχοντικά του, να θυμίζουν -όχι τυχαία- τα αντίστοιχα των Σπετσών και της Ύδρας.

Οι μυρωδάτες αυλές, με τις ασβεστομένες μάντρες, οι στέρνες και τα χαγιάτια, οι καμάρες και τα παλιά μπαλκόνια, ταξιδεύουν τον επισκέπτη σε καιρούς αλλοτινούς.

Τα -χαρακτηριστικά για την τοπική αρχιτεκτονική- κτήρια, του Δημαρχείου και της βιβλιοθήκης, οι πέντε μεγάλες εκκλησίες του 19ου αι. -με σημαντικότερη τη Μητρόπολη του Αγ. Ιωάννη, το -μοναδικό για την αρχιτεκτονική του- καλντερίμι, στο πηγάδι του Πύργου, οι τρεις πλήρως ανακαινισμένοι ανεμόμυλοι, τα παραδοσιακά λιοτρίβια με τις μεγάλες πέτρες, το ησυχαστήριο και ο λόφος της Αγίας Άννης με το υπέροχο πράσινο και την όμορφη πανοραμική θέα, καθώς και τα πολλά ζωκλήσια -με πιο σημαντικά απ' αυτά, το Βυζαντινό της Αγ. Τριάδας στην περιοχή της Πικροδάφνης, του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στο Αρτίκι και του Προφήτη Ελισαίου στον περιφερειακό δρόμο- θα συμπληρώσουν την εικόνα μιας πολιτείας πανέμορφης, που ο ταξιδιώτης δεν θα ξεχάσει ποτέ.

6.1.6-2 ΕΡΜΙΟΝΗ

Χτισμένη στην ανατολική πλαγιά του αρχαίου λόφου Πάρονα, η σημερινή

Ερμιόνη υποδέχεται τον επισκέπτη με σύγχρονες εγκαταστάσεις αλλά και μια φιλοξενία μοναδική. Ιδιαίτερα γραφική και με έντονο νησιωτικό χρώμα, προσφέρεται για ξεκούραση, μπάνια και αναψυχή.

Ιδρυμένη από τον Ερμιώνα -εγγονό του βασιλιά του Άργους, Φορωνέα- η αρχαία Ερμιόνη, γνώρισε την ακμή από τους ομηρικούς κιόλας χρόνους. Οι κάτοικοί της, φιλειρηνικοί από την φύση τους, αξιοποίησαν την πορφύρα, ανέπτυξαν το εμπόριο, ανέδειξαν ποιητές και μουσικούς.

Δίπλα στον ναό των Ταξιαρχών βρίσκεται αναπαλαιωμένο ένα χαρακτηριστικό Ερμιονίτικο σπίτι, στο οποίο το 1827 έγινε η 3η Εθνοσυνέλευση. Σήμερα στεγάζει το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο της Ερμιόνης. Στον κήπο μπροστά του βρίσκονται οι προτομές των αδελφών Μήτσα που μαζί με τους άλλους Ερμιονείς αγωνίστηκαν το 21, στην παλιά Κοινότητα στον Αγ. Ανδρέα και αλλού.

Αυτά τα ευρήματα μαρτυρούν τον αρχαίο πολιτισμό που πέρασε από την Ερμιόνη. Τη Βυζαντινή εποχή μας θυμίζει το Μοναστήρι των Αγ. Αναργύρων, φημισμένο για τις Βυζαντινές του εικόνες και τα ιαματικά νερά του. Ο Ναός των Ταξιαρχών, το ιστορικό σπίτι του Οικονόμου και το σπίτι των Μητσαίων θυμίζουν έντονα τα ιστορικά γεγονότα του '21.

Απέναντι από την Ερμιόνη βρίσκεται η νήσος Δοκός, εκεί όπου οι υποβρύχιες έρευνες έφεραν στο φως αρχαιολογικά ευρήματα της Πρωτοελλαδικής εποχής από το αρχαιότερο ναυάγιο στον κόσμο.

Επίσης, ένας αξιόλογος τόπος για επίσκεψη είναι το φαράγγι του Καταφυκτιού, το οποίο συνδέει την Ερμιόνη με τους Φούρνους μέσα από μια όμορφη διαδρομή μισής ώρας μέσα στο δάσος.

Τέλος, αξίζει και μια βόλτα στα καταπράσινα περιβόλια της Ερμιόνης, η οποία είναι ιδιαίτερα γνωστή για το άριστης ποιότητας λάδι της και τα ρόδια της, που θεωρούνται τα καλύτερα στην αγορά.

6.1.6-3 ΠΟΡΤΟ ΧΕΛΙ

Δίπλα στα ερείπια των Αλιέων, το Πορτοχέλι χρωστά το όνομά του σε παραφθορά του ονόματος της αρχαίας πολιτείας. Προάστιο εξάρτημα της Ερμιόνης οι αρχαίοι Αλιείς, όφειλαν το όνομά τους στην κύρια δραστηριότητα των κατοίκων τους, που ήσαν αλιείς πορφύρας και τεχνίτες στην επεξεργασία της. Στο πέρασμα του χρόνου, το Αλιείς έγινε Χαλιείς, Χέλι και τελικά Πόρτο-Χέλι

καθώς και η πόλη ήταν -και είναι- χτισμένη σε φυσικό λιμάνι.

Με τα ερείπια της αρχαίας πολιτείας να σώζονται ακόμη και σήμερα -τόσο στην ξηρά με την Ακρόπολη των Αλίων, όσο και στον πυθμένα της θάλασσας με τα τείχη του αρχαίου λιμανιού και τον ναό του Απόλλωνα- αλλά και καταμεσής ενός τοπίου αζεπέραστου φυσικού κάλους, το Πορτοχέλι, είναι σήμερα ένας τόπος μαγευτικός.

Αυτό ακριβώς το μοναδικό τοπίο, σε συνδυασμό με το υπέροχο κλίμα και την ανοιχτή -κι όμως τόσο ήρεμη- θάλασσα, οδήγησαν εδώ ένα πλήθος επώνυμων καθώς μεγαλοβιομήχανοι, εφοπλιστές και καλλιτέχνες επέλεξαν το Πορτοχέλι, ως τόπο μόνιμης κατοικίας τους.

Τόπος με ιδιαίτερα ανεπτυγμένη υποδομή, το Πορτοχέλι προσφέρεται για τουρισμό υψηλών απαιτήσεων καθώς εδώ, ο επισκέπτης θα βρει ότι θέλει: πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες, ιδανικές για θαλάσσια σπορ παραλίες, πολυτελή εστιατόρια, γραφικά ταβερνάκια, μοναδικά ουζομεζεδοπωλεία, όμορφα καφέ, μπαρ και νυχτερινά κλαμπ.

6.1.6-4 ΑΛΙΕΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ

Η Κουλάδα βρίσκεται πριν το Κρανίδι (τρία χιλιόμετρα) και είναι το ψαροχώρι

της περιοχής με μεγάλο αλιευτικό στόλο, αν λάβουμε υπόψη και το μέγεθος του χωριού (μόλις 1.000 κάτοικοι). Έχει ένα πολύ καλό λιμάνι γεμάτο από καΐκια, βάρκες, τράτες και ανεμότρατες. Σε απόσταση

αναπνοής βρίσκεται το καταπράσινο ιδιόκτητο νησάκι Κορώνις. Δίπλα στο χωριό βρίσκεται μία μεγάλη σπηλιά το σπήλαιο Φράχθι όπου στο ένα άκρο της υπάρχει νερό. Η σπηλιά είναι γεμάτη από μεγάλες τρύπες (από παλαιότερες αρχαιολογικές ανασκαφές) και επικίνδυνα βράχια.

Επόμενο χωριό είναι τα Δίδυμα. Το όνομα του χωριού οφείλεται στις δίδυμες κορυφές του Δίδυμου όρους, που υψώνονται πάνω από την εύφορη κουλάδα όπου βρίσκεται το χωριό. Ιδιαίτερο στίγμα στο τοπίο δίνουν οι δύο σπηλιές "Δολίνες", οι οποίες βρίσκονται δίπλα στο χωριό και στους πρόποδες του βουνού. Ο κρατήρας της μεγάλης Σπηλιάς διακρίνεται κατεβαίνοντας τις πλαγιές του βουνού προς το χωριό Δίδυμα. Ένας χωματόδρομος

δίπλα στον κεντρικό δρόμο οδηγεί μετά από λίγα μέτρα σε ένα βαθούλωμα του εδάφους. Αν το ακολουθήσουμε, οδηγεί μέσα από ένα τούνελ, στο ξωκλήσι του Αγίου Γεωργίου.

Επίσης, χαρακτηριστική είναι η άγρια τουλίπα του κάμπου και τα πεντακάθαρα, καταγάλανα νερά της θάλασσας στον οικισμό Σαλάντι. Αξιοσημείωτο

για τον επισκέπτη είναι τέλος το Βυζαντινό μοναστήρι της Μονής Αυγού. Πρόκειται για βυζαντινό μοναστήρι (17^ο αιώνα) από το οποίο απολαμβάνει κανείς πανοραμική θέα του κατάφυτου με πεύκα φαραγγιού του Ράδου και του κόλπου των Ιρίων.

Ένας αξιόλογος τόπος για επίσκεψη είναι το φαράγγι του Καταφυκίου, το οποίο συνδέει την Ερμιόνη με τους Φούρνους μέσα από μια όμορφη διαδρομή. Το αυτοκίνητο (από την πλευρά της Ερμιόνης) φτάνει έως την αρχή του φαραγγιού και η διαδρομή με τα πόδια είναι περίπου μισή ώρα. Καταλήγει κοντά στους Φούρνους και σε μία πηγή με τρεχούμενο νερό (συνήθως), τα Παπούλια.

Οι Φούρνοι είναι το πιο όμορφο και καθαρό χωριό της Ερμιονίδας. Όμορφα σπίτια με αυλές γεμάτες λουλούδια και φυτά. Μετά το χωριό (ένα χιλιόμετρο) υπάρχει δρόμος ο οποίος σε τρία χιλιόμετρα οδηγεί σε δύο όμορφες παραλίες, ανάμεσα στις οποίες υπάρχει ένα επίσης περιποιημένο εκκλησάκι , ο Άγιος Γιάννης. Η θέα από τον Άγιο Γιάννη είναι προς το νησάκι Κορωνίδα και το χωριό Κοιλιάδα.

Τέλος ένα επίσης γραφικό χωριό που αξίζει την επίσκεψη του ταξιδιώτη είναι η Θερμησία.

6.1.7 ΔΗΜΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

6.1.7-1 ΑΡΧΑΙΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Ο μικρός κάμπος της Επιδαύρου, κέντρο του Δήμου Επιδαύρου, είναι ένα από τα πιο γραφικά μέρη στην Αργολίδα. Η προφυλαγμένη τοποθεσία του και το φυσικό περιβάλλον, η ομορφιά του τοπίου και η γονιμότητα του εδάφους, προσέλκυσε όχι μόνο ανθρώπους, αλλά και θεούς. Εδώ ο Ασκληπιός εγκαθίδρυσε το πιο φημισμένο ιερό του. Εδώ

ακόμα δημιουργήθηκε άλλος ένας πολύ σημαντικός πυρήνας, του Αρχαίου Ελληνικού πολιτισμού. Η Αρχαία Επίδαυρος, ένα πολύ γνωστό ιερό μέρος το οποίο για χιλιάδες χρόνια θεράπευε ασθένειες του σώματος και της ψυχής, περιβεβλημένη από την ήρεμη γαλάζια θάλασσα και καλυμμένη από το πράσινο της

ελιάς, του πεύκου και των εσπεριδοειδών.

Οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής ήταν οι Κάρρες. Αργότερα ήρθαν οι Δωριείς. Η πόλη πήρε μέρος στον Τρωικό πόλεμο, πολέμησε ενάντια στους Πέρσες στις Πλαταιές και στην Σαλαμίνα και βρέθηκε στο πλευρό των Σπαρτιατών στον Πελοποννησιακό πόλεμο. Καλοί ναυτικοί και έμποροι οι Επιδαύριοι, ίδρυσαν πάμπολλες αποικίες και ανέβασαν την πόλη τους σε υψηλό επίπεδο κοινωνικό - οικονομικο-πολιτικής κατάστασης. Ο πολιτισμός των Επιδαυρίων, ήρθε στο φως κατά την διάρκεια των ανασκαφών στην χερσόνησο, που διχотоμεί την παραλία της Επιδαύρου, το "Νησί" όπως το αποκαλούν σήμερα οι ντόπιοι. Εκεί μπορούμε να δούμε απομεινάρια της Ακρόπολης, των Ρωμαϊκών τειχών, ερείπια παλατιού και σπιτιών, στύλους Δωρικού ναού, Μυκηναϊκούς τάφους και το μεγαλοπρεπές στολίδι της πόλης, "το μικρό αρχαίο θέατρο", το ονομαζόμενο "κοχύλι του Σαρωνικού", για να ξεχωρίζει από το "Μεγάλο θέατρο" στο ιερό του Ασκληπιού. Όχι πολύ μακριά από το "Νησί", μπορεί κάποιος να δει, είτε από βάρκα είτε κάνοντας μπάνιο, τα βυθισμένα κτίρια ενός κομματιού της αρχαίας πόλης.

6.1.7-2 ΝΕΑ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Στην περιοχή της Νέας Επιδαύρου, πρωτοεμφανίστηκαν οικισμοί κατά την

διάρκεια των πρώιμων Μυκηναϊκών χρόνων. Την αρχαία εποχή ήταν συνδεδεμένη με την Επίδαυρία μέσω κοινής μοίρας και ιστορίας. Με το πέρασμα του χρόνου η Νέα Επίδαυρος κατέληξε να κατέχει τρία σημαντικά μοναστήρια, ένα ζωτικής σημασίας Βυζαντινό κάστρο και περισσότερες από 20 εκκλησιές, που σε συνδυασμό με την ευρύτερη περιοχή γης που κατείχε, αποτελούσε - κατά την Βυζαντινή περίοδο- τον κεντρικό πυρήνα της Επίδαυρου. Σήμερα η Νέα Επίδαυρος, με πληθυσμό 1100 περίπου κατοίκους, είναι το πρώτο δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Επίδαυρου που συναντάει

κάποιος, ερχόμενος από Αθήνα -Κόρινθο - Επίδαυρο.

Πρόκειται για ένα όμορφο-τουριστικό χωριό, με παραδοσιακή αρχιτεκτονική, και γραφικά στενά σοκάκια, χτισμένο στις πλαγιές του όρους "Άκρος". Στον παρακείμενο βραχώδη λόφο, σώζονται τα ερείπια Βυζαντινού κάστρου, ενώ στην βάση (του ίδιου λόφου) υπάρχει ένα φαράγγι μοναδικό για την φυσική του ομορφιά, γνωστό ως το φαράγγι του "Βόθυλα". Το χωριό εκτείνεται ως την θάλασσα, καταλήγοντας σε δύο πανέμορφες φυσικές παραλίες με πεντακάθαρο νερό για κολύμπι και ψάρεμα. Πεύκα, ελιές και πορτοκαλιές αγκαλιάζουν όλη την περιοχή έως την παραλία.

Στη Νέα Επίδαυρο, στις 12 Δεκεμβρίου του 1821-1822, έγινε η Α' Εθνική των Ελλήνων Συνέλευση, κατά την διάρκεια της οποίας ψηφίστηκε το πρώτο Ελληνικό Σύνταγμα, ορίστηκε η Γαλανόλευκη ως Εθνική Σημαία, καθιερώθηκε η κεφαλή της Αθηνάς στην Εθνική σφραγίδα και λειτούργησε το πρώτο αλληλοδιδασκτικό Σχολείο.

Οι κάτοικοι της Επιδαύρου είναι κατά κύριο λόγο αγρότες που καλλιεργούν ελιές - εσπεριδοειδή και κηπευτικά, ενώ και η αλιεία είναι επίσης σημαντικός γι' αυτούς τομέας.

Κατά την διάρκεια του καλοκαιριού, στην μία από τις υπέροχες παραλίες του χωριού, γίνεται το πανηγύρι του Σωτήρος στις 6 Αυγούστου, όπου και συγκεντρώνεται αρκετός κόσμος για να τιμήσει αυτή την ημέρα.

6.1.7-3 ΔΗΜΑΙΝΑ

Η Δήμαινα είναι ένα χωριό που ανήκει στο Δήμο Επιδαύρου. Οι κάτοικοί της είναι 630, αλλά αξιοσημείωτο το γεγονός, ότι όλο και περισσότεροι νέοι, επιστρέφουν τα τελευταία χρόνια στην πατρίδα με αποτέλεσμα να παρατηρείται αύξηση των κατοίκων. Βρίσκεται σε υψόμετρο 150 μέτρων. Οι κάτοικοι κατοικούσαν αρχικά στο Αγγελόκαστρο Κορινθίας και στο Αραχναίο Αργολίδας κατά την θερινή περίοδο, και το χειμώνα ζούσαν στη Δήμαινα. Εδώ και 70 χρόνια όμως ζουν μόνιμα στη Δήμαινα. Οι κάτοικοι στην πλειοψηφία τους είναι αγρότες, κατά 80% και έχει το μεγαλύτερο ποσοστό νέων αγροτών.

Υπάρχουν συνολικά 10.000 στρέμματα καλλιεργήσιμα από τα οποία το 70% είναι ελαιοκαλλιέργειες, και τα υπόλοιπα 30% είναι καπνά, βερικοκιές, αχλαδιές και εσπεριδοειδή. Ο τόπος της Δήμαινας θεωρείται εύφορος, διαθέτει 50 γεωτρήσεις, οι 3 από τις οποίες είναι κοινοτικές, ενώ η παραγωγή της σε λάδι φτάνει τους 700 τόνους

κάθε χρόνο.

Στην περιοχή της Δήμαινας υπάρχουν οι εκκλησίες. Του Αγίου Κωνσταντίνου, όπου στις 21 Μαΐου γίνεται παραδοσιακό πανηγύρι. Της Υπαπαντής του Χριστού του Αγίου Γεωργίου και πολλά άλλα εκκλησάκια. Επίσης η περιοχή της Δήμαινας διαθέτει τα λεγόμενα μνημεία της φύσης. Αξίζει τον κόπο για κάθε επισκέπτη να γευθεί την περίφημη γκιόσα, γνωστή σε όλη την περιφέρεια. Εύκολα φτάνει κανείς στη Δήμαινα, αφού απέχει 125 χ.λ.μ από την Αθήνα, 35 χ.λ.μ. από Ναύπλιο, 15 χ.λ.μ. από Αρχαία Επίδαυρο και 5 χ.λ.μ από Νέα Επίδαυρο, συνδυάζοντας και την επίσκεψη στους κοντινούς αρχαιολογικούς χώρους όπως του Ναυπλίου, της Κορίνθου, και του αρχαίου θεάτρου της Επιδαύρου

6.1.7-4 ΤΡΑΧΕΙΑ

Ένα από τα παλαιότερα -αν όχι το παλαιότερο- χωριό του Δήμου. Στο μακρινό παρελθόν, η Τραχειά, ήταν ένας παλιός Τούρκικος μαχαλάς, ο οποίος μετά την απελευθέρωση (1821), κατοικήθηκε κυρίως, από Βλάχους Ηπειρώτες.

Οι νέοι κάτοικοί της, ανέπτυξαν με επιτυχία, την τυροκομική τέχνη και σύντομα επεκτάθηκαν σε όλο το Νομό Αργολίδας πρωτοστατώντας στην περισυλλογή γάλακτος.

Με την πάροδο των χρόνων, δημιούργησαν παράδοση στην κατασκευή τυροκομικών προϊόντων με απaráμιλλη ποιότητα και γεύση, που έχει σαν αποτέλεσμα αυτή την στιγμή να βρίσκεται στις πρώτες θέσεις σε πανελλαδικό επίπεδο.

Άνθρωποι φιλόξενοι και χαμογελαστοί οι Τραχειώτες, σίγουρα εκτός από αυτά που θα παραγγείλετε θα σας προσφέρουν και τα τοπικά τους προϊόντα. Οπωσδήποτε αποτελεί μια από τις ωραιότερες στάσεις για τον κουρασμένο ταξιδιώτη.

6.1.7-5 ΚΟΛΙΑΚΙ

Το Κολιάκι, είναι αρκετά νεώτερο της Τραχειάς. Κατοικήθηκε κυρίως από Αρκάδες γύρω στο 1850 μ.Χ. Οι κάτοικοί του ασχολούνται κυρίως με την καλλιέργεια της ελιάς, την κτηνοτροφία την αρτοποιεία και την τυροκομική. Ένα γραφικότατο χωριό που βρίσκεται μεταξύ Τραχειάς και Επιδαύρου.

6.1.7-6 ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Ένας από τους πλέον σημαντικούς και ωραιότερους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας. Σε μια καταπράσινη πεδιάδα, περιτριγυρισμένη από φιλικά βουνά, χώρος παγκόσμιας ακτινοβολίας και πολιτιστικής ανάτασης, το Αρχαίο θέατρο, στην πλαγιά του Κυνόρτιου όρους, το θαύμα της Επιδαύρου κτισμένο από τον αρχιτέκτονα και γλύπτη του Άργους, Πολύκλειτο τον νεώτερο. Κτίσθηκε σε δύο διακεκριμένες οικοδομικές φάσεις. Στα τέλη του 4ου π.Χ. η πρώτη, και στα μέσα του 2ου π.Χ. αι. η δεύτερη, αποκρυστάλλωσαν με τον πλέον θαυμαστό τρόπο, την χαρακτηριστική τριμερή διάρθρωση του Ελληνιστικού θεάτρου στην Επίδαυρο, Κοίλο- Ορχήστρα- Σκηνή.

Η μεγαλύτερη ακτίνα χάραξης του κοίλου φτάνει τα 58μ., ενώ η διάμετρος της ορχήστρας είναι περίπου 20μ. Τα δύο διαζώματά του, χωρίζονται σε 13 κλίμακες και 12 κερκίδες το κάτω, και σε 23 κλίμακες και 22 κερκίδες το άνω.

Το θέατρο, αποτελώντας την τελειότερη μορφή της αρχιτεκτονικής εμπειρίας της αρχαιότητας στην δομή του θεατρικού χώρου, εντυπωσιάζει με την ομορφιά και την συμμετρία του. Είναι χωρητικότητας 15.000 θεατών περίπου.

Η συστηματική του ανασκαφή ξεκίνησε το 1881 από τον αρχαιολόγο Παναγιώτη Καββαδία. Το θέατρο που, με την περίφημη ακουστική του να μη χάνει ποτέ την μάχη με τον χρόνο, αποτελεί σημαντικό πόλο έλξης μεγάλου αριθμού επισκεπτών απ' όλο τον κόσμο. Εδώ κάθε καλοκαίρι, πραγματοποιείται το φεστιβάλ της Επιδαύρου, με τις περίφημες παραστάσεις αρχαίου δράματος και κωμωδίας.

6.1.7-7 ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΘΕΑΤΡΟ

Στην Ακρόπολη της αρχαίας πόλης της Επιδαύρου και στην Ν.Δ. πλαγιά της, ιδρύθηκε σε παλαιότερη του Ασκληπιείου περίοδο, το μικρό θέατρο, για τις δημόσιες ανάγκες έκφρασης της εποχής, κυρίως όμως για τα δρώμενα της Διονυσιακής λατρείας, γι' αυτό και ήταν αφιερωμένο στον θεό Δίονυσο. Από τις αφιερωματικές επιγραφές, προκύπτει ότι η κατασκευή του θεάτρου, πραγματοποιήθηκε τον 4ο π.Χ. αι., από χορηγίες εξεχόντων αρχόντων και επίλεκτων προσώπων της τοπικής κοινωνίας, εκείνης της εποχής. Το κοίλο του θεάτρου, στην σημερινή του μορφή, περιλαμβάνει 9 κερκίδες με 18 σειρές εδωλίων στην κάθε μία. Στην αρχική του κατασκευή είχε χωρητικότητα 5.000 θεατών. Χαρακτηριστικό του θεάτρου είναι οι επιγραφές, που αποτελούν ένα πραγματικό - ζωντανό μουσείο. Για τον λόγο αυτό

αποκαλείται και "λαλούν θέατρο".

Μετά από 23 αιώνες σιωπής, το 1971 άρχισε η ανασκαφή του. Κάθε Ιούλιο, εδώ στο μικρό θέατρο, πραγματοποιούνται σημαντικές μουσικές εκδηλώσεις από το Υπουργείο Ανάπτυξης, το οποίο τις εντάσσει στο πρόγραμμα των θερινών πολιτιστικών δραστηριοτήτων του Ε.Ο.Τ., που με την σειρά του, από το 1998 έχει αναθέσει την οργάνωση παραγωγής & εκτέλεσης των προγραμμάτων του "Μουσικού Ιουλίου", στον οργανισμό Μεγάλου Μουσικής Αθηνών.

6.1.7-8 ΙΕΡΟ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ – "ΑΣΚΛΗΠΕΙΟ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ"

Στη γραφική κοιλάδα με το μαγευτικά ήρεμο και ησυχαστικό περιβάλλον, τις φυσικές και ιαματικές πηγές, ιδρύθηκε στην αρχαιότητα το ιερό του Ασκληπιού, που εξελίχθηκε στο ονομαστότερο Θεραπευτικό κέντρο στα επόμενα χρόνια, όπου συνέρεαν πλήθη ασθενών απ' όλα τα μέρη της γης για, να γιατρευτούν από το Θεό "Σωτήρα" όπως τον αποκαλούσαν. Σύμβολα τον Ασκληπιού ήταν το φίδι το ραβδί, και το γεμάτο θεραπευτικό υγρό δοχείο.

Αρχικά στην κοιλάδα εμφανίσθηκε προϊστορικός οικισμός και κατόπιν ιδρύθηκε το πρώτο ιερό προς τιμή τον Απόλλωνα τον "Μαλεάτα", από τον τότε βασιλιά της Επιδαύρου, Μάλο. Σύμφωνα με την τοπική παράδοση, ο Ασκληπιός ήταν γιος τον Απόλλωνα και της Κορωνίδας, κόρη του Θεσσαλού βασιλιά Φλεγύα. Γεννήθηκε στο όρος Τίθιο, όπου η μητέρα του τον εγκατέλειψε φοβούμενη την οργή τον πατέρα της, ο οποίος δεν θα πειθόταν ότι η κόρη τον είχε σμίξει με θεό. Εκεί τον θήλασε μια αίγα και τον βρήκε ένας σκύλος του γειτονικού κοπαδιού που ειδοποίησε τον βοσκό. Έτσι το βουνό ονομάσθηκε Τίθιο (από το τίθη = τροφός), για να τιμηθεί η κατσίκα που θήλασε τον Ασκληπιό. Όσο για το διπλανό βουνό, ονομάσθηκε "όρος κυνός" και η κορυφή τον Κυνόρτιον προς τιμήν του σκύλου που τον ανακάλυψε.

Το κύρος και η ακτινοβολία του Ασκληπιού, ως ο σημαντικότερος θεραπευτικός Θεός, έφεραν στο ιερό την τεραστία οικονομική δύναμη που, κατά τον 4ο και 3ο αιώνα π.Χ., επέτρεψε την υλοποίηση ενός μεγάλου οικοδομικού συγκροτήματος για την στέγαση της λατρείας σε μνημειώδη κτίρια και αργότερα την οικοδόμηση των κτιρίων για δραστηριότητες κοσμικού κυρίως χαρακτήρα. Το Ασκληπιείο λειτούργησε μέχρι το τέλος της αρχαιότητας, γνωρίζοντας μια δεύτερη ακμή, τον 2ο αιώνα μ.Χ.

6.1.7-9 ΑΚΡΟΠΟΛΗ ΤΗΣ ΒΑΣΣΑΣ

Το ύψωμα της Βασσάς, λειτούργησε αρχικά σαν οικισμός μεσοελλαδικής εποχής. Στην περιοχή βρέθηκαν τάφοι με αξιόλογα κτερίσματα. Λόγω της φυσικής της οχύρωσης, διατηρήθηκε και κατά την περίοδο των Μυκηναϊκών χρόνων, έχοντας σαν αποστολή την φρούρηση των ανατολικών ορίων της επικράτειας.

Είναι περιτριγυρισμένη με ογκόλιθους, από τους οποίους διασώζονται αυτοί της νότιας πλευράς. Εικάζεται ότι υπήρξε έδρα μικρού βασιλείου. Χαρακτηριστικό είναι ότι διασώζονται ίχνη από αυλακώσεις της πέτρινης αμαξιτής οδού, που είχαν χαραχθεί για να βυθίζονται οι τροχοί των αμαξών. Τα ίχνη αυτά, διατηρούνται μέχρι και σήμερα, η δε αμαξιτή αυτή οδός κατευθυνόταν προς την Σολυγεία - το λιμάνι των Κεγχρεών - και την Κόρινθο.

6.1.7-10 ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΟΥ ΒΟΘΥΛΑ

Στην Νέα Επίδαυρο, υπάρχει ένα από τα ομορφότερα φαράγγια στην Αργολίδα, το λεγόμενο "φαράγγι του Βόθυλα" ένας καταπράσινος παράδεισος ανάμεσα σε δυο βραχώδης ορεινούς όγκους.

6.1.7-11 ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Η φυσική του οχύρωση προσέφερε προστασία από τις πειρατικές επιδρομές, καθώς επίσης και από τις επιδρομές γειτονικών ομάδων και μεταγενέστερα εχθρικών στρατευμάτων.

Στην Βυζαντινή περίοδο, στο κάστρο πραγματοποιήθηκαν ενισχυτικά έργα τειχοποιίας. Στην συνέχεια, γύρω στα 1205 μ.Χ. , το κάστρο περιήλθε στα χέρια των Φράγκων. Εντός του κάστρου υπήρχαν τρεις (3) εκκλησίες, του Αγίου Θεοδοσίου, της Παναγίας, και του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου, από τις οποίες, μόνο η τελευταία σώζεται έως σήμερα.

6.1.7-12 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ - ΜΟΝΕΣ

• ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ

Κτίστηκε τον 11ο αιώνα περίπου. Οι αγιογραφίες στην αρχική τους μορφή και τα ηχητικά αγγεία, από τα οποία διασώζονται αρκετά έως σήμερα, σε ευθεία γραμμή και σε κανονικές αποστάσεις, μαρτυρούν την αρχική ωραιότητα του παλαιοχριστιανικού αυτού μνημείου. Παλαιότερα, στην Ανατολική εξωτερική

πλευρά της κόγχης του ιερού, υπήρχε ξύλινο σήμαντρο, όπου σύμφωνα με την λαϊκή παράδοση, ο ναός είχε χρυσή καμπάνα με τον ήχο της ν' ακούγεται έως την Αίγινα

• **ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΤΗΣ ΑΓΝΟΥΝΤΟΣ**

Είναι το αρχαιότερο και το ωραιότερο μοναστήρι της Επιδαυρίας. Βρίσκεται στ' Ανατολικά όρια του Δήμου της Επιδαύρου, πλησίον της εθνικής οδού Κορίνθου - Επιδαύρου. Η ονομασία της προήλθε πιθανότατα από την αρχαία Ελληνική λέξη "άγνους" λυγαριά, φυτό που αφθονεί στην περιοχή και στην κοντινή λίμνη. Υπάρχει όμως και μια άλλη επικρατέστερη άποψη για την ονομασία της Μονής, όπως την έχει καταγράψει η τοπική λαϊκή μούσα, που μιλάει για τα γύρω μοναστήρια της Παναγίας, "...στο Στείρι εστήριξε, στην Αγνάτια αγνάτσεψε, στην Φανερωμένη φανερώθηκε, στο Σπήλαιο στερεώθηκε...".

Κατά την επικρατέστερη άποψη μελετητών, ο ναός είναι κτίσμα του 11ου αι., ενώ η Μονή είναι παλαιότερη και οπωσδήποτε προϋπήρχε της Τουρκοκρατίας. Η Μονή παρουσιάζει φρουριακή μορφή και περιβάλλεται από υψηλά και ισχυρά τείχη. Προστατεύεται επίσης από πύργους, πολεμίστρες και κάστρα. Από τα σωζόμενα κτίρια, έχουμε σαφή εικόνα του τετράπλευρου κτιριακού συγκροτήματος, που υψώνεται γύρω από την περιορισμένη εσωτερική της αυλή. Η κυρία είσοδος ασφαλιζόταν από δίφυλλη ξύλινη πόρτα, πάχους 6 - 8 εκ., ενισχυμένη με σιδηρά ελάσματα.

Ο ρυθμός του ναού είναι σύνθετος. Εσωτερικά, είναι μονόκλιτη βασιλική με τρούλο, ενώ εξωτερικά, εμφανίζει σταυρόμορφη όψη. Είναι κράμα βασιλικής μετά τρούλου και βυζαντινού ρυθμού. Το πλέον εντυπωσιακό όμως όλων, είναι οι αγιογραφίες του ναού που διατηρούνται σε πολύ καλή κατάσταση. Έχει γραφεί ότι οι αγιογραφίες ανέρχονται σε 1250. Τέλος, το τέμπλο του ναού έχει ηλικία 300 ετών.

• **ΑΓΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ ΤΩΝ ΣΥΝΟΔΩΝ**

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις ειδικών, το γραφικό και αξιόλογο αυτό χριστιανικό μνημείο, είναι κτίσμα του 13ου αιώνα. Ο ναός εξωτερικά, δίνει την εικόνα μικρού εξωκκλησιού, εσωτερικά όμως εντυπωσιάζει ο εικονογραφικός του πλούτος.

- **ΤΟ ΑΣΚΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΕΜΑΡΧΑΣ**

Ιδρύθηκε αρχικά ως ασκητήριο, στις αρχές του 15ου αιώνα, από ένα μοναχό της Ιεράς Μονής Αγνούτος, ο οποίος όμως στη συνέχεια με τους μαθητές του, ίδρυσε την Μονή της Παναγίας της "Πολεμάρχας". Σήμερα, έχουν απομείνει ο μισοτελειωμένος ναός, με μερικά ερειπωμένα κελιά και η πέτρινη υδατοδεξαμενή. Όμως, παρά την ατέλεια του ναού, θαυμάζουμε την συμμετρία του, την θολωτή του στέγη και τα ηχητικά αγγεία κατά μήκος των μακρών πλευρών του. Ο λόγος της εγκατάλειψης της Μονής, ήταν η πειρατική μάστιγα της εποχής.

- **ΜΟΝΗ ΚΑΛΑΜΙΟΥ**

Ένα από τα ωραιότερα μοναστήρια της περιοχής, σ' ένα εκπληκτικής ομορφιάς τοπίο με εξίσου καταπληκτική θέα.

- **ΜΟΝΗ ΠΑΜΜΕΓΙΣΤΩΝ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ**

Μοναστήρι κτισμένο στα μέσα του 15ου αιώνα περίπου, σε μια πανέμορφη, γαλήνια τοποθεσία, με πολλές και ποικίλες προσφορές κατά την περίοδο της Τουρκοκρατίας.

6.2 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

Η πλειοψηφία των ξενοδοχειακών μονάδων της περιφέρειας Πελοποννήσου βρίσκεται στην Αργολίδα, η οποία διαθέτει 139 ξενοδοχειακές μονάδες με σύνολο κλινών 10.537. Αναλυτικότερα όπως φαίνεται στον πίνακα 6.1.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΜΟΝΑΔΕΣ	ΚΛΙΝΕΣ
ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ	2	210
Α	16	2.583
Β	21	3.845
Γ	71	3.324
Δ	22	467
Ε'	7	108
	139	10.537
ΣΥΝΟΛΑ		

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1.: Τα ξενοδοχεία του Νομού κατά κατηγορία

Τα περισσότερα ξενοδοχεία βρίσκονται στο Τολό (45) ενώ ακολουθεί το Ναύπλιο (29) και η Επίδαυρος (21). Η Γ' κατηγορία έχει ποσοστό 50% επί του συνόλου των ξενοδοχείων. Όμως η δυναμική τους σε κλίνες είναι περιορισμένη καθώς

Τα ενοικιαζόμενες μονάδες δωματίων του Νομού φτάνουν τα 193, με τις περισσότερα όπως είναι φυσικό να βρίσκονται στις παραθαλάσσιες περιοχές. Η δυναμικότητά τους φτάνει τα 1.775 δωμάτια με 3.886 κλίνες. Δυστυχώς δεν έχει γίνει κατηγοριοποίηση με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν στοιχεία για την ποιότητά τους.

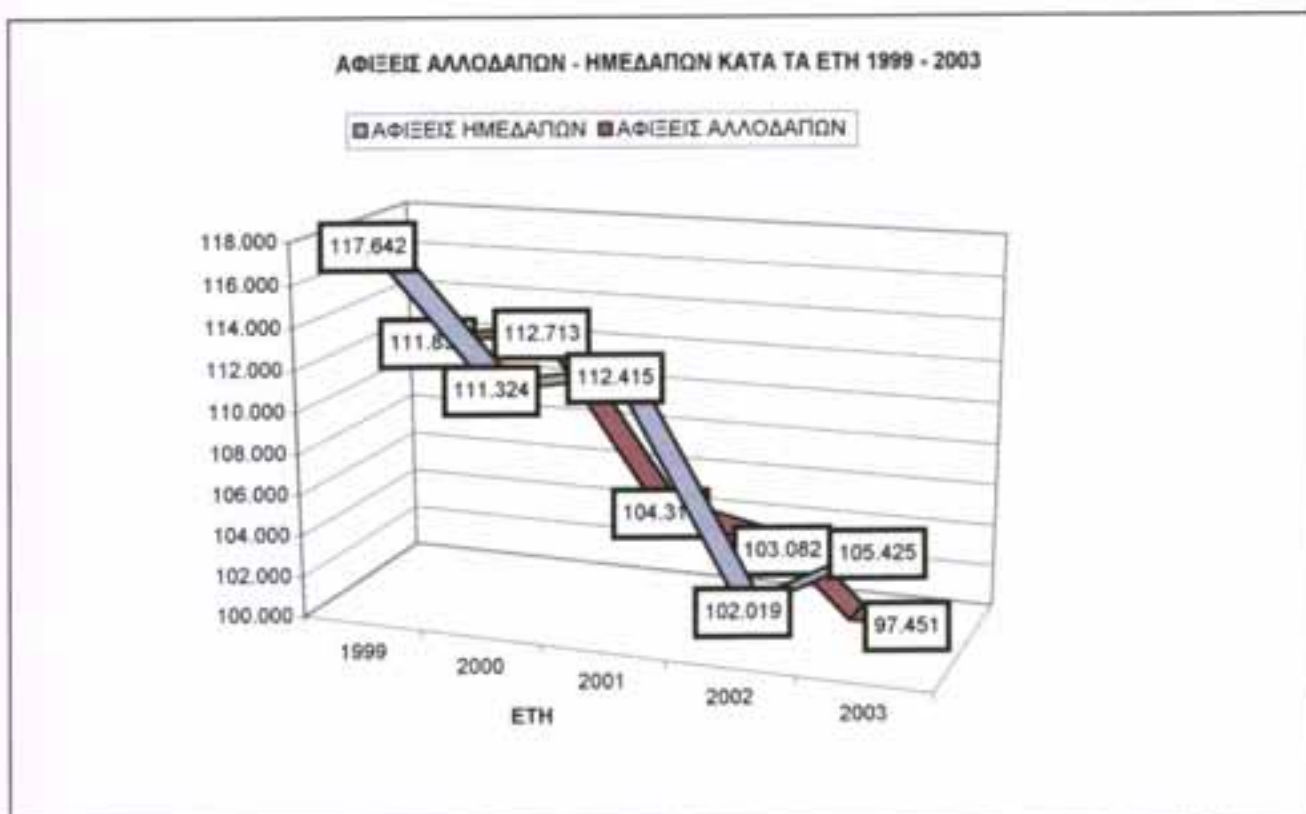
Τα campings του Νομού είναι 24, διαθέτουν περίπου 25.000 θέσεις και μπορούν να φιλοξενήσουν 90.000 άτομα. Αξίζει να αναφερθεί το 1994 υπήρχαν μονάχα δεκαπέντε κατασκηνώσεις, ενώ το 1995 φτάσανε τις τριάντα. Μέχρι σήμερα επιβίωσαν μόνο οι εικοσιτέσσερις.

6.3 ΑΦΙΞΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ

Το 2003 οι αφίξεις στο Νομό έφτασαν τις 202.876 χιλιάδες. Αναλυτικότερα οι αφίξεις ημεδαπών – αλλοδαπών παρουσιάζονται στον πίνακα 6.2

ΕΤΟΣ	1999	2000	2001	2002	2003
ΑΦΙΞΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ	117.642	111.324	112.415	102.019	105.425
ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	111.838	112.713	104.318	103.082	97.451
ΣΥΝΟΛΟ	229.480	224.037	216.733	205.101	202.876

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2: Αφίξεις ημεδαπών ν- αλλοδαπών επισκεπτών στο Νομό κατά τα έτη 1999 – 2003

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6.2.1

Στον πίνακα παρατηρούμε ότι οι αφίξεις των επισκεπτών στο νομό συνολικά έχουν φθίνουσα τάση. Συγκεκριμένα οι αφίξεις των ημεδαπών παρουσιάζουν μια μικρή αύξηση το 2001 (0,98%) και μια σημαντικότερη φέτος της τάξης του 3,34%. Όμως οι αφίξεις του 2003 σε σχέση με μια πενταετία πριν παρουσιάζουν πτώση ίση με 10,38%

Οι αφίξεις των αλλοδαπών έχουν μια μικρή αύξηση το 2000 (0,78%). Την επόμενη όμως χρονιά παρατηρείται πτώση 7,45%. Συνολικά οι αφίξεις στο νομό από το 1999-2003 έχουν μειωθεί κατά 11,56%. Αναλυτικότερα οι ποσοστιαίες μεταβολές παρουσιάζονται στον πίνακα 6.3.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ					
ΕΤΗ	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	1999/2003
ΑΦΙΞΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ	-5,37%	+0,98%	-9,25%	+3,34%	-10,38%
ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	+0,78%	-7,45%	-1,18%	-5,46%	-12,86%
ΑΦΙΞΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	-2,37%	-3,26%	-5,37%	-1,08%	-11,56%

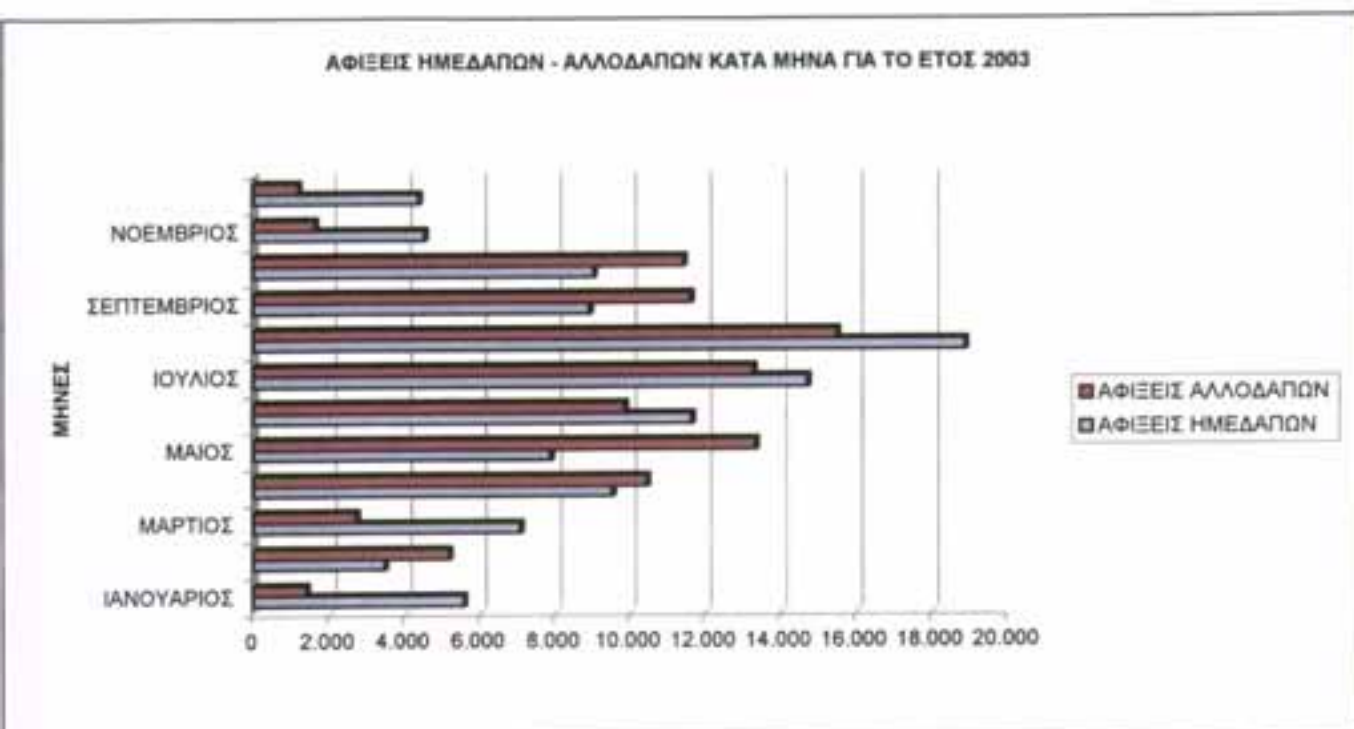
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.3.: Οι ποσοστιαίες μεταβολές επί των αφίξεων ημεδαπών – αλλοδαπών στο Νομό κατά τα έτη 1999-2003

Αναλυτικότερα για το έτος 2003 παρουσιάζουμε τις αφίξεις αλλοδαπών – ημεδαπών κατά μήνα στον πίνακα 6.4.

ΜΗΝΑΣ	ΑΦΙΞΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ	ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	5.554	1.392	6.946
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	3.451	5.163	8.614
ΜΑΡΤΙΟΣ	7.058	2.696	9.754
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	9.522	10.447	19.969
ΜΑΙΟΣ	7.866	13.337	21.203
ΙΟΥΝΙΟΣ	11.633	9.852	21.485
ΙΟΥΛΙΟΣ	14.704	13.271	27.975
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	18.851	15.486	34.337
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	8.913	11.605	20.518
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	9.020	11.417	20.437
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	4.506	1.607	6.113
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	4.347	1.178	5.525

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.4.: Αφίξεις ημεδαπών – αλλοδαπών κατά μήνα για το έτος 2003

Όπως είναι φυσικό, η μεγαλύτερη κίνηση παρατηρείται τους θερινούς μήνες. Τις μικρότερες αφίξεις για τους ημεδαπούς τις βλέπουμε το Φεβρουάριο (3.451), ενώ για τους αλλοδαπούς επισκέπτες το Δεκέμβριο (1.178). Συνολικά ο Νομός δέχτηκε τους περισσότερους επισκέπτες τον Αύγουστο (34.337) και τους λιγότερους το Δεκέμβρη (5.525).

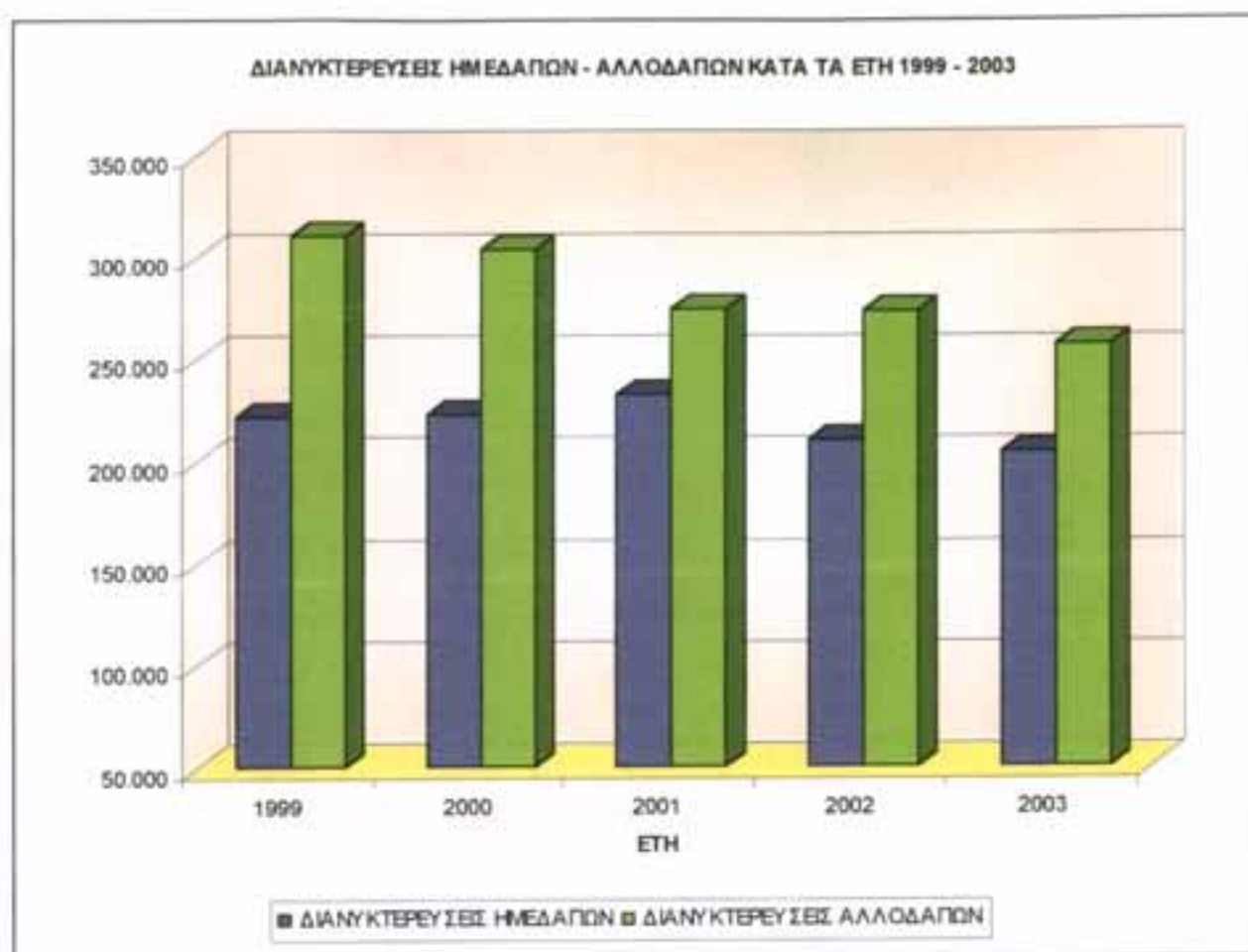
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6.4.1

6.4 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ**6.4.1 ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ**

Οι διανυκτερεύσεις συνολικά στο νομό για το 2003 έφτασαν τις 462.029 χιλιάδες. Στον πίνακα 6.5 αναλύουμε τις διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχεία και ενοικιαζόμενα δωμάτια για τα έτη 1999-2003, ημεδαπών, αλλοδαπών και συνολικά.

ΕΤΗ	1999	2000	2001	2002	2003
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ	222.160	222.820	232.412	210.638	204.642
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	310.547	304.015	274.491	273.525	257.387
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ	532.707	526.835	506.903	484.163	462.029

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.5.: Διανυκτερεύσεις ημεδαπών – αλλοδαπών κατά τα έτη 1999 - 2003

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6.5.1

Στον 6.5 πίνακα παρατηρούμε ότι οι αλλοδαποί επισκέπτες που διανυκτερεύουν στον νομό είναι σταθερά περισσότεροι απ' τους ημεδαπούς, με ποσοστό να κυμαίνεται μεταξύ 55 με 60%. Γενικότερα η πορεία των διανυκτερεύσεων στο νομό είναι πτωτική. Ιδιαίτερα των αλλοδαπών επισκεπτών, που το 2001 σημειώνει πτώση της τάξης του 9,71 % , το 2003 5,90% και συνολική 17,12%. Στους ημεδαπούς επισκέπτες παρατηρείται μια σημαντική αύξηση το 2001 (4,30%), αλλά μετά η πορεία είναι φθίνουσα και καταλήγουν με συγκριτικές απώλειες της τάξης του 7,89%. Πάντως η διαφορά συνολικά του 2003 με το 1999 είναι μεγάλη, καθώς το ποσοστό της μείωσης φτάνει το 13,27%. Αναλυτικότερα οι μεταβολές παρουσιάζονται στον πίνακα 6.6.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ					
ΕΤΗ	1999/2000	2000/2001	2001/2002	2002/2003	1999/2003
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕ ΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ	+0,30%	+4,30%	-9,37%	-2,84%	-7,89%
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕ ΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	-2,10%	-9,71%	-0,35%	-5,90%	-17,12%
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕ ΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	-1,10%	-3,78%	-4,49%	-4,57%	-13,27%

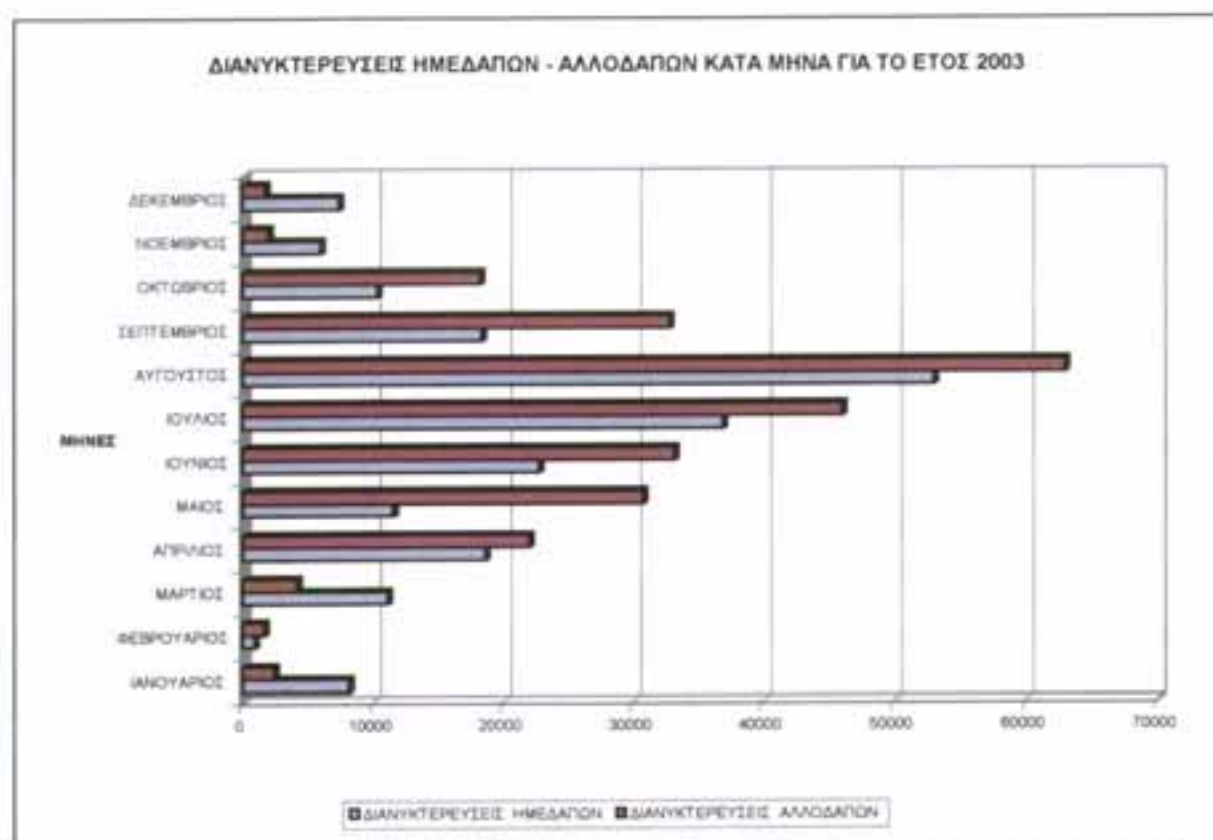
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.6.: Οι ποσοστιαίες μεταβολές επί των αφίξεων ημεδαπών – αλλοδαπών στο Νομό κατά τα έτη 1999-2003

Ειδικότερα για το 2003 παρουσιάζουμε στον πίνακα τις διανυκτερεύσεις κατά μήνα

ΜΗΝΕΣ	ΔΙΑΝΥΚ/ΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ	ΔΙΑΝΥΚ/ΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΙΑΝΥΚ/ΣΕΙΣ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ	8.111	2.347	10.458
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ	879	1.625	2.504
ΜΑΡΤΙΟΣ	11.088	4.125	15.213
ΑΠΡΙΛΙΟΣ	18.613	21.951	40.564
ΜΑΙΟΣ	11.516	30.711	42.227
ΙΟΥΝΙΟΣ	22.717	33.188	55.905
ΙΟΥΛΙΟΣ	36.877	46.007	82.884
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ	52.986	62.945	115.931
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ	18.294	32.764	51.058
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ	10.274	18.165	28.438
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	5.940	1.905	7.845
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ	7.347	1.654	9.001

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.7.: Αφίξεις ημεδαπών – αλλοδαπών κατά μήνα για το έτος 2003

Ο μήνας τις περισσότερες συνολικές διανυκτερεύσεις είναι ο Αύγουστος (115.931) ενώ με τις λιγότερες είναι ο Φεβρουάριος που μόλις φτάνει στις 2.504. Τον ίδιο μήνα Έλληνες και αλλοδαποί σημειώνουν τις λιγότερες διανυκτερεύσεις με 879 και 1.625 αντίστοιχα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6.7.1

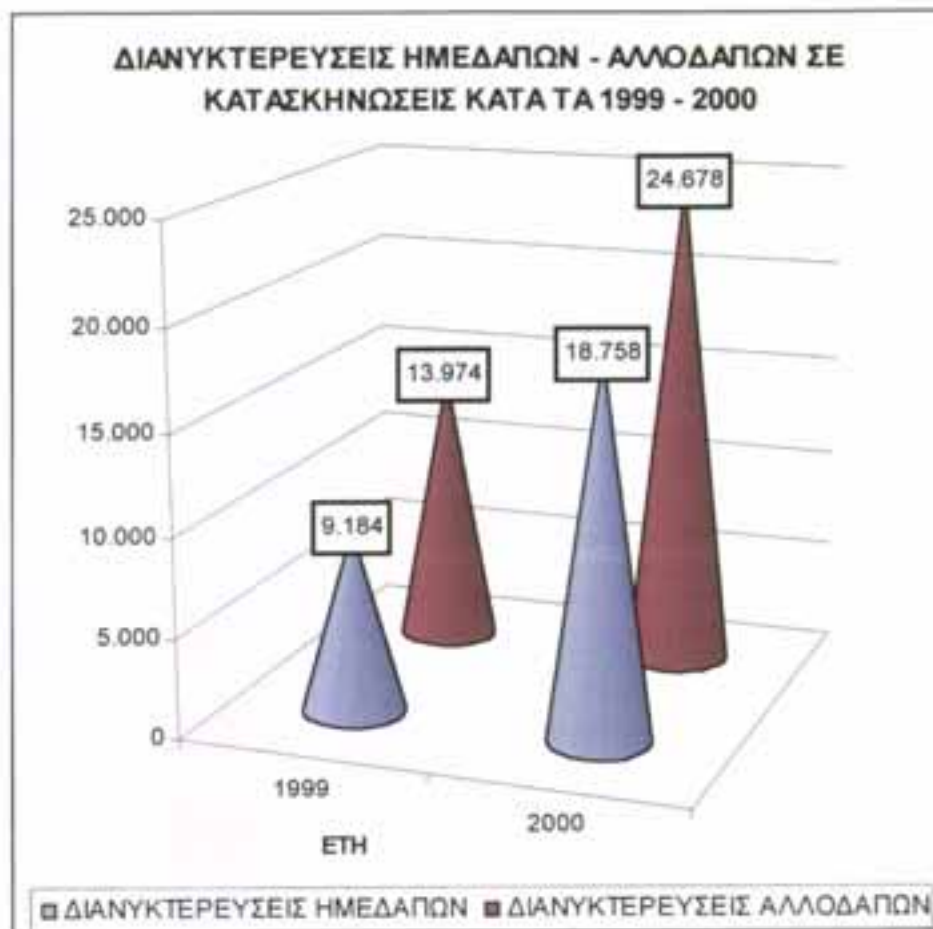
6.4.2. ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ (CAMPINGS)

Δυστυχώς για τις διανυκτερεύσεις σε κατασκηνώσεις πρόσφατα στοιχεία υπάρχουν μόνο για τη διετία 1999 – 2000 και αναλύονται στον πίνακα 6.8.

ΕΤΗ	1999	2000
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΗΜΕΔΑΠΩΝ	9.184	13.974
ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	18.758	24.678
ΣΥΝΟΛΟ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ	27.942	38.652

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.8.: Διανυκτερεύσεις ημεδαπών – αλλοδαπών κατά τα έτη 1999 - 2000

Στον πίνακα παρατηρούμε ότι οι αλλοδαποί τουρίστες είναι εκείνοι που προτιμούν τη διαμονή σε κατασκηνώσεις αφού υπερτερούν κατά 70% περίπου έναντι 30% των ημεδαπών. Αν και τα μεγέθη δεν είναι ενδεικτικά παρατηρείται αρκετά μεγάλη αύξηση ανάμεσα στο 1999 με το 2000 της τάξης του 38,29%. Αυτό δικαιολογείται μάλλον απ' τη τάση των επισκεπτών για οικονομικότερες διακοπές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

7.1 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις Δημόσιες Εκπαιδευτικές μονάδες που λειτουργούν συνολικά στο Νομό με βάση την απογραφή του 2001:

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	76
ΓΥΜΝΑΣΙΑ	18
ΛΥΚΕΙΑ - ΤΕΕ	18
ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ	12
ΤΕΕ	6

Παράλληλα στο Νομό λειτουργούν τα παρακάτω ιδιωτικά σχολεία :

- α. Δύο Νηπιαγωγεία,
- β. Δύο Δημοτικά Σχολεία,
- γ. Δύο Γυμνάσια,
- δ. Δύο Λύκεια ΤΕΕ και
- ε. Δύο Ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), ένα στο Ναύπλιο και ένα στο Κρανίδι. Οι μαθητές των σχολείων αυτών για το 2001 αναφέρονται στον πίνακα 7.1.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	ΜΑΘΗΤΕΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	6.283
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ	281
ΔΗΜΟΣΙΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ	3.568
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΓΥΜΝΑΣΙΑ	209
ΕΝΙΑΙΑ ΛΥΚΕΙΑ	2.511
ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΥΚΕΙΑ ΤΕΕ	4.084
ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ ΤΕΕ	282
ΤΕΕ	1.573

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1 Μαθητές κατά εκπαιδευτική μονάδα κατά το έτος 2001

Για την επαγγελματική κατάρτιση των νέων του Νομού Αργολίδας από το 1993 έχει ιδρυθεί και λειτουργεί το Δημόσιο Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.), θεσμός που πιστεύουμε ότι βοηθάει σημαντικά στον επαγγελματικό προσανατολισμό των νέων και μέχρι σήμερα έχει βρει ανταπόκριση από την κοινωνία του Νομού παρά τον ιδιαίτερα περιορισμένο αριθμό των ειδικοτήτων που παρέχει.

Για τον ίδιο σκοπό λειτουργεί και το Ινστιτούτο Επαγγελματικής Κατάρτισης του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) στη Νέα Τίρυνθα.

Τέλος για την άρτια επαγγελματική και τεχνική κατάρτιση αυτών που επιθυμούν να εργασθούν στον τουριστικό τομέα, υπάρχει η Τεχνική Επαγγελματική Σχολή Τουριστικών Επαγγελμάτων (Τ.Ε.Σ.Τ.Ε), δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, η οποία ιδρύθηκε το 1972 και είχε έδρα το ξενοδοχείο "REX" στο Ναύπλιο ενώ στη συνέχεια μεταφέρθηκε στο ξενοδοχείο "ΑΣΤΕΡΙΑ" στο Τολό.

Στην σχολή αυτή λειτουργεί μια μόνο ειδικότητα, της Ξενοδοχειακής - Εστιατορικής Τεχνικής. Παράλληλα κάθε χρόνο λειτουργούν κατά την θερινή περίοδο και δύο τμήματα μετεκπαίδευσης για αυτούς που ήδη ασχολούνται στον τουριστικό τομέα.

Η φοίτηση στις μονάδες της σχολής παρέχεται δωρεάν. Τα οικοτροφεία που λειτουργούν σε αυτές λύνουν το πρόβλημα στέγης και τροφής που αντιμετωπίζουν αρκετοί μαθητές, όμως η διαμονή είναι προαιρετική.

7.2 ΥΓΕΙΑ.

Η Διεύθυνση Υγείας, Δημόσιας Υγιεινής & Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας έχει κύριο σκοπό και στόχο την προστασία της Δημόσιας Υγείας και του περιβάλλοντος καθώς και την πρωτοβάθμια πρόληψη και περίθαλψη, όπως εμβολιασμοί, αγωγή υγείας και λοιπά.

Στο Νομό λειτουργούν δύο Νοσοκομεία, ένα στο Ναύπλιο, δυναμικότητας εβδομήντα τεσσάρων κλινών και ένα στο Αργός δυναμικότητας εκατόν είκοσι κλινών.

Επίσης λειτουργούν δύο Κέντρα Υγείας, ένα στο Κρανίδι και ένα στο Λυγουριό και δεκαεπτά Αγροτικά Ιατρεία εκ των οποίων τα τρία υπάγονται στο Κέντρο Υγείας Κρανιδίου και τα δεκατέσσερα στο Κέντρο Υγείας Λυγουριού. Υπάρχουν ακόμη δύο Ιατρεία Ι.Κ.Α., ένα στο Ναύπλιο και ένα στο Αργός, που παρέχουν πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στους ασφαλισμένους σε αυτό ασθενείς, καθώς και ένα Ιατρείο Π.Ι.Κ.Π.Α. στο Αργός.

Το 2000 στο Νομό εργάζονταν 286 γιατροί με αναλογία ανά 1.000 κατοίκους 2,72.

Στο Νοσοκομείο Αργούς λειτουργεί Σταθμός Αιμοδοσίας που καλύπτει τις ανάγκες του Νομού σε αίμα με εθελοντική αιμοδοσία. Στο Νοσοκομείο Ναυπλίου λειτουργεί σταθμός ασθενοφόρων αυτοκινήτων Ε.Κ.Α.Β. επί 24ώρου βάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Έντονη είναι η πολιτιστική κατάσταση στο Νομό, γεγονός στο οποίο συμβάλλει πολύ ο χώρος της Επιδαύρου και το φεστιβάλ που διεξάγεται κάθε χρόνο. Βασικό ρόλο παίζει η Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.) που ανήκει στην Διεύθυνση Πολιτισμού - Αθλητισμού και Νεότητας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης καθώς και ο Οργανισμός Πολιτισμού & Αθλητισμού της Ν.Α. Αργολίδας. Ενδεικτικά, ορισμένοι από τους επιμέρους σκοπούς του ΟΠΑΝΑΑΡ, είναι:

- Ο Συντονισμός όλων των πολιτιστικών φορέων του Νομού και η στήριξη τους για ουσιαστική και ολοκληρωμένη πολιτιστική ανάπτυξη της Περιφέρειας του Νομού
- Η εξασφάλιση της απαραίτητης πολιτιστικής υποδομής.
- Η διάδοση και η ανάπτυξη της καλλιτεχνικής παιδείας στους τομείς της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, των εικαστικών τεχνών καθώς και των άλλων οπτικοακουστικών μέσων.
- Η στήριξη, διάδοση και ανάπτυξη της καλλιτεχνικής παιδείας. Η προβολή, ανάπτυξη και διάδοση των τεχνών με την διοργάνωση, παραγωγή και παρουσίαση πολιτιστικών εκδηλώσεων.
- Η δημιουργία της αναγκαίας υποδομής για την βελτίωση της ποιότητας της ζωής και τη δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των κατοίκων και ιδιαίτερα των νέων.
- Η ανάπτυξη της συνεργασίας με τους μαζικούς φορείς πολιτισμού. Η ενίσχυση των ντόπιων πρωτοβουλιών μέσω της συμμετοχής και συνεργασίας σε διεθνείς Οργανισμούς, Φεστιβάλ, Συνέδρια και σχετικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις.
- Η οργάνωση και διαχείριση αθλητικών δραστηριοτήτων.
 - Η σύνδεση Πολιτισμού και Αθλητισμού σε σχέση με την συνολική Τουριστική Ανάπτυξη του Νομού.

Παράλληλα στο Νομό λειτουργούν πολιτιστικοί φορείς είτε στα πλαίσια του Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), είτε υπό μορφή Σωματείων, που

στόχο τους έχουν την πολιτιστική άνοδο των κατοίκων και την δημιουργία πολιτιστικών γεγονότων που φτάνουν συνολικά περίπου τους εξήντα (60).

8.1 ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

Το νεοελληνικό ξαναζωντάνεμα του Θεάτρου της Επιδαύρου ξεκίνησε το 1938, όταν το Εθνικό Θέατρο παρουσίασε την "Ηλέκτρα" του Σοφοκλή σε σκηνοθεσία Ροντήρη. Μεσολάβησε η νάρκη του πολέμου και έτσι το 1954 ξαναξεκινούν οι παραστάσεις και από τον επόμενο χρόνο έως και σήμερα,

διεξάγονται τα "Επιδαύρια" στο πλαίσιο οργανωμένου Φεστιβάλ που καθιερώθηκαν ως θεσμός αρχαίου δράματος. Από το 1938 έως σήμερα, έχουν παρουσιαστεί εκατοντάδες παραστάσεις, ανάμεσά τους και παραστάσεις - σταθμοί. Σ' αυτό το διάστημα, έχουν δοκιμαστεί τέσσερις γενιές σκηνοθετών - ανάμεσά τους εξέχουσες προσωπικότητες- και έχουν δοθεί εκπληκτικές ερμηνείες από

ηθοποιούς αξεπέραστης κλάσεως. Επίσης έχουμε και αρκετές ιδιότυπες παραστάσεις, με σκηνοθέτες, που προσκόμισαν γόνιμες ιδέες στην Ερμηνεία Αρχαίου Δράματος.

Το πρόγραμμα του Φεστιβάλ Επιδαύρου για το καλοκαίρι του 2004 έχει ως εξής

- 18-19/6, "Τρωάδες" του Ευριπίδη, από τη Θεατρική Διαδρομή, σε μετάφραση Κ.Χ. Μύρη και σκηνοθεσία Δ. Χρονόπουλου.
- 25-26/6, "Ο Αριστοφάνης του Θεάτρου, πολυθεαματική παράσταση της Πολιτιστικής Ολυμπιάδας, με σκηνές από αριστοφανικά έργα, όπως τα προσέγγισε το Θέατρο Τέχνης.
- 2-3/7, "Βάκχες" του Ευριπίδη, από το Πίκολο Τεάτρο, σε σκηνοθεσία Λούκα Ρονκόνι.
- 9-10/7, "Ιππόλυτος" του Ευριπίδη, από το Εθνικό Θέατρο, σε μετάφραση Σ. Πασχάλη και σκηνοθεσία Β. Νικολαΐδη.
- 16-17/7, "Λυσιστράτη" του Αριστοφάνη, από το Εθνικό Θέατρο, σε σκηνοθεσία Κ. Τσιάνου.
- 23-24/7, "Ανδρομάχη" του Ευριπίδη, συμπαραγωγή του Αμφι-Θεάτρου και του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Βόλου σε μετάφραση-σκηνοθεσία Σπ. Ευαγγελάτου.
- 30-31/7, "Φύλοκτής" του Σοφοκλή, από το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. Λάρισας, σε μετάφραση Τ. Ρούσου και σκηνοθεσία Γ. Ιορδανίδη.

- 6-7/8, "Μυρμιδόνες – Νηρηίδες – Φρύνεις" του Αισχύλου, από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, σε μετάφραση Ηλία Μαλανδρή και σκηνοθεσία Ν. Χαραλάμπους.
- 14-15/8, "Ευμενίδες" του Αισχύλου, από την Ελληνική Σκηνή της Άννας Συνοδινού.
- 20,-21/8, "Τραχινίαι" του Σοφοκλή, από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος.
- 27-28/8, "Πλούτος" του Αριστοφάνη, σε μετάφραση Κ.Χ. Μύρη και σκηνοθεσία Ν. Μαστοράκη.

Τα έσοδα το καλοκαίρι του 2003 από τις Επιδαύριες παραστάσεις ανήλθαν σε 895.140,9 ευρώ και αποδεικνύουν το πόσο σημαντική είναι για το Νομό η διοργάνωση του Φεστιβάλ.

Τα τελευταία χρόνια έχει δοθεί στο κοινό και το Μικρό Θέατρο της Επιδαύρου, όπου πραγματοποιείται ο "Μουσικός Ιούλιος" με παραστάσεις κλασσικής μουσικής αλλά και συναυλίες. Τα έσοδα του το καλοκαίρι του 2003 ήταν 93.051 ευρώ.

Την ίδια περίοδο με τον "Μουσικό Ιούλιο", διεξάγεται στην Επίδαυρο και ένα πολύ ιδιαίτερο πανηγύρι, ένα πανηγύρι αγροτουρισμού, όπου η προκουμαία του λιμανιού της Αρχαίας Επιδαύρου κατάλληλα διαμορφωμένη σε υπαίθρια αγορά, μετατρέπεται σε πολύχρωμο "εκθετήριο", και οι παραγωγοί προμηθεύουν το καταναλωτικό κοινό, με τα αγνά προϊόντα της επιδαυρίας γης, και κεραμικά και καλλυντικά παρασκευασμένα από φυσικά προϊόντα. Το πανηγύρι αυτό είναι και η μόνη προσπάθεια για μια μορφή αγροτουρισμού στην περιοχή.

Επίσης στο Δήμο Ασκληπιείου λειτουργεί ο Προοδευτικός Σύλλογος "Ο ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ". Κάθε χρόνο διοργανώνει το φημισμένο Αποκριάτικο γλέντι.

Τέλος κοντά στο χώρο του Θεάτρου πραγματοποιούνται θερινά μαθήματα θεάτρου, όπου ηθοποιοί και μη από όλο τον κόσμο έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν το αρχαίο ελληνικό θέατρο στο φυσικό του χώρο.

8.2 ΔΗΜΟΣ ΑΡΓΟΥΣ

Ο Δήμος του Άργους διαθέτει αρκετούς συλλόγους και μη κερδοσκοπικά σωματεία που ενεργούν για παρακάτω θα αναφέρουμε τα σημαντικότερα από αυτά

8.2.1 ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ

Ιδρύθηκε το 1983. Σκοπός του η ανάπτυξη κάθε μορφής πνευματικών και πολιτιστικών δραστηριοτήτων, τόσο στο Δήμο όσο και στην περιφέρειά του, για πολιτιστική αναγέννηση της πόλης και διάσωση, προβολή και αξιοποίηση της μακραίωνης πολιτιστικής κληρονομιάς της, προϊστορικής, αρχαίας, βυζαντινής και νεώτερης χωρίς να αγνοούνται τα σύγχρονα ρεύματα και ιδέες. Επίσης η δημιουργία ενδιαφερόντων στο χώρο της νεολαίας και η διατήρηση της παράδοσης. Η στέγασή του στο Μέγαρο Κωνσταντόπουλου, το οποίο ανακατασκευάζεται γι' αυτό το σκοπό, αναμένεται ότι θα δημιουργήσει τις αναγκαίες και κατάλληλες συνθήκες για την πλήρη ενεργοποίησή του.

8.2.2 ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΓΕΙΩΝ "Ο ΔΑΝΑΟΣ".

Ιδρύθηκε το 1894. Από την ίδρυσή του παρουσίασε έντονη δραστηριότητα. Μετά από προσπάθειες του Δήμου, των Δημοτών και άλλων φορέων, ο σύλλογος

απέκτησε το κτίριο στέγασής του το 1900, στο οποίο κατά καιρούς λειτούργησαν Λαϊκή Σχολή, Νυκτερινή Σχολή απόρων παιδιών (1900-1979), Βιβλιοθήκη που σήμερα διαθέτει σπάνια βιβλία και έγγραφα καθώς και Σχολή Βυζαντινής και Ευρωπαϊκής μουσικής. Ο Σύλλογος παράλληλα, και μέχρι σήμερα, διοργανώνει

συνέδρια, διαλέξεις, ημερίδες, εκθέσεις, συναυλίες.

8.2.3 ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ ΑΡΓΟΥΣ

Το Λύκειο των Ελληνίδων Άργους, λειτουργεί από το 1964. Οι καθιερωμένες εκδηλώσεις του, περιλαμβάνουν :

- Διήμερο Ελληνικών χωρών με συμμετοχή Λυκείων Ελληνίδων απ' όλη την Ελλάδα. Η εκδήλωση συνδιοργανώνεται με την Δημοτική Επιχείρηση Δήμου

Άργους, στην πλατεία του Αγίου Πέτρου, την ημέρα εορτασμού του πολιούχου Άργους Αγίου Πέτρου (3 & 4 Μαΐου).

- Συμμετοχή χορευτικών ομάδων σε εκδηλώσεις κοινωνικού χαρακτήρα
- Αποχαιρετιστήρια εκδήλωση, με το τέλος της περιόδου (τέλος Ιουνίου)

8.2.4. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΡΓΟΥΣ

Άρχισε να λειτουργεί με πρωτοβουλία τριάντα (30) περίπου Αργιτών το 1981 ως "ΘΕΑΤΡΟ ΑΡΓΟΥΣ 81". Με απόφαση του Δ.Σ. έγινε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου παρά τον Δήμο, με τον τίτλο "ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΑΡΓΟΥΣ", με δυνατότητα ανταλλαγών με αντίστοιχους φορείς στην Ελλάδα και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες. Στη εικοσιτριάχρονη πορεία του, το Δημοτικό Θέατρο Άργους έχει ανεβάσει θεατρικά έργα αξιόλογων ελλήνων και ξένων συγγραφέων. Από την Παιδική Σκηνή που απαρτίζεται από παιδιά της επαρχίας Άργους έχουν παιχθεί τα Αργολικά Παραμύθια της Μιμής Φυρογένη και μουσικοχορευτικές παραστάσεις. Όλα τα θεατρικά έργα έχουν παιχθεί στο Άργος και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας με μεγάλη επιτυχία. Το ΔΗ.ΘΕ.Α. έχει λάβει μέρος σε πανελλήνια Φεστιβάλ Θεάτρου και έχει βραβευθεί πολλές φορές. Επίσης με πρωτοβουλία του ΔΗ.ΘΕ.Α. διοργανώνεται από το 1992 Φεστιβάλ Παιδικού Θεάτρου κάθε Άνοιξη, στο οποίο λαμβάνουν μέρος παιδικές θεατρικές ομάδες απ' όλο το Νομό Αργολίδα, σχολείων, Συλλόγων, Σωματείων κ.λ.π. Τα στελέχη του ΔΗ.ΘΕ.Α. έχουν ασχοληθεί με τα γυρίσματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Ολλανδικής τηλεόρασης TELEAC για την εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας στην Ολλανδία, με τοπικές ραδιοφωνικές εκπομπές και γυρίσματα ελληνικών κινηματογραφικών ταινιών.

8.2.5. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΑΡΓΟΥΣ

Ιδρύθηκε το 1955 με Αριθμεί σαράντα (40) μέλη ενώ παράλληλα τριάντα (30) περίπου μαθητές φοιτούν στο Μουσικό της Σχολείο. Από τη σύστασή της μέχρι σήμερα διοργανώνει συναυλίες κλασσικού και μοντέρνου ρεπερτορίου και συμμετέχει σε όλες τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου και στις τοπικές και εθνικές εορτές. Έχει λάβει τιμητικές διακρίσεις για την πολυετή προσφορά της στην πόλη του Άργους και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.

8.2.6. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ ΑΡΓΟΥΣ

Ιδρύθηκε το 1984 και αριθμεί περίπου πενήντα (50) μέλη. Το 1986 μαζί με την Δημοτική Φιλαρμονική αποτελούσε ενιαίο Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και από το 1991 αποτελεί αυτοτελές Νομικό Πρόσωπο του. Από τη σύστασή της και μέχρι σήμερα είναι μέλος της Ένωσης Χορωδιών Ελλάδας και τελεί υπό την καθοδήγηση του Αργεΐτη μαέστρου Μ. Διαμαντή. Έχει πραγματοποιήσει πάμπολλες και επιτυχημένες εμφανίσεις, τόσο στην περιοχή της Αργολίδας, όσο και στο πανελλήνιο, σε πόλεις που διοργανώνουν χορωδιακές συναντήσεις. Εδώ και μερικά χρόνια οργανώνει στο Άργος, περί τα τέλη Νοεμβρίου, το διήμερο "Χορωδιακό Φεστιβάλ Άργους", το οποίο εξελίχθηκε σε πανελλήνιο θεσμό με τη συμμετοχή καταξιωμένων χορωδιακών σχημάτων. Εκτός από το βασικό χορωδιακό σχήμα της λειτουργούν και τμήματα :

- Εκκλησιαστικό, που πλαισιώνει θρησκευτικές λειτουργίες και συναφείς λατρευτικές εκδηλώσεις στους Ναούς της πόλης μας και της περιοχής της.
- Τροβαδούρων, που μαζί με ορχήστρα συμμετέχει σε συναφείς με το είδος εορτές και εκδηλώσεις.
- Ανδρική Χορωδία με επιλεγμένο ρεπερτόριο ξένων και ελλήνων συνθετών

8.2.7. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΑΡΓΟΥΣ

Αρχές του 1980 ιδρύεται στο Άργος ο Καλλιτεχνικός όμιλος, με στόχο την ίδρυση ενός Ωδείου. Η ιδέα είχε γεννηθεί πιο πριν σαν απάντηση στον προβληματισμό κάποιων κατοίκων του Άργους για μουσική παιδεία και πολιτιστική ζωή. εμπνευστές ήταν ο βαρύτονος Σ. Σακκάς και οι συνθέτες Θ. Αντωνίου και Γ. Κουρουπός. Με τις "γιορτές του Άργους" οι οποίες οργανώνονται τον Σεπτέμβριο του 1980 και με τη συμπαράσταση του Δήμου αλλά και μεγάλης μερίδας του κοινού δημιουργείται το Ωδείο Άργους. Από το 1984 το Ωδείο λειτουργεί σαν ξεχωριστό Νομικό Πρόσωπο του Δήμου. Κατά την διάρκεια της λειτουργίας του έχει οργανώσει εκπαιδευτικά ταξίδια και συνεργασίες με αντίστοιχες ομάδες άλλων πόλεων της Ελλάδας και της Ευρώπης.

Βασικός του στόχος σήμερα είναι εκτός από την δημιουργία νέων μουσικών, η δημιουργία μιας Ορχήστρας στο Άργος. Ήδη έχουν δημιουργηθεί μικρά Μουσικά Σύνολα, παιδική και νεανική Χορωδία και Χορωδία Βυζαντινής Μουσικής. Ένα άλλο σημαντικό επίτευγμα του Ωδείου είναι η λειτουργία μουσικών τμημάτων σε

Κοινότητες και Δήμους της περιοχής τα οποία εποπτεύει καλλιτεχνικά.

8.2.8 ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ"

Λειτουργούν τμήματα Βυζαντινής Χορωδίας και εκμάθησης χορών & Δημοτικών τραγουδιών. Καθιερωμένες εκδηλώσεις :

- Εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Χορού στην πλατεία Αγίου Πέτρου (τέλος Απριλίου)
- Αποχαιρετώντας την Άνοιξη (τέλος Μάιου)
- Συμμετοχή χορευτικών ομάδων σε εκδηλώσεις-συνέδρια εντός και εκτός και εκδηλώσεις κοινωνικού χαρακτήρα.
- Αποχαιρετιστήρια εκδήλωση στο τέλος της περιόδου (τέλος Ιουνίου)

8.2.9. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Η Πολιτιστική Αργολική Πρόταση είναι ένας σύλλογος, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που ιδρύθηκε το 1995 από το μεράκι πολιτών του Άργους, οι οποίοι διαθέτοντας τον ελεύθερο χρόνο τους, προσπαθούν με διάφορους τρόπους να προάγουν τον πολιτισμό του νομού. Σήμερα αριθμεί 200 μέλη.

8.3. ΝΑΥΠΛΙΟ

Το Ναύπλιο σαν πρωτεύουσα του Νομού, συγκεντρώνει τις περισσότερες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ο δήμος Ναυπλιέων έχει ιδρύσει και υποστηρίζει το Δημοτικό Ωδείο, τη Δημοτική Φιλαρμονική, το Δημοτικό Κινηματογράφο, το Δημοτικό Θέατρο, την Πειραματική Σκηνή Νέων, το Δημοτικό Ραδιόφωνο και τη Δημοτική Χορωδία. Αρμόδιο πρόσωπο του δήμου. Οι δύο πιο σημαντικές εκδηλώσεις του δήμου είναι το Μουσικό Φεστιβάλ Ναυπλίου αλλά και η Ναυτική Εβδομάδα

8.3.1. ΜΟΥΣΙΚΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΑΥΠΛΙΟΥ

Το Μουσικό Φεστιβάλ Ναυπλίου ξεκίνησε το 1992 και από τότε μέχρι σήμερα έχει φιλοξενήσει στο πρόγραμμά του σημαντικούς εκπροσώπους της

κλασικής μουσικής. Προγραμματίζεται απ' τα τέλη Μαΐου έως και τα τέλη Ιουνίου και διαρκεί δέκα ημέρες. Οι παραστάσεις λαμβάνουν χώρα σε διάφορα σημεία της πόλης όπως το Παλαμήδι, το Τριανόν και η πλατεία της Αρβανιτιάς. Χορηγοί των εκδηλώσεων του έχουν γίνει ο ίδιος ο δήμος, ο Ε.Ο.Τ. αλλά και πολλοί ιδιώτες όπως το Ballantine's Piano και ο Φίλιππος Νάκας.

8.3.2. ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Η Ναυτική Εβδομάδα διεξάγεται τέλη Ιουλίου με αρχές Αυγούστου και στόχος των εκδηλώσεών της είναι η ανάπτυξη και η τόνωση της αγάπης και του ενδιαφέροντος για τη θάλασσα, η προσέλευση νέων στο ναυτικό επάγγελμα καθώς και η ανάπτυξη του θαλάσσιου αθλητισμού. Οι εκδηλώσεις της δεν περιορίζονται στο δήμο Ναυπλίου αλλά μεταφέρονται και στους γύρω δήμους και περιλαμβάνουν θαλάσσιους περιπάτους, ιστιοπλοϊκούς αγώνες αλλά και συναυλίες.

8.3.4. ΙΔΡΥΜΑΤΑ – ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ – ΣΥΛΛΟΓΟΙ

8.3.4-1. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Λειτουργεί από το 1990. Σκοπός της ΔΕΠΙΑΝ είναι μεταξύ άλλων, η αναγωγή των πολιτιστικών πνευματικών και καλλιτεχνικών αγαθών σε οργανικά στοιχεία της καθημερινής ζωής και γενικότερα η πολιτιστική αναβάθμιση σε όλα τα δυνατά επίπεδα των δημοτών της πόλης. Οι δραστηριότητες της είναι ποικίλες και έχουν προσφέρει σημαντικά στον τομέα της πολιτιστικής αναβάθμισης της πόλης του Ναυπλίου.

8.3.4-2. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ "Β. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ"

Ιδρύθηκε το 1974, είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, και έχει οργανώσει όπως έχουμε ήδη αναφέρει το Λαογραφικό Μουσείο, ένα κέντρο έρευνας καθώς και το παιδικό μουσείο "Σταθμός". Ενισχύεται οικονομικά από το Υπουργείο Πολιτισμού με ετήσια επιχορήγηση. Σαν στόχους έχει:

- Την καταγραφή και μελέτη του νεότερου ελληνικού υλικού πολιτισμού.
- Τη δημοσίευση – προβολή των αποτελεσμάτων της έρευνας με εκθέσεις, εκδόσεις και επιστημονικές ανακοινώσεις.
- Την οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων.

- Την επιμόρφωση – μετεκπαίδευση ειδικών στους τομείς που ενδιαφέρουν το ίδρυμα.

Υπάρχουν δύο μόνιμες εκθέσεις που αφορούν στο ένδυμα και γενικότερα το ύφασμα του ελληνικού ιστορικού χώρου. Διαθέτει πλούσια βιβλιοθήκη, πραγματοποιεί εκδόσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα. Αυτήν την περίοδο και μέχρι τις 31/4/04 πραγματοποιεί μια έκθεση παιδικής τέχνης με θέμα τη φύση τον άνθρωπο και την πόλη.

8.3.4-3 Ο ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ

Είναι ο αρχαιότερος πολιτιστικός σύλλογος στην πόλη του Ναυπλίου και λειτουργεί από το 1945. Διοργανώνει διαλέξεις, κοινωνικού και μορφωτικού περιεχομένου, μορφωτικές εκδρομές, βραβεύσεις αριστούχων μαθητών και άλλα πολλά. Έχει εντοιχίσει στα ιστορικά κτίρια του Ναυπλίου, με δικά του έξοδα, μαρμάρινες πλάκες με ενδείξεις και πληροφορίες για την ιστορία του κάθε κτιρίου.

8.3.4-4 ΚΙΑΝΑ

Εδώ και εικοσιπέντε χρόνια, ο Μορφωτικός Σύλλογος Νέας Κίου. Τα Κιανά είναι μια εκδήλωση που πραγματοποιείται την περίοδο του καρναβαλιού στη Νέα Κίο. Η εκδηλώσεις είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς και τις παρακολουθούν κάτοικοι από όλο το νομό καθώς και πολλοί τουρίστες.

8.5. ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ.

Στο Νομό υπάρχουν :

- Δύο (2) Εθνικά στάδια, ένα στο Ναύπλιο και ένα στο Αργός,
- Τρία (3) Δημοτικά Γυμναστήρια, στο Ναύπλιο, στο Αργός και στο Κρανίδι,
- Τριάντα οκτώ (38) Κοινοτικά Γυμναστήρια - Γήπεδα,
- Τέσσερα (4) Σχολικά Γυμναστήρια και
- Τρία (3) Σωματειακά Γυμναστήρια.

Λειτουργούν επίσης :

- Ένα Κλειστό Γυμναστήριο στο Ναύπλιο,
- Ένα Κλειστό Γυμναστήριο στο Αργός,
- Τρία (3) Γήπεδα τένις, στο Εθνικό Αθλητικό Κέντρο (Ε.Α.Κ.) Ναυπλίου και ένα στο Εθνικό Αθλητικό Κέντρο (Ε.Α.Κ.) Αργούς και
- Ένα Κολυμβητήριο στο Ναύπλιο.

Οι αθλούμενοι ανέρχονται σε επτά χιλιάδες (7.000) περίπου και ασχολούνται κυρίως με τις αθλοπαιδιές της καλαθοσφαίρισης, της πετοσφαιριστής, της χειροσφαίρισης, τον στίβο, το τένις, το πινγκ-πονγκ και σε μεγάλη έκταση με το ποδόσφαιρο με σωματεια Β' και Δ' Εθνικής, οι αγώνες των οποίων διεξάγονται σε γήπεδα με χλωροτάπητα.

Στο Κολυμβητήριο του Ναυπλίου γυμνάζονται οι δύο Ναυτικοί Όμιλοι του Αργούς και του Ναυπλίου με πολλά παιδιά σχολικής ηλικίας. Στο Νομό βρίσκονται σε εξέλιξη και τα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.), "Αθλητισμός για όλους". Την εφαρμογή τους έχουν αναλάβει όλοι οι Δήμοι του Νομού Αργολίδας και πάνω από δέκα Κοινότητες.

Στον Νομό υπάρχουν δύο (2) ενώσεις Αθλητικών Συλλόγων, ένας ποδοσφαίρου και ένας καλαθοσφαίρισης και πέντε (5) τοπικές επιτροπές, ΣΕΓΑΣ, ΕΟΠΕ, ΟΧΕ, ΕΦΟΕΠΑΝ και ΣΚΑΚΙ. Συνολικά στο Νομό Αργολίδας υπάρχουν οι παρακάτω Σύλλογοι:

α. Ογδόντα Σύλλογοι Ποδοσφαίρου, από τους οποίους ο ένας αγωνίζεται στην Β' Εθνική και τρεις στην Δ' Εθνική Κατηγορία, β. Είκοσι ένας Σύλλογοι Καλαθοσφαίρισης, γ. Δώδεκα Σύλλογοι Πετοσφαιριστής, δ. Οκτώ Σύλλογοι ΣΕΓΑΣ (Στίβου), ε. Δέκα Σύλλογοι Χειροσφαίρισης, στ. Τέσσερις Σύλλογοι Σκάκι, ζ. Δύο

Σύλλογοι Κολύμβησης, ένας στο Αργός και ένας στο Ναύπλιο, η. Δύο Σύλλογοι Τένις, ένας στο Αργός και ένας στο Ναύπλιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9: ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ.

Αναφερθήκαμε ήδη στα προβλήματα του Τουρισμού. Εδώ θα αναλύσουμε τα προβλήματα στον Οικονομικό, Κοινωνικό και Διοικητικό τομέα θα αναπτύξουμε με συντομία ορισμένες προτάσεις μας για τη λύση των προβλημάτων που εμποδίζουν κυρίως την Οικονομική Ανάπτυξη του Νομού αφού πρώτα συγκεντρώσουμε και παραθέσουμε τα προβλήματα που επιβάλλουν την πραγμάτωση των λύσεων αυτών.

9.1. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ.

Τα βασικότερα προβλήματα όπως προέκυψαν από την ανάλυση της Οικονομικής, Κοινωνικής και Διοικητικής Ανάπτυξης είναι τα ακόλουθα :

- Η έλλειψη μιας ολοκληρωμένης μελέτης για την συνολική ανάπτυξη του Νομού.
- Ο μη διαχωρισμός της συνολικής έκτασης του Νομού σε ζώνες χρήσης γης, τουριστικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ζώνες καλλιεργειών, ανάλογα με τις οικολογικές συνθήκες.
- Η μονοκαλλιέργεια των εσπεριδοειδών από την αγροτική οικογένεια σε συνδυασμό με τις πολύ χαμηλές τιμές των αγροτικών εισοδημάτων τα τελευταία χρόνια.
- Η συνεχής υπεράντληση του υπόγειου υδροφορέα που έχει δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στην ποιότητα και την ποσότητα του νερού.
- Η έλλειψη τουλάχιστον βιοτεχνικού πάρκου αν όχι βιομηχανικού.
- Η έλλειψη ολοκληρωμένων έργων υποδομής σε έργα αποχέτευσης, βιολογικών καθαρισμών, οδοποιίας και τα λοιπά, στις τουριστικές κυρίως περιοχές.
- Η πλημμελής ενημέρωση των πολιτών για νέους Νόμους-Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) και άλλων.
- Η έλλειψη οικονομικών πόρων από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση για να μπορέσει να παίξει πρωταγωνιστικό παράγοντα ανάπτυξης και προγραμματισμού στο Νομό και τέλος
- Η ανεπαρκής στελέχωση των Υπηρεσιών του Νομού, ιδιαίτερα σε εξειδικευμένο στελεχιακό δυναμικό.

9.2. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Από τα μεγέθη που αναλύσαμε είδαμε ότι η τουριστική κίνηση στο Νομό έχει συνεχή πτωτική τάση. Τα προβλήματα που εντοπίζουμε και πιστεύουμε ότι την προκαλούν είναι:

- Η έλλειψη συγκεκριμένου προγράμματος τουριστικής πολιτικής, τόσο από τη Νομαρχία όσο και από τον κάθε δήμο.
- Η ελλιπής τουριστική προβολή του Νομού. Ο περιορισμός στην έκδοση τουριστικών οδηγιών και χαρτών δεν αποφέρει τη μερίδα του τουρισμού που αναλογεί στην περιοχή. Σ' αυτό συμβάλλει και η με εκμετάλλευση του διαδικτύου. Αν και η ιστοσελίδα του Νομού αναβαθμίστηκε το 2003 και πραγματικά δίνει πολλές και αξιόλογες πληροφορίες, οι σελίδες του Ναυπλίου και του Άργους είναι απαρχαιωμένες και δυσλειτουργικές. Ευχάριστη έκπληξη προκαλεί η σελίδα της Επιδαύρου.
- Η έλλειψη υποδομής σε ολόκληρο το Νομό. Η μη ύπαρξη αποχετευτικού δικτύου σε ολόκληρη την Αργολίδα και βιολογικού καθαρισμού στο Ναύπλιο καθώς και μαρίνας για να αγκυροβολούν τα κότερα που καταπλέουν στην περιοχή.
- Η παντελής έλλειψη εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ο Νομός ενδείκνυται για αγροτουρισμό αλλά καμία οργανωμένη προσπάθεια δεν έχει ξεκινήσει μέχρι σήμερα για την προώθησή του
- Οι λιγοστές μονάδες Α' κατηγορίας και γενικότερα η μη παροχή κινήτρων από το Νομό για δημιουργία μεγαλύτερων και αρτιότερων ξενοδοχειακών καταλυμάτων
- Ο αθέμιτος ανταγωνισμός, η μη οργάνωση των συγκοινωνιών και η ηχορύπανση των νυχτερινών κέντρων

9.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΛΥΣΕΙΣ.

Ακολουθεί μια σειρά προτάσεων χωρισμένες στους τρεις βασικούς τομείς ανάπτυξης του Νομού Αργολίδας.

9.2.1. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ.

Όσο αφορά τον γεωργικό τομέα θα πρέπει να στελεχωθεί το "Κέντρο Φυτοπροστασίας και Ποιοτικού Ελέγχου Εσπεριδοειδών" και το "Ινστιτούτο Εσπεριδοειδών" τα οποία παράλληλα με την στελέχωση της Διεύθυνσης Αγροτικής Ανάπτυξης θα βοηθήσουν πραγματικά τους γεωργούς του Νομού παρέχοντας τους συμβουλές και νέες γεωργικές μεθόδους.

Η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών να προχωρήσει με γρήγορους ρυθμούς και σε νέες βελτιωμένες ποικιλίες ώστε σε συνδυασμό, τον αναδασμό και την αντιπαγετική προστασία να επιτευχθεί:

- καλύτερη ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων
- επιμήκυνση της εξαγωγικής περιόδου
- ανταγωνιστικότερη παρουσία στις Διεθνείς Αγορές και
- να δημιουργηθούν οι συνθήκες για την απόκτηση συμπληρωματικών εισοδημάτων από τον Αγροτικό Τομέα.
- Τέλος να δοθεί μια ώθηση στις σύγχρονες καλλιέργειες θερμοκηπίων, ιδίως στην Ανθοκομία.

Στην Κτηνοτροφία πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ενσταυλισμένη αιγοπροβατοτροφία καθώς και στην χοιροτροφία, μια που υπάρχουν πολύ μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης των κλάδων λόγω των άριστων εδαφολογικών και κλιματολογικών συνθηκών που επικρατούν στο Νομό.

Πρέπει παράλληλα να πραγματοποιηθούν ολοκληρωμένες μελέτες και χωροταξικός σχεδιασμός για την ανάπτυξη σύγχρονων μορφών ιχθυοκαλλιεργειών στην περιοχή μια που η Αργολίδα πλεονεκτεί στο τομέα αυτό της Αλιείας.

9.2.2. ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ.

Όπως προαναφέρθηκε ο Νομός είναι πλούσιος σε κοιτάσματα μαρμάρων τόσο σε ποσότητα όσο και σε ποιότητα. Ωστόσο θα πρέπει με σωστή παρέμβαση και παροχή κινήτρων να δοθούν μεγαλύτερες αναπτυξιακές δυνατότητες για παραγωγή,

μεταποίηση και εξαγωγή μαρμάρων, αφού προηγηθεί όμως χωροθέτηση ζωνών για μάρμαρα.

9.2.3 ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ. – ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- Καλύτερη ποιότητα παροχής υπηρεσιών στις υπάρχουσες ξενοδοχειακές μονάδες καθώς και παροχή κινήτρων για τη δημιουργία νέων πιο κοντά στα ευρωπαϊκά δεδομένα.

- Να αναπτυχθούν και άλλες μορφές τουρισμού όπως ο αγροτουρισμός, ο χειμερινός τουρισμός, ο συνεδριακός μορφές σχεδόν ανύπαρκτες στην περιοχή.

- Η παραδοχή ότι το Ναύπλιο δεν είναι πλέον τουριστικό θέρετρο. Η διοργάνωση όσο το δυνατόν περισσότερων πολιτιστικών εκδηλώσεων θα αποτελέσει πόλο έλξης για την πρωτεύουσα. Επίσης πρέπει να δημιουργηθούν προϋποθέσεις για ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού. Το Βουλευτικό είναι χώρος ιδανικός για αυτό τον σκοπό.

- Συνεχής ενημέρωση της σελίδας του νομού στο διαδίκτυο, αλλά και βελτίωση των ξεχωριστών σελίδων των νομών. Το διαδίκτυο πλέον είναι βασική πηγή πληροφόρησης και ιδίως οι τουρίστες από το εξωτερικό επιθυμούν πλήρη αλλά και πρακτική ενημέρωση για έναν τόπο. Η δυνατότητα π.χ. κλεισίματος δωματίων και πληρωμής τους on – line, έχει αποδειχθεί ότι είναι αποδοτική και ιδιαίτερος προσοδοφόρα για τις επιχειρήσεις που την παρέχουν.

- Συμμετοχή σε εκθέσεις εσωτερικού και του εξωτερικού.

- Πιο ουσιαστική προβολή του Νομού που να μην περιορίζεται στην έκδοση φυλλαδίων και τουριστικών οδηγών.

- Βελτίωση των αρχαιολογικών χώρων και των Μουσείων

- Επαρκής σηματοδότηση του Νομού με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα καθώς και πινακίδες που να παραπέμπουν σε όλα τα αξιοθέατα.

- Η διατήρηση της παραδοσιακής ταυτότητας του Νομού με τη δημιουργία παραδοσιακών οικισμών, κυρίως μέσα στο παλιό Ναύπλιο, αναπαλαιώνοντας τα παραδοσιακά κτίρια τα οποία, αν χρησιμοποιηθούν σαν τουριστικά καταλύματα θα αποδώσουν τόσο σε χρηματικό κέρδος όσο και στην προβολή της παράδοσης της Αργολίδας.

- Η δημιουργία και οργάνωση στο λιμάνι του Ναυπλίου μιας μαρίνας με όλη την απαιτούμενη και αναγκαία υποδομή έτσι ώστε να λειτουργήσει σαν πόλος έλξης τουρισμού υψηλού βιοτικού επιπέδου.

**9.4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ**

Το Π.Ε.Π. Πελοποννήσου έχει συμβάλει πολύ για τη βελτίωση του Νομού Αργολίδος. Κατά την προγραμματική περίοδο 1994-1999 οι πιστώσεις που διέθεσε ανήλθαν στα 61.628.760 εκατομμύρια ευρώ. Για την προγραμματική περίοδο 2000 – 2006 σε πρώτη φάση τα έργα που εγκρίθηκαν είναι τα εξής:

Α. ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΙ Η ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛ. (Ευρώ)
1	Βελτίωση δρόμου Κοιλάδα-Κρανίδι-Ερμιόνη-Θερμησία-όρια Νομού	3.521.643
2	Δρόμος Τίρυνθα - Αγία Ελεούσα	4.402.054
3	Δρόμος Ασίνη - Καστράκι	586.940
4	Βελτίωση δρόμου Ανδρίτσα - Ελαιοχώρι	440.205
5	Βελτίωση δρόμου Κεφαλόβρυσο - Νεοχώρι	880.410
6	Βελτίωση δρόμου Γυμνό - Λεόντιο	293.470
7	Βελτίωση δρόμου Μαλαντρένι - Νεμέα	293.470
8	Αρδευτικό έργο Σκοτεινής	4.108.584
9	Προσθήκη 4 αιθουσών στο Γυμνάσιο Ασκληπείου	807.043
10	Ανέγερση κτιρίου ΤΕΕ Ναυπλίου	2.934.702
11	Προσθήκη αιθουσών στο 2ο ΤΕΕ Άργους	1.173.881
12	Γεωργικός εξηλεκτρισμός	293.470
13	Κέντρο Φυτοπροστασίας Ναυπλίου	440.205
14	Λιμάνι Ερμιόνης	880.410
15	Αλιευτικό καταφύγιο Νέας Κίου	1.173.881
16	Μελέτη χαμηλού φράγματος λεκάνης Τζετζελιάς	542.920
17	Μελέτη δρόμου Τίρυνθα - Αγία Ελεούσα	146.735
18	Μελέτη δρόμου Καρνεζαίικα - Κρανίδι	440.205
19	Μελέτη τοπικών βελτιώσεων στο επαρχιακό οδικό δίκτυο	293.470
	Σ Υ Ν Ο Λ Ο	23.653.698

Β. ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΟΥΝ ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛ. (Ευρώ)
1	Δρόμος Ναύπλιο - Λυγουριό	2.934.702
2	Αρχαιολογικός χώρος Επιδαύρου	4.402.054
3	Αρχαιολογικός χώρος Τίρυνθας	2.582.538
4	Ανάδειξη-στερέωση Ακρόπολης Μυκηνών, περιβάλλοντος χώρου και Μουσείου	4.402.054
5	Αποχέτευση Ασίνης	1.027.146
6	Αποχέτευση Δήμου Αργους	1.760.822
7	Αποχέτευση Παλαιάς Επιδαύρου	1.027.146
8	Ολοκλήρωση Παράκαμψης Αργους	2.934.703
9	Νοσοκομείο Αργους	6.309.611
10	Χώρος Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων Νομού	4.402.054
11	Συντήρηση-αποκατάσταση Θεάτρου Αρχαίας πόλης Επιδαύρου και ανάδειξη περιβάλλοντος χώρου	1.027.146
12	Ανάδειξη Μυκηναϊκού νεκροταφείου Δενδρών Μιδέας	293.470
13	Ανακαίνιση αρχαιολογικού Μουσείου Ναυπλίου	586.940
14	Στρατώνες Καποδίστρια Αργους	1.173.881
15	Μονή Ζωοδόχου Πηγής Αριας	440.205
16	Μελέτη κατά τμήματα δρόμου Μύλοι-Κιβέρι-Τυρός-Λεωνίδιο-Φωκιανός-Κυπαρίσσι	733.676
17	Μελέτες οδικού άξονα Αργος-Ναύπλιο-Λυγουριό-Θέατρο Επιδαύρου-Παλαιά Επίδαυρος	293.470
18	Βυζαντινά μνημεία (Κωδωνοστάσια Αγ.Δημητρίου Ασίνης & Παμμεγίστων Ταξιαρχών Ερμιόνης)	264.123
19	Συντήρηση τοιχογραφιών, εικόνων, γλυπτών, τέμπλων στα μνημεία Νέας Επιδαύρου και Δήμου Μιδέας	58.694
	Σ Υ Ν Ο Λ Ο	36.654.435

Γ. ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΜΕΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛ. (Ευρώ)
1	Λιμάνι Ναυπλίου	2.934.703
2	Λιμάνι Αρχαίας Επιδαύρου	2.347.762
3	Κέντρο Υποδοχής Επενδυτών Αργολίδας	88.041
4	Αναβάθμιση συστημάτων για το Ευρώ	73.100
5	Διαμόρφωση δυτικής πλευράς λιμανιού Ερμιόνης	220.103
	Σ Υ Ν Ο Λ Ο	5.663.709

Το σύνολο των πιστώσεων που διατίθενται²² φτάνει στα 65.971.842 εκατομμύρια ευρώ. Πιστεύουμε ότι με την πραγματοποίηση αυτών των προγραμμάτων αλλά και με τα επόμενα που θα ενταχθούν ο Νομός Αργολίδος βελτιώνεται χρόνο με το χρόνο, τόσο για τους κατοίκους του όσο και γι αυτούς που επιθυμούν να τον επισκεπτούν.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ελπίζουμε να καταφέραμε να καλύψουμε τα θέματα που παρουσιάστηκαν σ' αυτήν την εργασία. Ο Νομός Αργολίδας, διαθέτει όλες τις χάρες και τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη στους τομείς που αναφέρθηκαν. Αυτό που απαιτείται είναι πρόγραμμα και συντονισμένες ενέργειες. Αισιοδοξούμε ότι, ιδιαίτερα στον τουρισμό, θα μπορέσει να έλθει μία ανάκαμψη, και πρέπει αυτό να είναι προτεραιότητα των υπευθύνων και αρμοδίων. Ένας τόπος με τέτοια πολιτιστική κληρονομιά πρέπει να ξεχωρίζει τόσο στον ελλαδικό όσο και στον παγκόσμιο χάρτη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. "ΜΥΚΗΝΕΣ – ΑΡΓΟΣ – ΤΙΡΥΝΘΑ" – ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΟ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΡΟΣΟΣΤΑΛΙΔΑ
2. "ΜΥΚΗΝΕΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ" – ΙΑΚΩΒΙΔΗ Σ., ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΗΓΕΣ

1. ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ
2. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ
3. ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ
4. ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
5. ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΑΥΠΛΙΟΥ
6. ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΛΟΓΗ

ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

1. ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ www.argolida.gr
2. ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΝΑΥΠΛΙΟΥ www.nafplio.gr
3. ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΡΓΟΥΣ www.argos.gr
4. ΤΟΥ ΚΟΜΒΟΥ ΕΡΜΙΟΝΙΔΑΣ www.ermionida.net
5. ΤΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ www.statistics.gr
6. ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΕΠΙΛΟΓΗ (με συνδρομή) www.economics.gr
7. ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ www.eot.gr
8. ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ www.culture.gr
9. ΤΗΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ www.ancientepidavros.org
10. ΤΗΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ www.epidauros.cc

